

COMMENTARII
DE REBVS
IN
SCIENTIA NATVRALI
ET
MEDICINA
GESTIS.

VOLVMINIS XI. PARS IV.

LIPSIÆ MDCCLXIV.

OPVD IOH. FRIDERICVM GLEDITSCH.

Venduntur etiam

Amstelodami apud I. Schreuder et P. Mortier iun. Parisiis apud Briasson, Patauii
apud I. Manfrè, Holmiae apud L. Saluium.

COMMUNIST

CHINESE

WED. 10.11.1948

OF AMERICA

1948

I.

Noui Commentarii Academiae Scientiarum Imperialis Petropolitanae. Tom. VII. pro annis **C1310CCLVIII** et **C1310CCLVIII**. Petropoli typis Academiae scientiarum. 1761. in Quarto. Alph. 3. tab. aen. 19. Tom. VIII. pro annis **C1310CCCLX** et **C1310CCCLXI**. Ibid. 1763. Alph. 3. pl. 7. tab. aen. 14.

Omissis aliis dissertationibus, quae in duobus hisce Commentariorum Academiae Petropolitanae voluminibus continentur, liceat nobis ratione consue-
 ear tantum indicare, quae propius ad nos per-
 tinent videntur. Ex his vero voluminis septimi
 physico-mathematica sequentes articulos
 complectitur.

De quibusdam circa lentes causticas et specula vstro T. VII.
mendatis et nouiter inuentis, Cl. I E. ZEIHERR. p. 237.
 Cl. Auctor exemplo Cel. **BUFFON**, cuius ta-
 men

men inuenta ad ZEINERVM, hanc diu
elaborantem, nondum peruenerant, finit
specula planz ita combinare, vt coniuncta sp
cam superficiem obtinerent, quo lumen
flexum, et in eundem locum proiectum
praeftaret, quod speculum concuum
Tabulis porro vitreis planis ignis vi curu
duxit, easque ita incuruatas retinuit, quibus
speculo vstorio, vel binis coniunctis et cauitate
termedia aqua repleta, vt lente vstoria vti licet.

p.252. *Phaenomenorum iridis s. arcus coelestis descriptio*
Auctore Cl. S. KOTELNIKOW. Originem, na
ram et phaenomena iridis, ex principijs
explicat.

p.277. *Descriptio ac explicatio quorundam experimen
tum electricorum.* Auctore Cl. F. V. T. A. A. A.
Experimentum electricum cum acu magica
Patribus Societ. Iesu qui Pekini commorantur
tum, Cl. AEPINVS repetiit, et hic explicat
eius ex theoria electrica Frankliniana tradit.

p.303 *Obseruatio optica de mutabilitate diametri
rentis foraminis angustii oculo propinqui,* RO
tore. Singularem inter vtramque pupillam
ne mutationis diametri, obseruauit confectum
vel vno tantum oculo fortiori lumini exp
men se pupilla quoque alterius oculi, et
minorem lucis copiam excipiat, contraria
de adnotauit idem, si quis oculo v. gr. si
foramen exiguum obiecta spectat, tunc
iorem visionis campum, se ipsi offerre
tro, quam eo aperto. Huius vero phaenomen
tio in eo est sita, quod aperto oculo dextr
que pupilla ob maius lumen coarctata, sum
oculi pupilla contrahebatur, quae pupilla

ob minorem lucis copiam, per foramen ac-
cum expanditur, maioremque visionis campum
complectitur.

Arus novae declinatoriae descriptio. Auctore CL. P. 309.
Modum ille excogitavit, acum magneti-
cum sine vilo capitulo suspendendi, quo se liberri-
us ad omnes plagas convertere, et vim se dirigendi
sine vilo impedimento exercere queat.

In classe autem physica sequentes occurrunt dis- P. 315.
tinctiones.

Nitraria planta obscura explicata a Cl.
CAROLO LINNAEO. Primus hanc plantam, Rus-
sia indigenam, in vicinia officinae nitrariae Astrae-
nensis observavit SCHÖBERUS, eandemque *Ni-*
trariam vocavit. Postea illam ad lacum quendam sal-
inae Siberiae repertam GMELINUS nomine *Cassiae*
nigrae descripsit, AMMANNO illius descriptio-
nem publicante. Idem vero GMELINUS in Sibirica
nomine *Osyridis foliis obtusis* ex LINNAEI horto
Moscovensi adsumpsit, figuramque eius, mancarn tamen,
addidit. CL. LINNAEVS, qui per plures annos
plantam hanc sterilem coluit, tandem post varia
contamina, sale radicibus adiecto, flores eius
sortitus, eosque, nondum accurate descriptos, ver-
bo et figura depingit. Habet vero, vti ex de-
scriptione eius patet, planta haec radicem ligno-
sam, fibrosam, patulam. Caulis eius fruticosus
aequali seu bipedalis, diffusus, prostratus, ra-
mosus, rimosus et cinereus. Rami alterni sunt,
ascendentes, ramosi, caulis longitudinem ha-
bent et subincani sunt, atque ad folia dentibus
obtusis et obtusis prominent. Praeteritorum
caulis ramuli saepe apice arido, qui spinam fra-
gmentum mentitur, terminantur. Folia ramea, alter-
na, octo patula sessiliaque sunt et bina, raro 3.
5. occurrunt, sed floralia et superiora in fer-
tiliori

tiliori solo terna sunt, tamen simplicia. Folia sunt sessilia, lanceolata linearia, subcarinata, tegerrima, obtuso - acuta, auenia, planiuscula pollicaria; annua et superius magis a se invicem diuergunt. Stipulae duae minimae et acutae sunt, inflexae, obscurae dentibus ramorum. Pedunculi saepius duo sunt, solitarii, adscendentes teretes, aphylli, ebracteati laeues, virides, duplo longiores. bifidique, altero ramo bifido, altero trifido, subracemosi. Flores habet subsessile e latere superiore ramulorum pedunculi proceri, alternos saepe quinque vel sex. Calyx depurpuratum monophyllum, semiquinquefidum, calicem minimum, acutum, persistens. Corolla lobata quinque lineari lanceolata habet, quinquefidata, apice fornicato, inflexoque hamata et recurua. Stamina: Filamenta adsunt quindecim, subaequalia, filiscula, petalorum longitudine. Antherae filiformes sunt, et luteae. Pistillum habet germe breviusculum definens in stylum brevissimum et stigma subscabrum. Pericarpium drupa est ovato - oblonga monosperma. Semen nux ovata, acuta, truncata. Ex his vero apparet, genus huius plantae distinctissimum, nec cum vilo alio facile confundendum. Pertinet autem ad pentapetala RIVINI, et dodecandra monogyna LINNAEAE.

p. 321. *Polypi marini Russis Karakitzia, Graecis Οκτάπους dicti descriptio.* Auctore KOELREUTER. Animalia haec exenterata, in Russiam copiose importari solent, et in lato tempore ieiunii gratum praebeant. Pedes octoni, forma et longitudine inter se aequales, et acetabula duorum ordinum, situ inter se alterni et sessilia *Polyporum* genus a *Loligine* et *Sepie* differunt. Abdomen quoque in *Polypis* convexum molleque est, pinnisque lateribus

gane destituitur. Haec vero species huius generis
 quam accuratius sibi describendam Cl. Auctor
 sinit, dicitur ab eo *Polypus pedibus octo, similibus,*
intermediis quatuor crassioribus: acetabulorum alter-
num ordine duplici instructis. Primo autem men-
 tionem magnitudinis polypi, eiusque partium, ex di-
 versis polypis desumpta traditur. Substantia museu-
 ra est, durior tamen quam aliorum animalium
 pro. Cutis ipsa insignem laeuitatem habet, neque
 aliis pilis aut squamis ornatur. In toto corpore
 solum os verum delitescit. Color in dorso ex pur-
 pureo nigricans et saturatus est, in supina vero par-
 te pallidus deprehenditur. Distinguit vero Noster
 polypum in caput, pedes et abdomen. Primum
 pedum situm diuersamque eorum crassitiem
 scilicet describit. Per totam eorum internam fa-
 ciem acetabula distribuuntur, vascula scilicet coni-
 genda, fundo eleuato, lateribus orbiculari-
 bus strictis et mollioribus praedita. Varietatem
 magnitudinis pedum, numerique acetabulorum Cl.
 Auctor ex comparatione duorum polyporum co-
 gnouit, et in adiecta tabula explicat. Ex ea adpa-
 ra acetabula, licet organicae valde sint structurae,
 cum corporis incremento numero augeri,
 et polypis mutilatos redintegrari, renatamque
 eorum nouis instrui acetabulis. Interiora pedum
 membranis satis validis ex cute duplicata ortis con-
 stant. In capite oris apertura est, in pedum
 medio posita, elliptica et exigua, dentesque bini ni-
 dentes prominent, ipsa vero oris labia plicata
 sunt. Ipsum autem caput in vniuersum paruum
 est, inaeque pedum basi proxime iungitur. Oculi
 non sunt, ad latera capitis positi, subrotundi, et
 praeter eos in capite tres quoque appendiculae cu-
 riosae deprehenduntur. Collum adeo breue est,
 ut colli nomen illud vix mereatur. Abdomen vero
 ouatum,

ovatum, et vtrinque compressum, in dorso decem appendiculae apparent, quae longata, suam originem ducunt. Sed in abdominis parte alvei apertura est, tam larga, ut facile pulmones per eam conspiciantur. Abdomen saccum refert musculosum, in quo ter pulmones alia quoque viscera, propriae membranis reconduntur. In summo venter alveum, fistula caua super capitis faciem antrosum expotrigitur, quam modo in eodem modo in sinistram partem transferre, Hinc mare transmittere polypi dicuntur. Refert illa infundibulum conicum et ovatum, vtrinque cum ea velum aliquod connectitur, expanso sinus amplius se adspicientibus ostendit. Vniuersum vero non fistula solum, sed et tunicis musculosis et ferme cartilagineis constituitur. In spacio inter imum fistulae et velum, in unumque alvei marginem relicto, duo loci, ubi ad latera positi conspiciuntur, qui ab utraque fistulae veloque communi, principio lato procedunt, in cuius medio duo canales ad tres fere lineas fundi aperiuntur. Simile quoque ostendit aliquando in postica parte abdominis deorsum. Ad illud pertinebat canalis duriusculus, qui ipsius abdominis substantiam perforans,

P. 344. Zoophyti marini e Coralliorum generis. Autore BOERH. Est hoc Corallium spinosum; ramis tuberosis, nutantibus; tuberculis spinosis, a LINNAEO autem vocatur *Aloyon* arborecente, ramis obtusis. Monet tamen tantum ab Aloyonio distare, quantum *Agave* Lycopendo, atque forma, substantia atque diuersissimum esse. Externam internamque phyti huius structuram diuersasque, quae in eam currunt partes, GL. KOZLAEVITZ ei,

et ceteritate et elegantia describit, variosque Auctores, qui de corallis egerunt, imprimis MARCELLI. hinc inde emendat, tandemque chemicam eius naturam, variorum menstruorum et ignis ope investigatam, proponit. Ex hac patet, contineri in eo zoophyto praeter sal maritimum, aliquod principium alcalinum bituminosum, nec non terram calcaream, oleumque animale volatile. Terrae, salinis oleisque copia in varis eiusmodi zoophytis varia est.

Descriptio tubiporae maris albi indigenae. Auctore EODEM. Est illa tubipora ramosa; interstitiis foratundis distincta, tubulis ramorum confluentium implicibus, flexuosis, aggregatis et conglutinatis. Haec tubipora ad hunc usque diem incognita, si diligenter examinatur, etiam de intima naturae vegetabilis et animalis unione testatur, cum, ut praecedens zoophytum, olei animalis volatilis alcalini indicia exhibeat.

Continuatio historiae zoophyti marini et coralliorum. Auctore EODEM. Corallii spongiosissimi exemplum, quod in hac dissertatione describitur, cum specie, de qua antea dictum est, omnibus notis essentialibus convenit, sed accidentibus differt. In his enim eius magnitudo ostendit, plantas marinas esse in tantam molem excrecere, ut magnitudine terrae arbores exaequent. Zoophyto huic adhaerent Noster descriptionem tuberi cuiusdam, quod informe nutansque vocat.

Observationes meteorologicae salinae Petropoli anni 1755. et 1756. J. v. et consuetudina. Auctore CL. L. BRAUN. Continuationem observationum, quas in Volumine quinto horum Commentariorum continentur, CL. Auctor exhibet. Singulare est, prius Februarii a. 1755 diebus frigus in Germania et Goettingam magis intensum fuisse, quam Petropoli.

tropoli. Cum vero Cl. Auctor thesauri
liliano usus sit, in eorum gratiam, qui illi
possident, tabulam adiecit, in qua omnia thesauri
metra maxime usitata, inter se exacte comparantur.

P. 39. In *Summario dissertationum*, quas tomus hic continet, quaedam supplementa ad Beat. G. MELINII thesaurum *Ibiciis imperbis*, quae in horum commentariorum volumine quinto exstat, communicantur. In iis adparet, descriptionem animalis huius ibici traditam, festinationem, qua confecta est, quodammodo redolere. Quo vero clarius figura et habitus huius animalis patefiant, marem et foeminae delineari et aeri incidi Academia curavit.

Octavi voluminis classis physico-mathematicae sequentibus articulis componitur.

T.VIII. *Dilucidationes de resistentia fluidorum.* Auctore

P. 197. L. EVLERO. Principia unde resistentiae fluidorum vulgo deducuntur examinat, et cum ea manifeste falsa innituntur, quae ad similitudinem collisionis corporum solidorum, particulam in corpus in eo motum similiter percutere assumunt illa, tanquam omni fundamento destituta. Ostendit potius, in resistentia nullam plane pressionem, similem ei, qua solida se percutiunt, ostendam esse, corpusque in fluido motum ab hac aliam vim sustinere, praeter pressionem, quae dum praeterlabens, in totam eius superficiem eumque exserit, et resistentiam esse effectum omnibus his pressionibus natum, motui contrarium. Disquirat quoque, quomodo ea pressione, qua corpus urgetur, ipse motus iuxta corpus defluentis definiri possit.

P. 230. *Principia theoriae machinarum.* Auctore P. DEM. Non vulgarem machinarum theoriam

sed ea potissimum, quae ad effectum machina-
rum determinandum attinent, explicat.

De motu et attritu lentium, dum super catinis po- p. 254.
luntur, IDEM differit. In attritum, quem catinus
salente patitur, inquit, et varia consilia artificibus,
qui in hoc opere versantur, tradit, docetque, mo-
dum lentis super catino ita esse comparatum, ut in-
de necessario minimus attritus oriri debeat.

De noua quadam vestis proprietate Cl. AËPI. p. 272.
Hic agit. Considerat vestem aequalium brachio-
rum, quorum extremitates binae, ad bina virium
centra infinite remota, singulatim, viribus quibus-
cunque sollicitentur, quaeritque situm, quo vestis
sit in aequilibrio futurus.

Descriptionem instrumenti cuiusdam nautis Baro- p. 274
metri ad instar inferuituri, Cl. ZEIHNERUS exhibet.
Cum barometra in nauibus, ob continuos motus,
nullum praestare possint, ex ipsius aeris in-
dele. Noster mensuram elasticitatis eius excogitauit.
Commendat autem cylindrum cauum, omni aëre
vacuum, cuius bases mobiles sunt. Inter eas vero
in ipso vacuo elastrum constituit, eas distendens,
pressionique aeris exterioris ita resistens, ut tensio
elutri semper cum pressione aeris in aequilibrio
sit. Ansa itaque aeris elastica vi, bases propius ad
se accedunt, recedunt ea minuta, sique ex earum
distancia aeris pressio patebit.

Duarum machinarum, unius ad perficienda quae- p. 279.
dam instrumenta, germ. raendeleisen, alterius ad coch-
liu infusitas excindendas idoneas, descriptio. Auctore
RODEM.

Acus nauticae nouae descriptio. Auctore RODEM. p. 284.
Superius iam proprietates exposuit, quibus effe-
ctum est, ut pertica chalybea, vim maximam ma-
gneticam, nec nisi popos duos acceperit; nunc
modum excogitauit, quo prisma eiusmodi chaly-
beum

beam ita suspenditur, vt se libere circumducere
et pyxidis nauticae instar inferuire queat.

p. 286. *De aequilibrio virium corporibus applicatis*
commentatio. Autore Cl. KOTELNIKOW.

p. 304. *De commoda acus declinatoriae suspensionis*
variatio. Autore EODEM. Aliud artificium
cogitavit, commodae acus sine perforatione
suspensionis.

Classis physica sequentes continet dissertationes
p. 315. *Plantarum aliquot rariorum descriptiones*
tae. *Adiectae sunt delineationes III.* Autore
CHRIST. HEBENSTREIT. Prima ex plantis
quam AMMANNVS *Argusiam*, LINNAEVS
Horto Vpsalienfi *Messerschmidiam*, et in Speciebus
Plantarum *Tournefortiam* (sibiricam) foliis lanceolatis
floribus corymbosis, caule herbaceo vocauit. Caulis
habet monophyllum, quinquesidum, laciniis
aeolatis, hispidis, conniuentibus, dimidia
partem haud attingentibus. Corolla monophylla
est, regularis, infundibuliformis, tubo ostii
in fundo globoso, limbo quinquesido, segmentis
horizontem directis, sulco longitudinali
in ambitu sinuatis, apicibus extremis deorsum
curuatis. Stamina quinque in medio tubi, filamentis
finescunt antheras breuissimas, subulatas. Post
staminibus breuius est, stigmate globoso scabro
extremitati globosae tubi clauis instar infigitur.
Minae sunt duae capsulae osseae, substantia
exteriori vestitae, secundum longitudinem
cohaerentes, quarum quaelibet in parte
conuexa, transuersim dissecta, duos nucleos
longos, incuruatos, angulatos, in loculamento
ratis includit. Ex his Cl. HEBENSTREIT
ait, plantam hanc a *Tournefortia* differre, cum
nuclei non sint longitudine tubi conuexae, sed
virescentes.

filis, antheras non in fauce corollae, sed profun-
de in medio tubi haerent, fructusque sicca in
duobus hemisphaerijs cohaerens, quod singulum
duo loculamenta distincta habet, semen in
eisdem. Quapropter in honorem Cl. DANIEL
WILLIELM MEISSERSCHMID, qui ab anno 1719
1717. Sibiriae plantas disquisivit, eam Cl. MEISSERSCHMID
vocat, cum character
ab aliorum generum characteribus differat.
Hic vero huius plantae, eiusque habitus in adie-
ctis tabulis aenea delineantur. Altera planta, cuius
descriptio hic traditur, est *Aeschynomene* P. 321.

(Americana) caule herbaceo bifido, foliis acuminatis,
longum articulis semicordatis, bracteis ciliatis LINN.
Spec. I. *Hedysarum* caule hispido mimosae foliis alatis,
pinnis acutis minimis gramineis, SLOAN. Jamaica. Ac-
curatam figuram ad viam plantam factam, qualis
illa hucusque aderat, Cl. Auctor exhibet. Ter. P. 325.

Locum occupat, *Verbesina* foliis oppositis ovato-
atis integerrimis, scabris, pedunculorum summitatibus
tomentosis, et foliosis I. *Rudbeckia* foliis oppositis hirsu-
tis ovato-acutis, calyce imbricato cylindrico, radii petal-
is filiformis LINNII *). Absoluta partium plantae
hinc expositione, Cl. Auctor ex calyce squamoso,
calama paleaceo, et seminibus angulosis concludit,
eam ad *Verbesinae* genus pertinere. Celeber-
imus IESAIAS hanc plantam Lipsiensibus nomine
Silesis saponariae folio communicavit, unde semina
in Petropolim missa fuerunt, ubi Cl. Auctor a.
1737. hanc descriptionem composuit, delineatio-
nemque conficere curavit, quam ob plantae elegan-
tiam hic tradere, quamquam LINNII descriptio et
figura interim prodierat, non dubitavit. Quar. P. 331.

est *Brassica* (chinensis) foliis ovalibus subin-
tegrerrimis, floralibus amplexicaulibus, lanceolatis, ca-
lycibus

*) Est *Zinnia pauci flora* I, Linn. Spec. Ed. II. p. 1261.

Hydribus unguibus petalorum longioribus Linnæi.
Plantæ huius semina, ex China Academia accepit,
qua occasione Cl. Auctor varias, easque varietates
circa hanc, aliasque Sinensium brassicas, adnotatio-
nes tradit.

P. 339. *De gradibus frigoris summis, quos certa fluidorum
genera ferre possunt, antequam fiant solida, in gla-
ciem abeuntia, atque gradibus summis caloris, quo
accipere possunt, donec bullire incipiant, et in ipsa sol-
litione continuata, dissertatio experimentalis.* Authorem
Cl. BRAUN. Scalam graduum frigoris et caloris
NEWTONUS primus publicavit, cuius vestigia hucusque
in primis in frigoris scala perficienda, optimo cum
successu legit. Materiae vero, circa quas Cl. Auctor
durante hieme anni 1757 et 1758 experimen-
ta instituit, fuerunt salium solutiones, vina et spi-
ritus vini, olea expressa, oleosaeque corpora, tandem
metalla quaedam. Semper thermometro Delisle
usus est. Ex comparatione variorum frigoris gra-
dium, sub quibus diuersorum salium solutiones in
glaciem abeant, adparet, solutionem salis com-
munis et ammoniaci, maximum frigoris gradum
181. et 182., minimum sc. 151. solutionem
sali albi ad congelationem requirere. Hinc patet
sal congelationem aquae magis quam sal maris
ammoniacus impedit. Salium solutiones igitur
bitae, sub minori gradu quam aqua pura ebulli-
cipiunt. Vinum generosum hispanicum sub gra-
du 167. in glaciem abiit, rhenanum 159. ceru-
dinaria 152. spiritus vini rectificatus sub gradu
197. nullum adhuc congelationis vestigium
debat, vulgari iam sub gradu 190. in glaciem
tato. Contra omnia fluida spirituosae et minori gra-
du caloris ad ebullitionem opus habent, quo ma-
iorem spiritus copiam continent. Oleum oliu-
rum gradu 165. iam in massam solidam abiit, lini vero

sub gradu denum 197. in glaciem mutari et perfectè indurari Noster expertus est, quamquam vulgo illud nullo frigoris gradu indurari existimatur. In vniuersum, oleum quo purius est, eo magis congelationi resistit; hinc essentialia expressis longe difficilè congelantur. Ebullitionem autem expressa olea gradu 360. supra 0. ostendunt, cum vero mercurium in thermometro, quo in definiendo caloris gradu vti solent, ipsum bullientem efficiant, finem observationi imponunt. Oleorum vero ebullitio in vniuersum duplex esse videtur, prior ab aqua pendens cum strepitu fit, posterior placida est, sineque strepitu. Hoc in butyro quoque et cera observatur. In vniuersum oleorum expressorum et corporum oleosorum ebullitioni, gradum mercurii bullientis tribuere possumus. Plumbum in tentamentis Nostri liquefieri coepit, sub gradu supra 310-596. sc. Fahrenh. stannum purum gr. supra 4170-416. sc. Fahr. bismuthum gr. supra 0. 235-494 Fahr. Zinci gradus liquefactionis non defini potest, nam mercurius prius bullire coepit, quam incum liquefieret. Concludit tandem Noster, metallis firma præ congelatis, et glaciei specie reputari debere, quae multo tamen minorem frigoris gradum quam aquae glacies requirit. Quae de congelatione mercurii hic occurrunt, non adeo plena sunt et definita, vti ex recentiori Autoris scripto, quod suo loco indicauimus, cognosci possunt *). Incium vero ebullitionis mercurii, figi posse videtur, circa gradum supra 0. 419 - 715. Fahrenh.

Cautelae circa observationes meteorologicas adhibendae. Auctore Cl. PETRO VAN MUSCHENBROEK. Ostendit B. Autor hac dissertatione defectus et imperfectiones observationum meteorologicarum, p. 367.

*) vid. Comment. nostr. Vol. X. P. II. p. 212.

et quomodo tales observationes p[ro]fuerint
et accurate faciendae sint, ostendit.

P. 392. *Halones extraordinariorum descriptiones.*

Cl. ALPINO. Novum halonum genus novum
vidit enim haloni consuetae circulari ellipticae
longem ita iunctam, ut axis minor verticalis diametrum
halonis circularis aequaret, maior horizontalis sex
diametris solaribus circiter axem minimum
superaret.

P. 404. *Piscium rariorum, e museo Petropolitano*

rum descriptiones. Autore Cl. KOELERENTIS. In
ingenti rerum naturalium thesauro, qui in Museo
Petropolitano aservatur, insignis etiam piscium col-
lectio continetur, quae PETRUS MAGNUS Im-
perator, ab ALB. SEBA pretio com-
paravit. Cum vero tertius thesauri SEBAE totum
pulces exhibere debebat, nunquam editus sit. His-
ter pisces rariores huius musei describere coepit
est. Primus ex his est *Gasteropelecus* *grosus*,
Clupea pinnis flavis, ventralibus minutissimis.
Secundus *Trutta dentata*, dorso plano, abdomine
to, prominente, laenia longitudinali argentea,
qui longissima. *Piabucu Brasil.* MARGGRIE,
typus *Gobio pinnis pectoralibus flabello insignitis*,
na dorsi prima radiorum 12, secunda 13.
piscium accuratas descriptiones et figuras Novus
habet, accurata omnia earum partium
adiecta.

II.

Ornithologia siue Synopsis Methodica, sine
Avium divisiones in Ordines, Sectiones
nera, Species ipsarumque Varietates.
accurata cuiusque speciei descriptione.

denibus Auctorum de iis tractantium, No-
 minibus eis ab ipsis et Nationibus impositis,
 Nominibusque vulgaribus. A. D. BRISSON,
 Regiae Scientiarum Academiae Socio. Opus
 figuris aeneis adornatum. Parisiis apud Cl.
 Joannem - Baptistam Bauche 1760 4.
 Tom. I. Alph. 3. pl. 11. tab. aen. 38. cum
 titulo. Tom. II. Alph. 3. pl. 3. tab. aen. 45.
 Tom. III. Alph. 4. pl. 12. tab. aen. 37. Tom.
 IV. Alph. 3. pl. 10. tab. aen. 46. Tom. V.
 Alph. 3. pl. 6. tab. aen. 42. Tom. VI. Alph. 3.
 pl. 7. tab. aen. 47. Cui tomo accedit: Sup-
 plementum Ornithologiae, siue citationes,
 descriptionesque antea omisssae et species de
 nouo adiectae, ad suaque genera relatae.
 pl. 21. tab. aen. 6.

et

Ornithologie ou Methode contenant la Divi-
 sion des Oiseaux en Ordres, Sections, Gen-
 res, Espèces et leurs Variétés. A laquelle
 on a joint vne Description exacte, de chaque
 Espece, avec les Citations des Auteurs
 qui en ont traité, les Noms qu'ils leur
 ont donnés, ceux que leur ont donnés
 les différentes Nations, et les Noms vul-
 gaires. Par M. BRISSON, de l'Académie
 Royale des Sciences. Ouvrage enrichi de
 Figures en taille-douce. T. I. II. III. IV. V.
 et VI. Cui tomo adnectitur: Supplément
 d'Ornithologie ou les citations et descri-
 ptions précédemment omises, aux quelles ont
 a joint les especes nouvellement découver-
 tes, rapportées chacun a leur genre.

Tom. XI. Pars IV.

Pp

In

In hocce egregio splendidissimoque opere **C**assimimus **BRISSEAU** regni animalis partes explicare pergit, cum illud tertiam classem continet *)). Mora vero, quae inter priorum classium huiusque editionem accessit, nata est ex laudatissimi Auctoris defuncti opus hoc quantum eius quidem fieri possit augendi augendique. Quapropter ex hac re hic hic maximam adquisiuit praestantiam. Plurimas enim avium species rariores, specierumque raritates plurimae hoc ipso tempore Clarissimo Auctori innotuerunt, eae scilicet, quae ex omnibus terrarum orbis partibus **CL. REAUMURI** transmissae fuerunt, ab iis qui mutuum litterarum commercium cum eo colunt. In uniuersum vero huius operis, cum ea conuenit, quae in prioribus classibus de quadrupedibus et cetaceis. Plurimas avium species, quae hic describuntur, Auctor ipse examinavit, reliquarum descriptiones optimis scriptoribus desumpsit, quos ubique semper autem in avis cuiuslibet descriptione versatur, ut primo suum nomen, autorumque nomina et figuras iudiciumque de earum praestantia proponat. Addit quoque triuialia nomina, quae a diuersis gentibus avibus impetrata, quae tamen in re, si vel de germanicis nominibus iudicium nobis ferendum sit, insignes saepe irreplere, nominumque numerus sine ulla utilitate maxime auctus est. Deinde aues, nomen

*) *Regnum animale in classes novum distributum. Synopsis methodica sistens generalem animalium distributionem in classes IX. et duarum primarum quadrupedum scilicet et cetaceorum particularem distributionem, prodit Paris. 1756, vid. Comment. I. D. Suppl. I. p. 129.*

nam earum et formam, partiumque rationem et
 diversitatem coloresque ample et dilucide verbis
 depingit, additque loca, ubi aues nascuntur, eos-
 que, a quibus Cl. REAUMUR harum avium exem-
 pla missa sunt: characteres ordinum generumque
 ex pedum rostrique differentiis desumfit, et figuris,
 in septem prioribus tabulis aeneis contentis, expli-
 cat. In uniuersum 150 circiter genera, et 1500
 species varietatesque enumerat. In tabulis aeneis
 circa 500 aues depinguntur, ex quibus 350 nun-
 quam antea, 150 autem male delineatae, 320 non
 descriptae fuerunt. Varias figuras avium nondum
 cognitarum a Cl. POIVRE, qui aues Indiae Orien-
 tals magna cura disquisiuit, accepit, has tamen a
 his adiecta nota distinxit. In maiorum avium figu-
 ra scalam mensurae semper adiecit.

In ipsius operis initio conspectum quendam ge-
 neralem methodi, secundum quam aues disposuit,
 addit, deinde hunc conspectum in tabulis adiectis
 parum explicat, tandemque se ad singulorum or-
 dinum considerationem conuertit.

Aues in uniuersum, vel digitis membranis desti- Tom.I.
 praeditae sunt, quae *Fissipedes* dicuntur, vel di- P. I.
 gitis habent membranis per totam longitudinem au-
 is, et *Palmipedes* vocantur. *Fissipedum* autem
 aues, vel ad calcaneum vsque plumosa sunt, vel
 parte inferiore plumis destituuntur. *Palmipedum*
 aues vero per totam suam longitudinem membra-
 nis augentur, vel fissis, vel semifissis vel integris.
 Haec est generalis methodi a Cl. Auctore tradita
 secundum quam decem et septem avium ordi-
 nes ad *Fissipedes*, nouem ad *Palmipedes* pertinent.
 Horum vero ordinum tres priores, in primo huius
 operis volumine continentur. Primus itaque ordo
 comprehendit aues, quae digitos habent qua-

tuor membranis destitutos, tres scilicet anteriores
vnum posticum, omnes ad exortum vsque ser-
ter discretos: rostrum rectum: mandibulae superio-
ris apicem crassiore parumper et incuruum: una
membrana crassa et molli semitectos. Vnicuique
nus ad hunc ordinem refertur, *Columbae*.
generis sequentes species in tabulis quindocim
ribus delineantur. T. I. quae octaua est totius
ris: *Turtur carolinensis*, *Turtur parvus fuscus*
americanus et *Turtur gutture maculato senegalensis*. T.
siue IX. *Turtur parvus americanus* s. *Columba*
serina LINN. *Turtur Cap. bonae spei* et *Turtur*
boinensis. T. X. *Turtur senegalensis* et *Columba*
viridis amboinensis T. XI. *Turtur torquatus*
senegalensis et *Columba viridis philippensis*. T. XII. *Columba*
viridis martinicana et *russa cayanensis* s. *mauritia*
LINN. T. XIII. *Turtur iamaicensis*, s. *Columba*
nocephalos LINN. et *Palumbus moluccensis*
Palumbus coeruleus madagascariensis et *viridis*
madagascariensis. T. XV. *Palumbus amboinensis* s. *Columba*
p. 156. *ba indica* L. et *Turtur viridis amboinensis*.
secundi aues rostro conico incuruo a prioribus
runt. Habent vero ex his aliae caput pinnatum
ditum, quae domesticae sunt, vt *Gallopavo*
et *Meleagris* vel paleis carent, vt *Lagopus*
et *Phasianus*, quae genera sylvestres aues
hendunt. Ad Phasianum Noster genus *Pennis*
Crax LINN. refert. Ex his pingitur: *Tetrao*
Gallopauo s. *Meleagris Gallopauo* LINN.
Gallus crispus LINN. et *iaponicus* XVIII. *Tetrao*
s. *Phasianus meleagris* LINN. XIX. *Bonasa*
ca mas et foemina XX. *Bonasa canadensis*.
Bonasa canadensis maior et *Perdix montana* XXI.
Perdix scotica et *Coturnix ludouiciana*. XXIII. *Tetrao*
graeca et *Francolinus* s. *Tetrao orientalis* L.
Perdix senegalensis et *Coturnix madagascariensis*

Cathartus philippensis, *mexicana cristata* et *Phasianus*
indicus XXXI. *Phasianus cristatus indicus*, et *guianen-*
sis XXVII. *Pavo cristatus* L. XXVIII. *Perdix sinen-*
sis *Pavo tibetanus*, XXIX. *Crax guianensis* f. *nigra*
 L. Ad tertium ordinem pertinent eae aues, quae p. 307.

apertioribus rostro breui adunco tantum distinguun-

tur. Rapaces autem sunt omnes et carniuorae,
 eoque earum species difficile a se inuicem sepa-
 rantur, cum tantopere vel aetatis vel sexus ratione
 colores mutant, vt non solum vna eademque spe-
 cies, sed et vnum idemque indiuiduum variis tem-
 poribus obseruatum, ad plures species pertinere
 appareat. In aliis vero basis rostri cute nuda tegi-
 tur, vt in *Accipitre*, *Aquila* et *Vulture*: in aliis vero
 plumis antrorsum incumbenibus cooperta est, vt
 in *Falcone* et *Strigis* genere. A LINNAEO *Aquila*
 et *Accipiter* Nostri ad *Falconem*, *Asio* ad genus
 dictum refertur. Sequentes icones in tabulis

huic ordini adnexis continentur. Tab. XXX.
Accipiter minor et *Gyrfalco* f. *Falco gyrfalco* L.
 XXXI. *Gyrfalco islandicus*. XXXII. *Aesalon caroli-*
nensis f. *Falco sparnerius* L. et *Aesalon dominicensis*.
 XXXIII. *Miluus regalis* f. *Falco miluus* L. XXXIV.
Falco marina siue *Haliaeetus* aut *Falco haliaeetus* L.
 XXXV. *Aquila ponticeriana* XXXVI. *Rex vulturum*
Vultur papa L. XXXVII. *Scops* f. *Strix scops* L. et
Scops canadiensis.

Secundum totum quinque ordines efficiunt. T. II.
 Tertii ordinis aues conicum rostrum elonga- p. 1.
 tum habent. Ex his *Coracia*, f. *Vpupa* LINN.
Pica *Garrulus* et *Nucifraga*, quae genera
 ad *Coruos* retulit LINNAEUS, plumas ha-
 bent, quae basi rostri incumbunt antrorsum, nares
 tegunt. In aliis vero plumae baseos rostri re-
 linquunt. Ad has

pertinent *Galgulus*, quod genus varias species
 LINN. ad Coraciae, Corui et Fringillae genera
 latas, continet, *Icterus*, quod genus etiam ad
 raciam a LINN. translatum est et *Manucodia*
 Paradisaea L. Ex speciebus, quas hucusque
 comprehendit, delineantur: Tab. I. *Coracia*
Vpupa pyrrhocorax L. et *Pyrrhocorax* II. *Manucodia*
philippensis et capit. b. sp. III. *Pica canadensis*
galensis IV. *Garrulus cayanensis* et canadensis
 V. *Nucifraga* f. *Coruus caryocotactes* L. et *Garrulus*
 f. *Coracias garrulus* L. VI. *Galgulus mindanensis*
Coruus Benghalensis L. et *garrulus sumatrensis* VII.
Galgulus angolensis et indicus VIII. *Icterus* et *Cassidix*
 ber. IX. *Cassicus luteus* et *Xanthornus cayanensis*
Icterus niger, minor viridis et minor spurius. *Turdus*
guaianensis et *Xanthornus mexicanus* XII. *Icterus*
 minor et *Xanthornus iamaicensis*, dominicensis
rocephalus cayanensis XIII. *Manucodiata* f. *Paradisaea*
 apodo L. et *Manucodiata minor* f. *Paradisaea*
 p. 139. L. Quinti ordinis aues rostrum rectum et
 lam superiorem apice utrinque emarginatum
 Ex his rostro conuexo sunt *Lanius*, *Turdus*
ga, quod nouum genus est, vnica specie
 NABO ad *Lanios* relata excepta: rostro
 liter basi compresso et fere triangulari
 nouum quoque genus praeter paucas species
 variis alijs generibus descriptas. Delineantur
 his sequentes: Tab. XIV. *Lanius cayanensis*
 et *cayanensis naeuus*. XV. *Lanius cap. b. sp.*
vicianus et *madagascariensis minor viridis*
lanus madagascariensis minor mas et *foemina*
gascariensis coerulesus et *cayanensis luteus* XVI.
lanus senegalensis cinereus et *ruber* XVII. *Lanius*
guianensis, *manillensis*, *canadensis* et *madagascariensis*
 XIX. *Collurio madagascariensis* et *Lanius*
guianensis maior viridis. XX. *Turdus iliacus* L.
 LINN. et *Merula cristata cap. b. spec.* XXI.

merula et sinensis cristata minor XXII. *Turdus arundinaceus* LINN. *Merula senegalensis et oliuacea* cap. b. spei XXIII. *Turdus sinensis et Merula* cap. b. spei XXIV. *Merula canadensis, madagascariensis aurea, et borbonica*. XXV. *Merula alia madagascariensis, cinerea madagascariensis et cinerea indica*. XXVI. *Merula hibernica et caetera philippensis* XXVII. *Merula dominicensis, oliuacea dominicensis et fusca* cap. b. spei. XXVIII. *Merula solitaria philippensis et Mamatus* L. *Guinea religiosa* L. XXIX. *Merula palmarum, palmarum atricapilla et Lanius cayanensis striatus* XXX. *Merula torquata* cap. b. spei et *viridis angolensis* XXXI. *Merula viridis longicauda senegalensis, oliuacea indica et alia indica* XXXII. *Merula viridis moluccensis et viridis atricapilla moluccensis* XXXIII. *Oriolus cochinchinensis et merula solitaria maniliensis* XXXIV. *Cotinga purpurea, cinereo purpurea et Muscicapa*. XXXV. *Muscicapa senegalensis torquata, martinicana cristata, et b. spei, torquata* cap. b. spei et *Tyrannus brassi* XXXVII. *Muscicapa maior cinerea madagascariensis, senegalensis pectore rufo et pectore nigro, et madagascariensis maior nigra cristata*. XXXVIII. *Muscicapa martinicana fusca, Tyrannus dominicensis, Muscicapa nigra cayanensis et alia cayanensis* XXXIX. *Muscicapa borbonica, cristata senegalensis cinerea caudata, cristata borbonica et Tyrannus cauda bifurca*. XL. *Muscicapa madagascariensis longicauda, madagascariensis albicilla longicauda et madagascariensis varia cauda*. XLI. *Muscicapa cristata et cristata alba* cap. b. spei. *Corvus paradisi* LINN. huius ordinis aves rostrum rectum mandibulamque p. 437. utramque habent. *Buphagi* genus rostrum subquadrangulare, paululum superne convexum inferne angulosum, *Sturnus* convexum, apice rostrum, apicis latitudine crassitiem superante habet. Delineatur Tab. XLI. *Sturnus* cap. b. spei f.

- Sturnus contra L. XLII.** *Sturnus ludoniciensis* L.
p. 453. phagus. Characterem septimi ordinis exprimit
 strum graeile parum arcuatum, reliquae partibus
 tibus auium priorum ordinum similes sunt.
 hoc genus numeratur *Vpupa*, quae in capite
 lam longitudinalem, plumosam, in duplicem
 parallela diuisam et plicatilem gerit, et *Promeropus*
 genus scilicet simplici capite donatum. Tab. 1.
Vpupae f. *Vpupae* epops L. et *Promeropus*
p. 469. exhibet. Octauum ordinis aues a prioribus distinguitur
 tur rostro minimo basi horizontaliter conuolutum
 apice adunco; et oris rictu capite ampliore.
primulgi genus ex generibus huius ordinis
 cem caudam, *Hirundines* duplicem habent
 neantur ex huius ordinis speciebus sequentes
 XLIV. *Caprimulgus europaeus* LINNAEUS.
Hirundo senegalensis, *martiniana*, *americana*,
ria senegalensis. XLVI. *Hirundo cayanaensis*,
cochinensis f. *esculenta* L. et *apocochinensis*

T. III. In tertii Voluminis initio Cl. Auctor ad
p. I. progreditur ordinem. Continentur in eo
 gitis quatuor membranis destitutis, tribus scilicet
 tics, vno postico, omnibus circiter ad ex-
 que discretis, cruribus ad calcaneum usque
 sis et rostro conico attenuato. Sectio prima
 est, quae mandibulam vtramque rectam
Tangara scilicet, *Carduelis*, *Passer*, *Coccyzus*,
Emberiza, quae genera LINNAEUS omnia
 Emberizae et Fringillae genus vario modo
 Secundae sectionis aues superiorem mandibulam
 aduncam habent, *Colius* nimirum et *Pyrrhuloxia*
 ad *Loxiam* retulit LINNAEUS. Mandibulae
 vtramque aduncam apicibus se decussantibus
 BRISSONII habet. Pinguntur ex his
Tangara, *Episcopus* auis, *Tangara cayanaensis*

et brasiliensis coerulea. II. *Tangara cayanensis* et
brasiliensis nigro lutea, *cayanensis nigro lutea*,
dominicensis et *cardinalis canadensis*. III. *Cardinalis*
cardinalis purpureus mas et foemina f. *Fringilla*
pyrola L. IV. *Tangara Peruviana viridis*, *viridis* in-
punctata, *cayanensis viridis* et *Carduelis canadensis* et
pyrola V. *Passer sylvestris*, *passerculus cap. b. spei* f.
emberiza alario LINN. alius *passer capitis b. spei*,
erythrorhynchus caput. b. spei. VI. *Passer erythro-*
rhynchus senegalensis, *cardinalis madagascariensis*, *car-*
olinensis cap. b. spei f. *Emberiza Orix* L. et *cardinalis*
americanus f. *Loxia dominicana* L. VII. *Passer ni-*
valis, *Fringilla sinensis*, *Maia ex insula cuba* et *chloris*
sinensis. VIII. *Vidua* f. *Emberiza paradisaea* L. *Vi-*
dua minor, et *Chloris ludouiciana* vulgo *papa dicta* f.
Emberiza ciris L. IX. *Vidua riparia africana*, *maia*
sinensis, *Granatinus* f. *Fringilla brasiliensis* L. X. *Ben-*
gala f. *Fringilla angolensis* L. *Senegalus ruber*, *Ben-*
gala fuscus, *Bengalus punctulatus* f. *Fringilla Aman-*
gala L. *Senegalus striatus* f. *Loxia astrild.* L. XI.
Coccothraustes capitis b. spei, *lutea capitis bonae spei*,
sinensis, *sinensis cinerea* f. *Loxia oryzivora* L.
Coccothraustes philippensis, *ludouiciensis*, et *cana-*
densis f. *Loxia enucleator* L. XIII. *Coccothraustes ia-*
va, *naevia* f. *Loxia punctulata* L. *mohuccensis*, *bar-*
tholemia et *emberiza dominicensis* XIV. *Emberiza cana-*
densis coerulea, *Hortulanus ludouicianus* et *Hortulo-*
gus cap. b. spei XV. *Fringilla nivalis*, *senegalensis* et
Hortulanus carolinensis f. *Fringilla oryzivora* L.
VI. Fringilla cap. b. spei, *Colius cap. b. spei*, et *Co-*
lius senegalensis cristatus. XVII. *Pyrhula africana*
minor, *brasiliensis coerulea* et *Loxia curvirostra*
ETNAEI XVIII. *Nidus Coccothraustes philippensis*.
 Ordo decimus continet aves rostro subulato instru- P.333.
 tas, quoad reliqua haecenus recensitis similes. Ex
 his nares detectas habent *Alauda* et *Ficedula* f. *Mo-*
tacilla

tacilla L. In *Paro* contra nares plumis bifidis operiuntur. Sequentes vero figurae exhibentur. Tab XIX. *Alauda candida*, *senegalensis* et *Alauda cap. b. spei*. XX. *Alauda arborum* L. *calandra* L. *Rubetra senegalensis* XXI. *Coryphaea* sive *cineraria* s. *Motacilla sylvia* L. *Vidua* s. *Variet. a.* *motacillae oenanthe* L. *Vidua nerea* et *rufescens* XXII. *Luscinia madagascariensis* *Currucula naevia cap. b. spei*, *Rubetra philippensis* *Ficedula martinicana*. XXIII. *Rubetra philippensis* et *Motacilla flava*. XXIV. *Rubetra* seu *rubicola* s. *Motacilla rubetra* L. *Rubetra nensium* mas et foemina et *madagascariensis* *Ficedula madagascariensis maior* XXV. *Motacilla nerea*, *iauvensis*, *capitis b. spei* et *Vidua rufescens* XXVI. *Ficedula Canadensis maior*, *Canadensis minor*, *canadensis*, *ludouiciensis* et alia *Canadensis* XXVII. *Ficedula canadensis cinerea*, *canadensis minor*, *canadensis fusca*, *canadensis intermedia*, *dominicana cinerea* et *dominicana varia* XXVIII. *Canadensis coerulea*, *Ficedula madagascariensis* *borbonica*, *Sylvia viridis* et *Ficedula dominicana* XXIX. *Parus canadensis atricapillus*, *poliopterus*

p. 587. *pendulinus* LINN. Ordinis undecimi, qui *Sittae* genus comprehendit, character in rostri formi consistit. Sistit Tab. XXIX. adhuc *Sitta*

p. 601. *ropaeum* L. et *canadensem*. Ordinis duodecimi, quod rostrum habent filiforme, quod vel arquatum *Certhia* et *Polytmo*, quem LINNAEUS ad *Troglodytes* genus refert, vel rectum in *Mellisuga* s. *Troglodytes*. Exhibetur vero Tab. XXX. *Certhia muralis* *liaris* L. *philippensis* et *grisea* XXXI. *Certhia bonae spei*, *philippensis purpurea* mas et foemina *canadensis* s. *coerulea* LINN. et *brasiliensis* XXXII. *Certhia torquata capitis b. spei*, *madagascariensis violacea*, *violacea brasiliensis* et *philippensis*

XXXIII. *Certhia madagascariensis oliuacea, cayanensis*
viridis, brasiliensis nigricans, madagascariensis viridis
et foemina et longicauda minor capitis b. spei.
 XXXIV. *Certhia longicauda senegalensis, longicauda*
b. spei, senegalensis violacea, philippensis oliua-
cea, et martinicana seu sacchariuora f. Certhia flauo-
 LINN. XXXV. *Polytmus iamaicensis f. Trochilus*
 LINN. *Polytmus mexicanus f. Trochilus ho-*
lucous L. Polytmus cayanensis violaceus et caya-
ensis longicauda. XXXVI. Mellifuga f. Trochilus mini-
us L. Mellifuga gutture naevio cayanensis, alia caya-
ensis f. Trochilus niger L. Mellifuga ventre griseo
cayanensis, Mellifuga gutture rubro carolinensis mas et
foemina f. Trochilus colubris et tormineo L. Melli-
fa ventre albo cayanensis, dominicensis f. Trochilus
dominicensis L. et Mellifuga cayanensis cauda bifurca.
 XXXVII. *Mellifuga gutture topazino brasiliensis, cri-*
stata f. Trochilus cristatus L. Mellifuga maior caya-
ensis, Mellifuga gutture rubro brasiliensis, alia brasiliensis
cauda bifurca, et violacea cauda bifurca iamaicensis.

Eorum autem ordinum, qui quartum huius ope. T. IV.
 totum constituunt, primus est decimus tertius, p. 1.
 quas Cl. BRISSON huic ordini adnumerat,
 habent omnes digitos quatuor membranis destitu-
 tos, duos scilicet anticos, totidemque posticos, oru-
 que ad calcaneum vsque plumosa. Ex illis vero
 in prima sectione enumerantur eas, quae rostro re-
 ctius instructae sunt, linguamque longissimam et lum-
 iniformem habent, ut *Torquilla f. Ignis et Picus*.
 Quae vero lingua rostrum longitudine non superan-
 t, rostroque longissimo quadrangulati acuti instru-
 ctae sunt ut *Galbula f. Alcedo L.* ad secundam sectio-
 nem pertinent. Tertiae Sectionis aues rostrum mo-
 dice deorsum inflexum, superne conuexum, laterali-
 ter compressum habent, *Bucco* nimirum et *Cuculus*.
 Quar-

Quartae sectionis aues, rostrum breue et
gerunt, cuius latitudo vel crassitiem super
genere *Trogonis*, vel crassities latitudinem
Crotophago et *Psittaco*. Quae vero habent
aues rostro longo, crassitie caput aequum
instar denticulato: utriusque mandibulae
orsum incuruo: linguaque pennae aculeae
sunt, eae ad *Tucanae* genus quod *Ramphus*
est, pertinent, quod quintam sectionem
Plures huius ordinis species in tabulis admo-
neantur, nimirum Tab. I. *Torquilla* s. *Iguia* L.
la L. et *Picus niger canadensis cristatus*. II. *Picus*
varius s. *medius* L. et *Picus varius canadensis*.
Picus virginianus s. *erythrocephalus* L. et *Picus*
minicanus striatus minor IV. *Picus dominicensis*
tus, et alius *dominicensis minor* V. *Galbula* im-
galbula iacamar longicauda s. *Alcedo* dea L. VI.
cus capitis bonae spei et *Bucco*. VII. *Bucco*
philippensis, *maynanaensis* et *Bucco cayanensis*.
VIII. *Cuculus senegalensis*, et *cayanensis*. IX.
lus cayanensis naevius et *Cuculus naevius* indus.
Cuculus cristatus coromandensis et *Cuculus*
malabaricus. XII. *Cuculus naevius mindanensis*.
status madagascariensis XIII. *Cuculus coromandensis*
gascariensis et alius *madagascariensis*. XIV. *Cuculus*
siamensis cristatus et *coeruleus sinensis*. XV.
maior madagascariensis mas et *foemina*. XVI.
gon cayanensis cinereus et *Cuculus cayanensis*.
XVII. *Trogon cayanensis viridis* et *Cuculus rostratus*
go iamaicensis. XVIII. *Crotophagus* s. *Crotophagus*
ani L. et *Crotophagus maior* XIX. *Ara brasiliensis*
Psittaca cyanocephala. XX. *Ara brasiliensis*
crocea s. *Psittacus ararauna* L. XXI. *Cacatus*
Psittacus lucionensis et *Cacatus minor*. XXII.
philippensis s. *Psittacus lory* L. et *Lorius malabaricus*.
Psittacus garrulus L. XXIV. *Lorius orientalis*.

Psittacus domicella L. et *Psittacula senegalensis*
 L. *Psittacus amazonicus gutture coerulesco* et *Psit-*
tacus indica coccinea XXVI. *Psittacus amazonicus bra-*
siensis et *Psittacus amazonicus varius* f. *Psittacus ae-*
gyptiacus L. XXVII. *Psittaca borbonica torquata* et
Psittaca cayanaensis XXVIII. *Psittaca guianensis* et
Psittaca emboinensis coccinea. XXIX. *Psittaca ginginia-*
na alba ginginiana erythrocephalos. XXX. *Psit-*
taca philippensis, *Psittacula madagascariensis* et *Psit-*
tacus gutture luteo. XXXI. *Tucana cayanaensis gut-*
tura luteo et *Tucana cayanaensis gutture albo*. XXXII.
Tucana brasiliensis gutture luteo f. *Ramphastos pipe-*
torus L. et *Tucana cayanaensis torquata* f. *Rampho-*
stus tucanus L. XXXIII. *Tucana brasiliensis viridis* et
Tucana viridis. Qui hunc ordinem excipit deci- P.435.
 mus quartus aves continet, quae digitis quatuor
 membranis destitutis, tres scilicet anticis vnoque
 digito; medio trium anteriorum cum extremo digi-
 ti articulo articulo spatio, cum intimo primi tan-
 tum articuli intervallo arte cohaerente: et cruribus
 calcaneum usque plumosis praeditae sunt. Hu-
 iusmodi aves aliae rostro donantur leui, et versus
 apicem lateraliter compresso *Rupicola* nimirum et
Alcedo, quod genus a LINNAEO ad *Parus* re-
 fertur: vel rostro conico, serrae instar denticulato
 ut *Alcedo* et *Alcedo* mandibulae apice deorsum incuruo, ut
Alcedo: vel rostro recto longiusculo ut *Ispida*?
Alcedinem a LINNAEO relata et *Todus*,
 quod genus etiam species quasdam *Alcedinis* L. con-
 tinet: vel rostro arcuato et acuto, ut *Apiaster* f. *Me-*
lospiza LINNAEI: vel denique rostro crasso et falcifor-
 mi ut *Hydrocorax* f. *Buceros* L. Horum vero generum
 quatuor species depictae sunt. Tab. XXXIV. *Rupi-*
cola, *Manacus ruber* f. *Parus aureola* XXXV *Manacus*
crissalus, *Manacus albo-capillus* f. *Parus pipra* L. et
Alcedo XXXVI. *Manacus gutture albo*, *Manacus*
fronte alba et *Ispida capitis b. spei* XXXVII. *Ispida in-*
dica,

Indica, torquata indica et cristata philippensis. XLIX. *Ispida madagascariensis et coerulea madagascariensis.* XXXIX. *Ispida senegalensis et alba et nigra et rudis* L. XL. *Ispida senegalensis maior et minor* XLI. *Ispida cristata mexicana et Todus* f. *Alaudinus* L. XLII. *Apiafter madagascariensis et madagascariensis torquatus.* Merox viridis L. XLIII. *Apiafter maior philippensis et minor philippensis.* XLIV. *Apiafter angolensis, Apiafter insulae francicae et Apiafter erythrocephalus indicus* XLV. *Hydrocorax senegalensis rostro nigro et senegalensis rostro rubro.*

- T.V.** 35 Ordinis decimi quinti, qui Voluminis quinti
P. 1. tium facit, aues digitos habent membrana destitutos, crura in parte inferiore plumis denudata, alaeque pro mole corporis exiguae et minus utiles, nam ob hanc alarum breuitatem, ad corporis comparatam, nunquam volant. Aliae duos tantum habent digitos anticos, posticos ut vt *Struthio*, aliae anticos tres, posticos nullos vt *Rhea* f. *Struthio-americanus* L. et *Casuarus* f. *Struthio-casuarus* L. aliae anticos tres, posticos ut vt *Raphus* siue *Struthio cucullatus* L. In tabulis aeneis delineantur Tab. I. *Struthio* et *Casuarus* Ordinis decimi sexti aues habent digitos tres, membrana destitutos, posticum nullum, crura in parte inferiore planis denudata, alasque sitas ad volatui idoneas. Diuiduntur vero eius aues in tres sectiones; in prima continentur quae rostrum habent conico-incuruum: in secunda quae rostro donantur recto et longissimo, in tertia crassiori, vt *Himantopus*, *Charadrius* et *Ostrina* f. *Haemontopus* L. in tertia, quae rostrum rectum breue in apice crassius habent, vt *Pluvialis* f. *Charadrius* L. Delineantur in tabulis; Tab. II.

Anas campestris vulgo dicta, f. *Otis tetraz* L.
 et foemina III. *Himantopus* f. *Charadrius himan-*
opus L. *Ostralega Pica marina* vulgo dicta, f. *Hae-*
mantopus ostralegus L. IV. *Pluvialis aurea* f. *Cha-*
radrius pluuiialis L. *Pluvialis minor* sive *Morinellus* f.
Charadrius morinellus L. V. *Pluvialis torquata* an
Charadrius Alexandrius? an *Aegyptius* L.? *Pluvia-*
torquata minor f. *Charadrius hiaticula* L. VI. *Plu-*
ialis dominicensis aurea et dominicensis torquata. VII.
Pluvialis maior oedicnemus vulgo dicta f. *Charadrius*
oedicnemus L. et *Pluvialis senegalensis armata*. Or. P. 91.
 Unde decimi septimi aues cum auibus ordinis praed-
 cedentis conveniunt in omnibus, folis digitis exce-
 ptis, quorum tres anticos vnumque posticum
 habent. Ex iis rostro recto et apice crassiori sunt
Vanellus f. *Tringae* L. species et *Iacuna* f. *Fulicae*
 L. species, rostro subrecto sursum modice tendente
 et horizontaliter paullulum compresso *Arenaria* f.
Tringa LINN. rostro superne convexo et apice la-
 teraliter compresso, *Glareola*: rostro recte et late-
 raliter compresso, *Rallus*: rostro gracili *Tringa*,
Limosa *Scolopacis* L. species continens et *Scolopax*:
 rostro deorsum arcuato *Numenius*, etiam ad *Scolopa-*
 cina LINNAEO relatus: rostro recto horizonta-
 li plano ipsius apice ampliato, subrotundo, spa-
 tiosi formi *Platea* f. *Platalea* LINN. rostro crasso
 et longo *Ciconia* *Ardeae* L. species, *Ardea* et *Sco-*
lops: rostro crasso et breui, ipsiusque mandibula su-
 periore cochleari formi, apice unguiculato *Cochlea-*
ria: rostro breui, recto apice conico *Balearica*,
 in capite ornatur corolla plumis, graminis ra-
 cem aemulis, conflata et *Ardeae* L. species est; ro-
 stro conico incurvo *Cariama* et *Anhima*: rostro co-
 nico lateraliter compresso *Porphyrio* *Fulicae* L. Spe-
 cies. Ex his pingitur Tab. VIII. *Vanellus* f. *Tringa*
vanellus L. et *Vanellus armatus Ludouicianus*. IX.
Vanell-

Vanellus griseus f. *Tringa squatarola* L. et *Vanellus varius* X. *Vanellus helueticus* et *senegalensis* XI. *Iacana armata fusca* et *arenaria* XII. *Glareola* et *Rallus aquaticus* LINN. XIII. *Rallus aquaticus minor* f. *Maruetta*, et *Rallus nistarum ortyometra* f. *Rallus crex* L. *Rallus Philippensis* et *philippensis striatus* *Rallus philippensis torquatus* et *philippensis fulvus* *Tringa* f. *Tringa ochiopus* L. et *Guinetta* f. *hypoleucos* L. XVII. *Totanus* f. *Scolopax* L. et *Totanus cinereus* f. *Tringa littorea* L. *Totanus striatus* et *naevius* XIX. *Cinclus* et *naevius* *quatus* XX. *Calidris* et *Calidris grisea minor* *Calidris naevia* et *grisea* XXII. *Pugnax* f. *Tringa* *gnax* L. *anas* et *foemina* XXIII. *Limosa* *fusca*. XXIV. *Cinclus dominicensis* et *Limosa* *ior*. XXV. *Limosa rufa* f. *Scolopax* *Lapponica* *Cinclus dominicensis minor* XXVI. *Gallinago* *lopax gallinago* L. et *Gallinago minor* *menius minor* f. *Scolopax phaeopus* L. et *viridis* XXVIII. *Numenius madagascariensis* *Numenius brasiliensis coccineus* f. *Scolopax* *diuersae aetatis* XXX. *Platea rosea* f. *Platea* L. XXXI. *Ciconia fusca* f. *Ardea ciconia* XXXII. *Ciconia alba* f. *Ardea ciconia* XXXIII. f. *Ardea grus* LINNAEI XXXIV. *Ardea* XXXV. *Ardea cristata* XXXVI. *Ardea grisea* *stata purpurascens* XXXVII. *Botaurus* f. *Ardea* L. et *Cancrophagus philippensis* XXXVIII. *Cancrophagus viridis* f. *Ardea virens* L. et *Cancrophagus viridis naevius* XXXIX. *Nycticorax* f. *Ardea nycticorax* L. XL. *Ardeola* et *Ardeola naevia* XLI. *Ardeola* f. *Ardea pauonina* L. XLII. *Porphyrion* f. *Fulica* *phyrion* L. et *Porphyrion minor*.

- IV. *Catarractes* f. *Phaethon* L. aliae rostrum
 acutum vt *Mergus*. Tab. IX. fistitur *Sphaer-
 vus* f. *Diomedea demersa* L. X. *Mergus* ma-
 nor XI. *Mergus guttore ruffo*, et maior
- P. 125. cum *Albatri* genus vnicaque eius speciem
 NAEVO ad *Diomedea*s relata ordinem vice-
 cundum constituit. Habet ea digitos
 membranis integris inter se connexos,
 nullum, et crura circa corpus medium et
 abdomen posita, corpore breuiora. Aucto-
 Ol. BRASSON ordine vicesimo tertio enu-
 gitis quatuor, tribus anterioribus, membris
 se connexis, postico soluto, cruribus circa
 medium et extra abdomen positis, corpore
 ribus et rostro edentulo instructas sunt.
 rum rostrum versus apicem aduncum
Puffinus, quod genus a LINNAEO sub
 riae genere quoque comprehenditur, *Pu-
 Stercorarius*, qui LARI LINNAEI speciem
Larus: alio rostrum rectum et laterale
 vt *Sterna* et *Ryghopsalia* f. *Rynchops*
100. Pinguntur sequentes species huius ordi-
 XII. *Puffinus cinereus* et *Procellaria*
Procellaria pelagia L. et *Stercorarius*
Larus cinereus. XV. *Larus varius* f. *Sterna*
Gavia cinerea f. *Larus canus* L. et *Gavia*
 ior. XVII. *Gavia cinerea minor* et
 XVIII. *Gavia ridibunda* f. *Larus atricilla*
fusca f. *Sterna holidi* XIX. *Sterna* f. *Sterna*
 L. et *Sterna minor* f. *nigra* L. XX. *Sterna*
 200. *naupia* f. *Kallus isiformis* L. XXI. *Sterna*
- P. 229. *Ryghopsalia* f. *Rynchops nigra* L. Ordo
 quartus ex auium genera complectitur, quatuor,
 quatuor, tribus anterioribus membranis
 ter se connexis, postico soluto, cruribus
 pus medium et extra abdomen positis, corpore

dentibus et rostro denticulato praedita esse depre-
 henduntur. Quae vero ad hunc ordinem referuan-
 tur aues, eae sunt rostro vel subcylindraco, mandi-
 bulo superioris apice adunco, vt *Merganser*, quod
 genus quasdam *Mergi* LINNAEI species compre-
 hendit, vel rostro superne conuexo, inferne pla-
 tifulo, vt *Anser* et *Anas*. Continentur in tabu-
 lae huius ordinis species sequentes Tab. XXII.
Merganser. XXII. *Merganser cristatus* s. *Mergus*
cristatus L. XXIV. *Merganser cristatus minor* sive
albellus s. *Mergus albellus* L. mas et foemina XXV.
Merganser cinereus XXVI. *Anser sylvestris canadensis*
 L. XXVII. *Anser Aegyptius*. XXVIII. *Cygnus ferus*
cygnus L. XXIX. et XXX. *Anser lanuginosus*
Eider mas et foemina s. *Anas mollissima* L.
 XXXI. *Brenta* s. *Anas bernicla* L. XXXII. *Anas cly-*
peata L. et *platyrhynchos* L. et *Anas*
sponsa L. XXXIII. *Anas strepera* L. et *Anas*
serena L. XXXIV. *Anas longicauda* mas et foemina
 XXXV. *Penelope* s. *Anas fenna* L. et *Anas fistularis*
penelope L. XXXVI. *Anas glaucium* L. mas et
 foemina XXXVII. *Glaucium minus* s. *Anas saligula* L.
 XXXVIII. *Anas fistularis ameri-*
cana, sive *Anas autumnalis* et *Anas nigra* L. XXXIX.
Querquedula L. mas et foemina XL. *Quer-*
quedula minor s. *Anas crece* L. et *Querquedula fer-*
ax L. XLI. *Querquedula ludouiciana* s. *Anas albeola*
querquedula dominicensis. Aues ordinis vi. P-475.
 In quinti digitis quatuor, omnibus membranis
 inter se connexis: cruribus circa corpus
 et extra abdomen positis, corpore breviori-
 praeditae sunt. Ex his rostrum acutum habet
Phaeton et *Lepturus* s. *Phaeton* L. rostrum vero
 aduncum *Sula* s. *Pelecanus* L. *Phalacrocorax*,
 etiam ad *Pelecanum* a LINNAEO refertur et *Ono-*
chotus. Tab. XLII. pingitur *Lepturus* s. *Phaeton*
 Qq 2 aethe-

aethereus L. et *Lepturus candidus* XLIII. *Fregata* f. *Pelecanus aquilus* L. XLIV. *Pelecanus bassanus* L. XLV. *Phalacrocorax* f. *canus carbo* L. et XLVI. *Onocrotalus* p. 531. Aves ordinis vicefimi sexti digitis quatuor, anterioribus membranis integris inter se connectis, tarsi soluto, cruribus circa corpus medium et abdomen positis, corpore longioribus, sunt. Ex his *Phoenicopterus* rostrum densum habet, *Auocetta* f. *Recurvirostra* L. et *Corvus* tulum. Delineatur Tab. XLVII. *Phoenicopterus* L. et *Auocetta* f. *Recurvirostra auocetta* L.

In supplemento, sexto huius operis adnexo, Cl. BRISSON tredecim novas species ad eum sub ipsa huius libri impressione et aliasque varias ex EDWARDI opere. Multa quoque synonyma specierum, quae hoc opus continent, ex variis autoribus in decima editione systematis LINNAEI adhibuit, quae ad hoc supplementum pertinent, sequentes aves exhibent. Tab. I. *Pennatus* H. *Corvus borealis albus* et *Xanthocephalus americanus*. III. *Merula furcata* rula atricapilla cap. b. spei et *Muscicapa* cap. fa. IV. *Tangara cayanaensis varia chlorocephala* gara cayanaensis varia cyanocephalos, *cayana cristata*, et *Cardinalis americanus* V. *Chrysomitris americana coerulea*, et *Curruca grisea nactus* linago capitis bonae spei.

Singulis Voluminibus et supplemento huius est index omnium nominum avium et quibus in opere adductorum.

Operis huius, cuius tertiam classem iam adduximus, altera editio prodiit, quae latinum tantum textum continet, Lugdunj Batauorum octaua forma apud Theodorum Haak. Tomus eius primus anno 1762 editus primam et secundum classem Brissoniani operis comprehendit, secundus et tertius 1763 prodierunt. Addidit tamen editor, quem Cl. ALAMAND esse ferunt, descriptiones nonnullorum animalium, quorum Cl. Brisson non meminit. Sunt vero ea: *Guanaco* *sive Cacus* pilis prolixis et crassis vestitus. *Ibex* imberbis. *Rupicapra* *Sibirica*. *Bos cornubus destitutus*. *Bos cornubus pendulus*. *Bos cauda equina*. *Mangorsahoe* *sive* *auriculis longis et pendulis*. *Cyniculus insignis caudatus*. *Cyniculus cauda longissima*. *Sciurus minimus volans* *sive Felis volans*. *Mus albus ceylonicus*. *Musaraneus aquaticus*. Ad *Manati* descriptionem addita est nouissima STELLERI huius animalis historia. Nec non ex eodem *Vrsus marinus* et *Leo marinus*. Secundus tomus Ornithologiae initium, decem scilicet priores avium ordinum, tertius Ornithologiae finem sistunt. Partim in hac editione gallicus textus omissus, latinus vero ita concisus est, ut, quae ad aves ad genera, ordines speciesque referendas requiruntur, praetermissae sint. Reliqua descriptio, integra eadem sed brevius expressa comparet. In citationibus autorum, iconum indicatione, et descriptionibus ex aliis scriptoribus repetitis varia quoque Cl. Editor mutavit, solasque Gallicas, Anglicas, Germanicas et Belgicas denominationes servavit. Quae sexaginta ultimis tabulis FRISCHII depictae fuerant aves, etiam loco inseruit. Adiecit quoque sequentes aves, quas Cl. BRISSEAU videre non legit; *Crax vertice cono corneo ornata* quae species Phasiani in insula Curassao habitat. *Trogon Ceylonensis*.

T. I.
p. 35.

T. II.
p. 87.

T. III. *nenfis.* *Hydrocorax indicus.* *Pluvialis*
 p. 91. *disa.* EX FRISCHIO vero sequentes an-
 rietates Cl. editor subiunxit: *Anas domestica*
Anas persica. *Anas fera nigra.* *Pentap-
 fusco.* *Querquedula pectore sabrufo,* et *Quer-
 la macula in fronte nigra.*

III.

Histoire abrégée des insectes, qui se trouvent
 aux environs de Paris, dans laquelle les
 animaux sont rangés suivant un ordre
 thodique. a Paris chez Durand 1761. 1.
 I. Alph. 3. Tab. aen. 10. Tom. II. Alph.
 pl. 18. Tab. aen. 12.

i. e.

Epitome historiae insectorum, quae in agro
 risiensi reperiuntur, in qua haec methodi
 ordinem methodicum disposita sunt.

Longè plura profecto a Cl. huius libri
 quem Cl. GEORGEY iuniorem esse
 mus, hoc ipso opere praestita sunt, quam
 tulo indicantur. Recensentur enim non
 mina insectorum, quae in agro Parisiensi
 tore eiusque amicis ad vnum alterumque
 vrbe inuenta et collecta fuerunt, eaque
 racteresque eorum, nec non locus quo
 et vita ample et eleganter describuntur;
 thodica eorum dispositio traditur. Cum
 NAEI methodus non in omnibus Nostro
 sedulo ille in insectorum characteres inquirit
 ex his multa noua genera constituit, eorum
 tiones tradidit, eaque a se inuicem non
 pluribus signis distinguere annis est.

de magna generum, specierum et varietatum nouarum aut nondum penitus cognitarum copia, qua, et additarum figurarum elegantia, operis huius praesentia quam maxime augetur. Non tamen in omnibus Noster a LINNAEO recessit, sed et ordinem et nomina eius saepissime seruauit, suoque libro inferuit.

Praemissa est breuis aliqua praecipuorum scriptorum, qui de insectis egerunt, recensio. Hanc p. 1.
 generalis aliqua in historiam insectorum introductio incipit, in qua de hisce animalculis Noster in vniuersum eleganter disputat, partium praecipuarum descriptionem dat, et generationem, metamorphosin seu euolutionem eorum, tandemque nutritionem explicat. Ad ipsam vero systematicam diuisionem accedens, insecta in vniuersum in sex sectionibus describit. Harum prima *Coleoptera*, secunda *Hemiptera*, tertia *Tetraptera* alis farinaceis, quarta *Tetraptera* alis nudis, quinta *Diptera*, sexta denique *Neura* comprehendit. *Coleopterorum* generalem diuisionem et subdiviisionem primo proponit, et adiecta tabula ita explicat, vt hanc sectionem in tres articulos diuidat. Horum characteristicas differentias, non ex antennis, vt LINNAEUS, sed ex *co-*
leopterorum diuersitate adsumit, signa vero ordinem, in quos singulos articulos iterum abire iussit, ex numero articulorum tarsorum desumuntur. Pri- p. 58.
 mo itaque articulo describuntur ea, quae *co-*
leopis integris duris sunt, quorum ordinem ea efficiunt, quae articulos tarsorum quinque habent: vt *Platycerus*, *Ptilinus*, *Scarabaeus*, *Copris*, *Attelabus*, *Dorcestes*, *Byrrhus*, *Anthrenus*, *Cisela*, *Peltis*, *Lucinus*, *Elater*, *Buprestis*, *Bruchus*, *Lampyris*, *Cimicula*, *Omalus*, *Hydrophilus*, *Dyticus* et *Gyrinus*. Horum vero et sequentium generum distinctiones ex antennis potissimum, tum ex omni reli- p. 59.
 quo

quo corporis habitu desumuntur. Platycerus alii antennis fractis, alii integris sunt. Scaphisoma vel antennarum lamellas septem, vel tres habent. Genus Buprestis diuiditur primo in species quae thorace cordato, capite latiore elytrorum latiore sunt, deinde in tales, quae thorace cordato et elytris angustiore habent, tandem in species, quae thorace capite latiore elytrorum latiore sunt.

p.195. instructae deprehenduntur. Secundus ordo est, quae tarsorum articulos quatuor ostendunt, licet *Mehlontha*, *Prionus*, *Cerambix*, *Leptura* species thoracem vel cylindraceum, vel globosum vel inaequalem scabrum habent, *Stenocorus* species vel aculeato vel inermi thorace globoso *perus*, *Gryptocephalus*, *Crioceris*, *Altica*, *Chrysomela*, *Mylabris*, *Rhinomacer*, *Cucullator* generis prima familia femoribus inermibus denticulatis instruitur, *Rosrichus*, *Clerus*

p.337. *bus*, *Scolytus*, *Cassida*, et *Anaspis*. Tercio ne ea, quibus tarsorum articuli tres sunt, *et Tritoma*, quarto vero ea recensentur, quae tarsorum primi et secundi pedum paris articulos, pedum posteriorum articulos quatuor habent, pertinent *Diaperis*, *Pyrochroa*, *Cantharis* generis aliae species tarsorum articulos nudos spongiosos gerunt. Porro *Tenebrio*, quae tennae vel articulis globosis instruuntur et crassiores sunt, vel longis, et ubique sequuntur.

p.359. parent *Mordella*, *Notoxus*, *Cerocoma*. Accurando ea, quae coleopteris dimidiatis duris instruantur. In eorum primo ordine ea sunt, quae tarsorum articulis quinque instruuntur, quae unicuique *Staphylini* genus pertinent. Secundum *Necydali* agit, quae quatuor tarsorum articulos habet, tertius vero de *Rosficula* quae tarsorum articulis tribus est. Quarti ordinis insecta

Secundi pedum paris articulis quinque, pedum posteriorum articulis quatuor gaudent, ergo *Meloides* genus ab eo comprehenditur. Articulo tertio, quae co- p.379.
laris mollibus membranaceis sunt, describuntur. Ex
Blatta, tarforum primi et secundi pedum paris
 articulas quinque, pedum vero posteriorum articulas
 quatuor, *Thrips*, tarforum articulos duos, *Gryllus* et
Leidum tres, *Locusta* quatuor, *Mantes* vero quinque
 habent. Vt itaque longe plura coleopterorum ge-
 nera Noster faciat, quam quae ante eum a LIN-
 NAEO constituta fuerunt, speciesque tot fere enu-
 meret, in Parisiensi agro obuias, quot a LINNAEO
 toto orbe terrarum collecta fuerunt. Negandum
 tamen non est, multas quoque varietates et in
 his et in sequentibus sectionibus enarratas et de-
 scriptas esse.

Secunda sectio de insectis hemipteris agit. Hanc p.401.
 decem sequentia genera constituunt. *Cicada*, a quo
 genere *Tetigoniam* (la *Proecigale*) vt nouum genus
 distinguit. *Cimex*, quod genus duas iterum fami-
 lia obtinet, cum aliae species antennarum articu-
 los quatuor, aliae quinque habeant. *Naucoris*,
Notonecta, *Corixa*, *Hepa*, *Psylla*, *Aphis*, *Chermes* et
Coccus.

Posterioris voluminis initium tertia sectio facit, T. II.
 quae tetraptera alis farinaceis siue *Lepidaptera* LINN. p. i.

continet. Ad illa primo *Papiliones* refert,
 quorum alii tetraapi alii hexapi sunt, quos iterum va-
 rio diuidit modo. Secundum genus *sphinx*, tertium
Phosphorus dicitur. Quartum *Phalaenae* consti-
 tuunt, quarum aliae antennis pedum cornibus, aliae
 aliformibus instruuntur. Quintum *Tinearum* est.
 Quarta sectio de insectis tetapteris alis nudis agit, p.206.
 quo nomine *neuroptera* et *hymenoptera* LINNABI
 comprehendit. Ea vero ita diuidit, vt alia ex iis p.217.

p.233. *tarforum articulos tres habeant, vt Libellula*

p.234. *alia quatuor vt Raphidia, alia quinque vt Phryganea, Hemerobius, Formicaleo, Pannobro, Vrocerus, Tenthredo Cynips, Diplaphus, Ichneumon, Vespa, Apis et Formica. Tamen tres familias facit, quarum antennae vel undecim, vel octodecim nodis componuntur. Cynipum antennae vel undecim, vel septem, tredecim articulis constant. Apum prima quae corpora villosa habet, apes propriis comprehendit. Altera corpore hirsutissimum est. Apis bombylius vocatur.*

p.430. Quinta sectione *diptera* describuntur, tribus generibus comprehensa. Sunt ea *Oestrus, Tachinus, Aphis, Stratiomys, Musca, Stomoxys, Volucella, Scatopsa, Hippobosca, Tipula, Bibio*. Genus *Stratiomys* dictum duas iterum species habet, quarum prima thoracis aculeos duodecim sex obtinet. Muscae in quinque familias dividuntur. Earum prima alas variegatas, secunda ornatas habet, tertia variegatas, quarta auratas, quae vulgares sistit. Tipularum aliae alis patenti, aliae incumbenti sunt.

p.581. Sexta sectione quindecim tandem apterorum genera describuntur. *Pediculus* scilicet, *Podiceps* ius aliae species globulosae, aliae longae sunt. *Bicina, Pulex, Chelifer, Acarus, Phalangium* quas in varias familias secundum oculorum numero abire iussit, *Monoculus, Binoculus, Camptoculus, Asellus, Scolopendra* et *Iulus*.

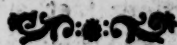
In omnibus vero haecenus adductis generumque historia proponenda, ita Noster vt in initio singularum sectionum, in vniuersis insectis, quae sub hac sectione continentur, tum methodicam eorum dispositionem et generum characteres, non gallice solum, sed et latine

In ipsa vero generum descriptione primum singulorum characteres, et quae circa quodque notanda sunt exponit, tunc species enarrat omnes in Museo Parisiensi obuias, non solum illo, quod aptissimum ei videtur nomine, sed et synonymis ex aliis scriptoribus et triualibus gallicis denominationibus deductis. Mensuram tandem magnitudinis insecti addit, exteriorumque illius formam fusc describit, nam de internis partibus pauca monet. historiamque generationis transmutationisque explicat, locumque ubi quaelibet insecta nascuntur indicat. In figuris, quae suo operi addidit Noster, praecipua insectorum genera eorumque partes, quas generum characteres adsumsit, raro plures vnius generis species elegantius depinguntur. Si insecta microscopiorum aucta delineantur, vera magnitudo naturalis super addita fuit.

Super esset, ut quae hinc inde in hoc opere continentur, aut noua aut accuratius explicata, paullo speculius indicarem. Cum vero tanta operis huius constantia sit, ut hoc libro, qui paullo vltius in methodica dispositione insectorum progredi cupiunt, non carere possint, pauca hic de vniuersa Auctoris methodo inserta, nobis adduxisse sufficiat. Quapropter ex vltima tantum sectione, quae omnium minutissima est mininumque generum numerum continet, pauca tantum speciminis loco adiiciamus.

Pulsatio, quae in ligno vetusto horologii instar per- T. II.
cipitur, non ab ea *Termetis* specie, quam LINN. p.602.
PAVUS ideo *pulsatoriam* dixit, sed a *Dermeste*, qui
ad coleoptera pertinet, et a LINNAEO *Byrrhus*
pulsatorius vocatur, efficitur. *Forbicina* Nostri est
Lepisma LINNAEI. Genus, quod a Nostro *Chelifer*
(la Pince) dicitur, *Acarum cancrroidem* siue *Scorpio*
araneam et *Acarum longicornem* LINNAEI compre-
hendit. Scabiam ab *Asari* aliqua specie oriri for-
titer

riter defendit. Quae araneorum telis fine autumnali tempore in aere circum volitant, quaedam specie ducuntur, quae ea arboribus affigit, vnde per ventum auferuntur. Quae hanc Noster *acarum fuscum autumnale* (transmissum) dixit. *Phalangiis* pedum ablatione ruptorum loco novos iterum excedunt. Omnes *aranearum* constanti naturae lege esse habent, nullae ex iis sex tantum instrumentis licite modus, quo *aranea aquatica* filis suis ipsis yndis ducit, describitur. *Monoculi* vnum tantum oculum, *Binoculi* vero duos habent itaque eae tantum species *Monoculi* et *Binoculi* ille *Apum* et *foliaceum* vocavit, ad *Binoculi* Auctoris, reliquae omnes ad *Monoculi* pertinet. *Aranearum* non ex colorum differentia differimus, cum illi insigniter, si exuviae mutantur. *Onisci* non ouipari, sed vivipari, forte utrumque simul sunt. *Aselli* generis species continet, quibus quatuor actentibus duaeque reliquis longiores sunt, scilicet *Aselli* aqua vivunt. *Scolopendrarum* articulos, si numero species distinguere cupimus, in sex tantum numerare debemus, iuniores enim conditione novorum annulorum crescunt. In sectiones plures profecto et praestantissimas adnotationes continent, quas hic, spatium impediti, sicco pede transire cogimur.

IV.

Mémoires sur la structure intérieure de la Terre, par M. ELIE BERTRAND, M. D. S. E. Membre de l'Académie Royale des Sciences de Prusse. A Zurich, chez Heidegger et Compagnie. MDCCLX. 8. pl. 11.

h. e.

Commentarii de structura interiorum partium telluris. Auctore ELIA BERTRANDO etc.

Tres commentarios diuisum est hoc opusculum. In primo doctissimus Auctor ea collegit, et vno obtutu conspicienda exhibuit, quae hactenus interiorum telluris partium structura satis innotuerunt. In secundo recensuit hypotheses diuersas, quorum ope diuersi philosophi illorum phaenomenorum rationes reddere sunt conati. In tertio suam sententiam de rationibus illorum phaenomenorum exposuit. Subiuncta est opusculo epistola ad FORMEI de diminutione marium, et montium.

Nota phaenomena structurae telluris ab Auctore omnium reuerendo hoc ordine et modo recensentur.

- 1) Fundus maris tam inequalis est, quam terra continens, et habet suos montes et vales, flumina, cauernas, et abyssos. p. 9.
- 2) Interiora telluris constant stratis diuersarum materialium, plus minus profundis, quae in locis planis fere horizontaliter situm habent, in montibus autem fere vbiue accliuatati cuiusque montis conuenienter inclinata sunt; neque semper eae materiae, quibus maior est grauitas specifica, inferiora strata componunt. p. 11.
- 3) Maximi montium duas series, et quasi

- quasi catenas, constituunt, quarum vna aequa altera meridiano propemodum parallela est; vtraque serie vtrique producantur, tanquam alii montes, sub angulis ad istarum directionem rectis.
- p. 13. 4) Inter montes binos vallis idem fere modum, quo fundus fluminis inter prominentes partes montis ex vno latere deant reductis partibus montis in opposito strata interiora ambitum montis sequuntur (montis ad perpendicularum scissus est), et ad parem altitudinem in vtroque binorum montium sita sunt, eandem fere proportionem habent, et ex eadem materia constituta angustior est vallis, eo plures flexus montium
- p. 14. que positorum latera habere solent. 5) In his solidissima etiam strata saepius inter nuntur foraminibus et fissuris variae latitudinis funditatis, ac directionis, in quibus alius generis, veluti metalla, et vegetabilia saepe reperiuntur. Sunt etiam in omnibus montibus putei, ad perpendicularum fere descendentes ad speluncas seu cauernas aquae plenas, modi cauernarum plurimae in figuram hemisphaericae per eleuationem et inflexionem strati superformatae videntur, et secum inuicem per ductus figurae communicant; aliae ex partibus rupum abscissis et delapsis super se superformatae videntur. In his illisque cauernis stalactas et crystallos mirae magnitudinis et generis notum est. Aquas in multis harum cauernarum cum mari communicare, ex salitudine videntur colligi.
- p. 16. Quaedam cauernae et ductus lacuum subterranei aquas lacuum et fluminum recipiunt. In aliis praeparatur materies, quae inflammata accenditur, et sic terram quassat, et igniuomos montes facit. Et sunt montes igniuomi, qui per canales

raneos inter se iuncti videntur. Montes, qui
 amore, vel sulphure abundant, maxime sunt ca-
 thosi. Quo profundius sub vertice montis sitae
 caernae, eo serè spatiosiores deprehensae
 6) In stratis terrae materiae insunt diuersi ge- p. 19.
 succi oleosi et inflammabiles, salia, lapides
 ac gemmae, marcasitae, metalla, immo
 alium et vegetabilium tanquam rudera. 7) Cir- p. 20.
 gna, lacus, maria, flumina, et nonnunquam
 in tractibus montosis paludes reperiuntur, in
 us partes plantarum et arborum, vel totae ar-
 cum terra nigre bituminosa mistae, apparent;
 dam harum paludum vno pluribusue stratis soli-
 guntur, vt in vicinia *Mutinae* obseruauit *Na-*
linus (de font. Mut. etc.) et paludes in pla-
 profundiores sunt illis, qui in vallibus repe-
 8) Nonnunquam in superficie terrae, vel p. 21.
 eam, inuentae sunt venae tophaceae, quas
 arborum et arena mistae, et ope succi
 lapideam naturam induisse videntur; oc-
 in his plantarum distinctae impressiones,
 chylia fluuiatilis, et rami arborum incrustati; et
 has venas reperiuntur plerumque riuus vel
 quorum aqua res submersas crusta lapidea
 9) Vbiq; fere ex terra, in primis au- p. 23.
 in montibus, effoditur incredibilis multitudo la-
 figuratorum, in omnis generis stratis, siue
 siue arenosis, siue margaceis, siue cretaceis,
 silice, marmore cet. delitescunt, et
 plerumque cum stratis, in quibus iacent,
 Horum maximae partis originem e mari
 derunt historici naturales, et nonnum inter
 conuenit, quorum animalium marinarum, vel
 horum partium figuras isti referant, vt bo-
 lapides lenticulares, et frumentarii (quos
 tuberculis conchyliorum habent), entrochi, as-
 ritae

- afferitae columnares, glossopetrae, echinocitae, cornua Ammonis, cet qui omnes, figuram pedes plerisque animantia marina, vel horum fuisse videntur, alii pro plantis marinis factis habentur. In vno eodemque loco nunquam reperiuntur istius modi lapides figurati, referunt animalia in maribus a se invicem distinctis habitantia. In quibusdam, praesertim in testis et ostracitis, apparet adhuc polita et lustratae superficies: sed observavit tamen Auctor laminam politam multo tenuiorem esse quam in ostracis, et valde friabilem, et sub hac reperiri materiam strati, in quo illi lapides figurati. Saepius quidem referunt lapides figurati, partes conchyliorum, non raro tamen etiam formas et conuexas. Quidam fracta et mutila animalia referunt. In nonnullis figurae piscium, tegrorum vel mutilatorum tanquam depictae videntur, et in quibusdam tanquam exsculptae, quae substantia nunc cornea, nunc, rursus, interdum etiam metallica deprehenditur. Inter cetera referunt lapides figurati, qui animalium partes referunt; at *Conradii* tamen prope *Conradii* aliquando in strato arenoso, viginti annos des sub terra posito, ingens cumulus ossium, trinum omnis generis, ferorum et domesticorum, et parvorum, detectus est. Quae fossilia, si ebur Sibiriae excipias, aut lapides naturae, admixtis subinde particulis metallicis, aut calcinata apparent, et salibus licis repleta. Haec ea fere sunt, quae *Plinius* Auctor de structura interiorum telluris voluit. Plura quidem ab iis, qui terrae curiosius rimati sunt, observata et lecta esse constat: sed videtur Auctor ea tantum phaeomena, quas ad scopum suum pertinere crederet.

In *secundo* Commentario ponderat hypotheser,
per quas Physici haftenus rationem horum phaeno-
menorum reddere conati sunt. Et postquam eos
confutavit, qui fossilia figurata pro lusibus naturae,
vel pro operibus naturae talibus, qualia sunt cry-
stallificatione, sublimatione, concretionem, nata, ha-
bent, hypotheser istas ad tria capita reducit. Pri-
mum enim fuerunt, qui causas istorum in per-
turbationibus, quas tellurem in primis praeser-
tim a creatione seculis ab exundatione fluminum et
aquarum, terrae tremoribus, ignis subterranei eru-
ptione passam esse putarunt, quaerendas crederent.
Sed etiam si isto modo explicari possent devastatio-
nes et ruinae, quae multis in locis cernuntur: ta-
men illa ordinata dispositio et iunctura montium
et valliumque in continenti et in mari, illa series
montium, inde intelligi neutiquam potest. Deinde
magnum est magnis quibusdam viris, uti LEIBNITIO,
MALLISNIERO, REAUMURIO, aliis, status prae-
sens telluris rationem reddi posse ex oceani resta-
uratione super continenti, eiusque successivo ad
montes regressu, quo factum sit, ut deposita ab eo
induruerint progressu temporis. His pri-
mam generatim respondet Auctor, continuitatem
montium in montibus et sub regionibus planis, fun-
dumque lacuum vel maris, nec non telluris aetatem,
viginti seculis, quod ex sacrarum litterarum testi-
monio constat, minorem huic sententiae haud pa-
ram aduersari. Deinceps eis coniecturis, quibus
VOLTAIRE et BUFFON hanc sententiam exorna-
vit, veri similitudinem demere studet. Quod au-
tem doctissimus Auctor monet, nimis sapienter tam
montes, quam interiora telluris, disposita ad certos
fines apparere, quam ut haec dispositio pro opere
artificis fluxus et refluxus aquarum haberi possit, ne-
que specuum et cauernarum in interioribus terrae

p. 53.

p. 56.

p. 67.

ortum ex illa sententia intelligi posse: id ipse
dum quidem existimamus, vicissim tamen in
videtur, aequè propositum fuisse huic sententiae
dictis, saltim plerisque, illorum phaenomenorum
rationem ex aquae motibus reddere, quippe
illi, LEIGNITIUS certe, per frige factionem
luris primitus candentis explicare satius potuit.
Denique fuerunt, qui diluuiò Noachico tantum
tribuerent, vt ex eius vndis nouum quasi orbem
extitisse crederent; in quam classem, BURNETTUS
WHISTONUS, WOODWARDUS referendi sunt.
Horum virorum singulorum systemata CL. LE
TRAND examinat, et reiecit.

In *tertio* Commentario Vir doctissimus propria
sententiam modeste proponit, quae huc vult:
fieri posse, vt omnia, quae de structura terrae
seruata sunt, per vnicam hypothefin explicari
hinc in tres classes ea partienda esse, et ad
classem referenda ea, quae partium telluris
dispositionem primitiuam et vniformitatem

- p. 110. ram montium originem, specuum, cauernarum
quorum naturalium excauationem spectent, horum
phaenomenorum omnium rationem nullam,
creatoris, secundo creationis die, operationem
posse, quibus autem causis secundariis deus
operatione vsus sit, a nobis temere quæri; ad
cundam classem pertinere phaenomena generis
p. 120. superficie terrae haerentia, nempe stratorum
forum et limosorum supremorum seu partium
dorum, quae ex diluuiò vniuersali Noachico
p. 122. ligi possint; ad tertiam denique classem tribuenda
esse phaenomena, in singularibus locis ad
sub terra altitudinem obseruata, quorum ratio
singularibus diluuiis, terrae tremoribus, et aliis
iusmodi deuastationibus sint reddendae. Ceterum

in numero eorum, quae a prima creatione sola pendere dixit Auctor, ponit etiam fossilia figurata, quae p. 100. animantium vel plantarum imagines exhibent, ea certe, quae in stratis primitiuis et nunquam antea ruptis vel reiectis sunt deprehensa. Existimat enim, primum in principio vna cum ipsa tellure creasse innumerabilem animalium marinorum et plantarum multitudinem, sed vita carentium, ex his autem per aquas dispersis certum numerum die tertio et quinto collegisse, in locis conuenientibus disposuisse, et neglectis ceteris, solis hisce vitam seque propagandi facultatem impertitum esse. Non possumus autem dissimulare, hanc opinionem nobis videri tot premi difficultatibus, vt plurimum reuerendo Auctori neutiquam assentiri queamus. Vt enim alias breuitatis studio taceamus, haec sola assensum nostrum satis impedire potest, quod ista opinio diuinæ sapientiae, quae nihil facit frustra, repugnare videtur. Nam frustra certe creata erat illa ingens conchitarum copia, quae a deo sine vita in vndis relictæ, et deinceps sub stratis terrae, ab aqua depositæ, sepulta est. Neque exemit nobis hunc scrupulum Auctor, magnam seminum copiam, quae quotannis pereunt, in opinionis suae patrocinium adducendo. Multum enim interest, vtrum aliquod corpus a corpore viuo, gignendi facultate praedito, procreatum intereat, an res, a deo primitus con-
stituta, omnis vsus expers, et tanquam neglecta, iaceat.

In epistola, huic libro adiecta, Auctor Cl. SULZERI Dissertationem de origine montium, in Diario litterario *Bibliothèque impartiale* anno 1750 exhibitam, sub examen reuocat, et plerasque propositiones in ea traditas approbat, paucis tantum assensum suum denegans. Nam telluris centrum gravitationis aliud et aliud continui punctum in medio globi

- p. 141. terraquei occupare, quum magnae terrae partes
loco suo in alium transferri soleant; valles pleni-
que vndarum restagnatione effectas esse; et
p. 144. montes post diluuium Noachicum demum for-
p. 145. esse ignis subterranei eruptione; quas propositiones
Cl. SULZERUS ibi affirmauerat, plurimum reuer-
sus BERTRAND negat, et idoneis argumentis
pugnat.

V.

Differtation sur l'education physique des enfans
depuis leur naissance iusqu' a l'age de puber-
té. Ouvrage, qui a remporté le prix
21 Mai. 1762, a la Societé Hollandaise de
Sciences. Par M. BALLEXSERD, Citoyen
de Geneve, a Paris, cheX Vallat-la-Croix
1762. 8 mai. pl. 16.

h. e.

Disputatio de infantum educatione physica
pueritia vsque ad annos pubertatis, Auctore
BALLEXSERD.

Paemissa breui introductione, quae docet,
modo parentes se gerere debeant, cum
fians nascatur, haec disputatio in quatuor parti-
diuiditur, quarum *prima* disserit de natiuitate
tis, et vsque ad illud tempus progreditur, quo
ablaetatur. *Secunda* continet spatium tempus
ablaetatus est, vsque ad eius quintum vel sextum
num. *Tertia* incipit ab anno, quo in Europa
rorum vestimenta mutantur, et ad infantis decimum
annum finitur. *Quarta* complectitur tempus
cimo vel duodecimo anno pueri vsque ad eius

bertatem, quam decimo quinto vel sexto anno in-
trat. In singulis vero periodis indagatur, quatenam
vestimenta infantibus conueniant, quibus alimentis
nutriantur, et praeter varias adiectas obseruationes
tandem disquiritur, quatenam exercitia iis vel conce-
dantur, vel dissuadeantur. Nos, qui nuperrime
Cl. SCHULZII libellum *), ad infantum educatio-
nem spectantem, indicauimus, hic, ne dicta iam re-
petamus, non nisi maxime necessaria declarabimus.

Parentes, qui, antequam foetus concipitur, bona p. 5.
valetudine fruuntur, moderato victu nutriuntur, nec
nimis ieiuniis saepe debilitantur, corpus satis exer-
cent, iustam aetatem et animum hilarem habent,
multum profecto ad infantis bonam et robustam cor-
poris constitutionem afferunt. Inprimis vero ma-
ter, simulac se grauidam sentit, ab amore coniugali
abstineat, consuetis alimentis, iisque vario modo
praeparatis, modice vtatur, vinum vel aqua diluat,
vel, vt reliqua fortiora potus genera, plane euitet,
aerem purum respiret, omissis fortioribus odora-
mentis, somno magis indulgeat, nimias animi per-
turbationes fugiat, vestimenta satis laxa gerat; prae-
cipue vero brachia non nimis attollat, nec pondera
magna ferat, omniaque vehementiora exercitia pla-
ne omittat.

In prima periodo Cl. Auctor suadet, vt infans, p. 13.
ligato funiculo vmbilicali, statim linteis mollibus,
secis et satis calidis obtegatur, eique, si a partu la-
borioso debilitatus est, paululum vini tepidi, cum
saccharo exhibeatur, alias ad 24 vel 30 horas, prius-
quam meconium reddidit, nullum nutrimentum su-
mat. Caput, nisi a partu nimis compressum sit,

R r 3

mi-

*) vide Commentar. nostror. Vol. praesent. Part. III.
pag. 412.

- minime, qui est mos nonnullorum populorum arbitrio formetur. Infans nunquam aqua frigida baptizetur, quae facile conuulsiones producit.
- p. 30. ter ipsa hunc lactare debet, cuius lac, cum illius succis iam sit assuetus, teneris eius organibus magisque conueniens suppeditat nutrimentum, quam alienum lac, et praeterea coloratum a natura destinatur, ad meconium facillime expellendum. Ipsius vero matris sanitati maxime conuenit infantem lactare, cui alias lochia ad quadraginta dies fluunt, fluxus albus plerumque accedit, mammarum obstructio vel effusio lactis haec est timenda. Nutrix autem eligatur temperata, matris quodam modo similis, viginti circiter annorum, quae iam a partu suo quatuor vel quinque menses lactauit, bonae indolis et moribus. Cum porro earum lac, quod rubri sunt capilli, ut plurimum acre sit: haec nutrix habeat capillos fuscis, spiritum et temperamentum suauem, copiosum lac album, sine odore mediocri sapore praeditum, nec nimis aquosum, spissum, et quod igne facile coagulatur. Robusto robusta conuenit nutrix, gracilior tamen nimis spissum lac cum nausea fugat; praeterea sit hilares, non iracunda, munditiei dedita, non mistimida. Alimenta sumat facile digerenda, cocta et assata, non multis aromatibus condita, gumina, mucilaginosas, farinosas; usus acidorum et acetariorum lactis conditio autem aut dissuadet; vinum aqua diluat, fortiores plane omittat, et corpus modice exerceat.
- p. 52. Cum saepe infanti maxima incommoda tententur a fasciis, non recte circumuolutis, doctor potius, his omis, suadet, recens natis teis mollibus et sicis circumdare, deinde puluino leuiter inuoluere; sic puluinari imponere

nas transferatur, et lateri vtrique vicissim in-
 culat; ut mucus ex arteria aspera commodius exeat et
 tussis caueatur. Vfus vero fasciarum tum necessa-
 rius est, cum pedes, crura, genua, coxae infantis
 positum situm exigunt. Si forte cogere mur, infan- p. 75.
 tes, ex defectu boni lactis vel matris, vel nutricis,
 lacte animalium nutrire: tum, vti Noster arbitra-
 tur, lac caprinum inprimis conuenit infantibus Ger-
 maniae Septentrionalis ad humores diluendos, Ita-
 liae vero infantibus lac vaccinum, ad humorum ni-
 mium motum sedandum.

Infantibus, quippe qui saepe obnexii sunt her- p. 80.
 mibus, a fibrarum laxitate et clamoribus, vermibus a
 glutine, muco et tussi a tardiori digestionem, vsum
 puliculae lactis Cl. Auctor plane interdicit, iisque
 quotidie cochlear boni vini exhiberi iubet, quo vi-
 tido oleosum soluatur. Cuna non ponantur ad
 hunc, nec sub plagulis lecti nutricis, et ita obtegan-
 tur, vt alius aer semper accedat; alias impurum re-
 spirat infans, qui sensim asthma inducit. Cum in-
 viciis gestatur, eius situs saepe in alterum latum mu-
 tatur, ne mollis structura corporis in vnum latum
 nimis inclinetur. Nonno aetatis mense, postquam
 ab lactatu est, pedibus vti discat, cum citius ple-
 rumque crura incuruentur; frenulis non sustineatur,
 quod facile assuescit corpus nimis antrosum dirigere.

In *secunda* periodo haec monentur: thoraces vt p. 98.
 plurimum thoracem nimis comprimunt, et deminuen-
 tiam pectoris cauitate, tussim, viscerum obstructions,
 tristitiam, languorem et deformitatem infantibus exci-
 tant: igitur non nimis elastici esse debent. Primis an-
 nis infantes sensim frigori adsuescant, hilaritas iis sem-
 per seruetur, quae ad incrementum corporis maxime
 prodest, et omnia vitentur vestimenta, quibus ni-
 mis coeuntur. In hac aetate sensim variare cibum

p.110. convenit. Pulticula lactis tribus prioribus male digeritur, vasa lactea cum glandulis obstruit, gluten et vermes producit. Idem est, si ex farina in patina ampla cocta et agitata paratur; attamen praeferatur oryza vel mica panis cum iusculo carnis bubulae, aut butyro recenti ad pulticulam cocta, quae singulis tribus horis paruo cochleari exhibeatur. Post mptionem dentium molarium, carnem modice praecipue vero iusculis non nimis calidis ostenditur. Vinum, nisi tribus partibus aquae diluatur, reliqua spirituosae plane omittant, et semper bibant, cum satis magnam humorum copiam habeant.

p.117. Infantes saepe et dormiant, et edant, ne iuvetulas iaceant, ne marcescant. Nisi singulis diebus aluum apertam habeant, aquam puram bibant, si aperiat, erosio cutis, diarrhoea, haemorrhagiarum, cet. saepe salutaris, non medicamentis, sed victu pariori coerceatur, atque, cum nimis maxime sensilibus praediti sint, omnia irritantia fugiant. Subitanea vicissitudo frigoris et caloris facile excitat decubitus in cerebro. Visum laedit lucus, humiditati, vento, fumo saepe expositus, de spectus solis, niuis, ignis, lectio nocturna vel in sole, vitra artificialia; quem e contrariae coenographice et ars pictoria. Auditum debilitat fragor tormentorum, campanarum, cet. qui acutus perfectior redditur. Fugiant sortiores odores, si feruent olfactum; nec gustum corrumpant conditis et aromaticis vel nimis calidis, aut vino muto nec cutem spirituosae exsiccent, ne tamen datur, qui potius instrumentis musicis perducendus est, atque utramque manum aequali modo exhibeant, ne inaequale fiat robur. Matutino tempore apertis fenestris puriorem aerem respirant.

brachia horizontaliter extendant, deinde foris obant
balent. Omnia his conueniunt exercitia, quae cor-
por valde mouent; vt humores depurentur. Ad in-
sirationem non cogantur, potius delectentur, et ad
studij saepe moueantur.

In tertia periodo Cl. Auctos respicit nominatim p. 143.

ad optimam vestimentorum, nutrimenti et exerciti-
um puerilium rationem. Pueri plerumque sexto
aetate braccis et veste induuntur, quod autem vna
vel duobus annis serius fiat, si debiles et parui sunt.
Non laudat nostram vestimentorum constringendo-
rum rationem, quae incrementum corporis nimis
impeditur, et potius Turcarum methodum suadet,
fasciae, subleuandis braccis accommodatae, cora-
rum motum faciunt; tibialia sint longa, super fe-
mora ducta, quo fasciae crurales non requirantur.
Caput non tegant, nisi in sole et nocte, et leues
induant vestes, etiam hyeme, vt quamlibet tempe-
ratem ferre discant. Capillos praescindere pueris
usque ad decimum annum, vel caput tondere, et
ad transpirationem iuuandam, cum facile crusta for-
metur et pori obturentur, et ad crinium descurum
praecauendum, vtilissimum iudicat. Calceos ligneos
adhibere, eos certe, qui sine fulcimento sunt, ma-
xime pueris suadet, ne pedes introrsus flectere ad-
fuescant. Pedes saepe frigido aeri exponantur, nec
nimis angustis calceis comprimantur.

Optime iis in hac aetate conuenit iusculum sine p. 152.

pinguedine, ex pane vulgari, pastinaca, dauco,
oriza, cet. non leni igne coctum, ne gluten faciat,
nec, nisi tepidum, bis quotidie hoc sumant, idque
vario modo paratum. Aromata his nocent, car-
nem bonam coctam et assatam, sine pinguedine et
saepe frigidam edant, vinum merum, potumque
casse et chocolate euitent, nec vllum cibum repu-
dient.

dient. Dentibus nunquam nuces frangant; ad dura corpora, nec dentiscalpiis abutantur, et omnia omittant, quae gingivas et dentes arrodunt; post coenam vero et matutino tempore buccam vino et aqua eluant. Vt a venenis praeferventur, cibum et potum non nisi in vasis argenteis vel figulis fiant. Ad annum octavum vsque somnus quies duodecim horas perduret, crescente aetate diminuitur, et ita pubertate ad septem vel octo horas continuetur; nec unquam impetuose somno excitentur. Venesectione his semper nocet; nec medicamenta purgantia quidem prophylactice sumant, potius dietae strictiori regimine, aqua pura ad usum soluendam copiosius hausta, cet. utantur. Solam variolarum inoculationem, inter quintum vel sextum, vsque ad octavum vel decimum annum instituendam, quam maxime commendat.

P. 179. Pueri omnia exercitia corporis amant; virgines temeroderunt. Igitur, si ex corporis conditione hoc omittunt, tum ad motum incitentur, et violenter corpus animusque occupetur. Toto fere die existant, ut membra roborentur; tum discant artem ascendere et muros, utraque manu uti, lapidum scopum iactare, cet.

P. 183. In quarta periodo victus sit simplex, solidus, varius; appetitus expectetur, nec nimis satietur, nec cibis suauiter praeparatis, qui semper nocent, fruantur, quem e contrario deminuunt moeror, inquietudo, humiditas loci, nimius potus, saburra glandulae ventriculi. Mixtio victus animalis et vegetabilis eum praebeat succum, lacti matris, quo recens nutritur, maxime analogum; imprimis fuscus est. Odor sit iudex ciborum, quod raro minus utilis ventriculo conveniunt. Optimum potum pinus est aqua levis, limpida, et ab affuso limbo m-

alme turbida. Quae quidem optime diluit humores: attramen phlegmatici, in climate humido viuentes, alimentis pinguibus oleosis nutriti, debiles, et, qui multum dissipant, potius vinum bibant; quod, ut optimus post aquam potus, cum aqua misceatur, ante duos vel tres annos expressum sit, leve, paucopartito mistum. Cereuisia minus salubris est, et ebrietas inde orta nocentior est, quam a vino. Cidrum, seu succus pomorum, nervos debilitat; spirituosique liquores fibras exsiccant. Infusatheae, caffee, chocolate, quo maiorem olei copiam continent, eo magis liquoribus fermentatis sunt similia, cum tanta sit analogia olei essentialis cum spiritu fermentatione parato.

Puer leuiter obtectus dormiat corpore extenso, p.206. capite paululum eleuato, et in latere dextro. Mane surgat, et, si fieri potest, in hortis ambulet. Duris incumbat stragulis stramineis, laneis, pilosis, nunquam plumaceis, ne mollescat. Nonnunquam aliqua intemperantia concedatur, semper necessitati se accommodet, et omnia perferre studeat. Vt risus modicus maxime prodest, sic immodicus saepe haemoptoen inducit; instrumenta musica, quae ore instantur, dissuadenda sunt, cum pectus nimis inde exerceatur. In decimo quinto demum anno, inita iam pubertate, temperamenti speciem cognoscere possumus. Sanguinei temperamenti signa sunt corporis statura medioeris, coma albicans, cutis mollis, color viuus, vrina bona satis colorata, aluus facilis, animus inconstans, hilaris, petulans. Id obseruato diaetae regimine, in hoc tractatu praescripto, facile conseruatur. Phlegmatici signa exhibent corpus longum, cutis alba, mollis, coma candida, oculi coerulei, habitus tener, suavis, pulsus lentus, mollis, aluus laxa, saluae excretio copiosa, animus docilis, torpidus, dubius. Eiusmodi hominibus

bus concedatur vinum album et casso, stimulantia diuretica, et omnia, quae paululum calefaciunt. v. c. caro vervecina et ferina; legumina nimis aquosa et venaesectio nocet; inprimis vero corpus vacueant. Cholericum cognoscimus ex parva statura, cute sicca, flatu, pulsu forti, macie, coma nigro, oculo fulgido, halitu calido, magno appetitu, parva urina, propensione ad haemorrhoides, alvus obstructa, animo viuio, iracundo, iudicio celeri, constanti, ingenio facili, amore et odio vehementi. Vinum et spirituosus his plane interdicanur, aquam copiose bibant, paululum carnis edant, minime cibos aromatibus paratos. Diluentia, balnea, frigus et legumina acida iis conducunt, nec minus interdum paululum otii. Melancholicum plerumque tricesimo anno se manifestat, potius est accidentale quam haereditarium, et a nimia tensione sanguinis nimisque neruorum sensibilitate pendet. Pulsus durus, viuus, cutis subflaua sicca, capilli nigri, rigidi, facies difformis, oculi parui, sicci, torui, dentes canina, irregularis, digestio lenta, diffusa, alvus obstructa, animus tristis, ingenium largum, memoria optima, iudicium celere, vix, et tiora studia idoneum. Moeror, aegritudo, otiositas, solitudo hoc producant, quo infantes et ii, qui tempus exercent, nunquam laborant. Vt igitur non depellatur, suauem laborem in loco aere puro et pleno suscipiant, serum lactis, temperantia, et spasmodica exhibeantur, semper delectentur, longo labore detineantur, spectacula iucunda videant, et inprimis peregrinentur.

p.229. Vfus tabaci pueris sit remedium, non confutandum; phlegmaticis et iis, qui fluxus feri capiunt, magis conuenit. Capiti pondera non imponant, quae si brachio portantur, saepe vtrumque brachium mutetur. Artificia, quae corpus parantur.

ercent et in conclavi aere corrupto pleno tractantur, digestionem laedunt, humores inspissant et obstructiones efficiunt; ea vero, quae in aere libero instituuntur, corpus maximopere robustum reddunt. Exercitia anno decimo quinto vel sexto intendantur cursu longo, defatigante, in sole et pluvia; vires vario modo sensim exerceantur saltu, saltatione, gladii et armorum usu, equitando, cet. . Caueant vero parentes, ne puerorum pubertas nimis acceleretur.

VI.

Plantarum rudimenta siue illarum methodus, ducta ex differentia earum seminum, cotyledonum, aliarumque partium, quae breui tempore post earum propullulationem ac ulterius incrementum in iis conspiciuntur; inuestigata, effecta ac composita a DAVIDE MEESE Hortulano in horto medico Acad. Frisicae, quae est Franequerae. Prima pars, No. I. Leouardiae Excud. Guil. Coulon 1763. 4 mai. plag. I I. tab. aen. 2. figuris viuis coloribus pictis. Textus belgicus et latinus.

Vt suis satisfaciat promissis Cl. Auctor, nunc primum nouae suae plantarum methodi Specimen publice proposuit. Quo autem eiusdem fundamenta eo facilius clariusque pateant, ex praemissa copiosa praefatione primaria notemus. Princeps itaque fundamentum a differentia seminum ac cotyledonum desumfit, idque ideo, quia characteres methodici ab eiusmodi partibus, quae minimum variant, desumi debeant, semen autem, vltima et perfecta pars plantae, eiusque cotyledones minimae mutationi obnoxia sint; certum praeterea est, plantas

tas in iuuenili ac imperfecto statu nec non a fontale
forma a se inuicem aequè bene discerni possit
quam in earum maiori perfectione: id quod licet
verissimum sit, variis tamen exemplis ab *Austro*
comprobatur. *Castaneae, Fagi, Juglandis, Angustifoliae*
Viciae, Phascoli, Auenae hordeique et s. p. *seu*
inter se mixta separantur facili, suisque nominibus
insignuntur; et vistorum olerum semina, inter se
confusa, a bono distinguuntur olitore. Imo generum
plantarum in primo prouentu suae stirpis vel plantulae
supra terram, et cum paulo ulterius creuerit, ab
hominibus peritis et in hac re exercitatis dignoscun-
tur, id quod vel agricolae docent, qui ex teneris
primum erumpentibus foliis *auenam, hordeum, fa-
cale* et *triticum* facile et bene distinguunt. Verum non
solum genera hac ratione sese manifestant, sed spe-
cies quoque, et agricola peritus *uiciam* *seu* a
faba equina, olitor *apium hortense* a *dulci*, hortu-
nus denique *Tagetem maiorem* a *minori*, *abundantius*
uuum et *coeruleum Lupinum* a se inuicem distinguere
valet. Quae cum ita sint, methodum ex discernendo
seminum, et cotyledonum, ac ex quibusdam eorum
partium, quae cum iis cohaerent et paulo post se
feruntur, concinnauit Noster Eruditus Hor-
nus, quae, ut ipse rectè monet, noua prorsus est, et
ab aliis nihil, nisi generalem in mono et polyco-
tyledones diuisionem assumere potuit. Magnam qu-
dem cuiuscunque generis plantarum copiam ad huc
duo generalia capita haecenus retulit, et secundum
sua principia in classes et ordines digessit, attamen
plenariam et absolutam totius methodi clauem non
proponere nondum potuit, praecipue cum plantae
non nisi saepius disquisitae, descriptae, delineatae
que ordinari, hinc repetito examine disquiri de-
beant: multum itaque laboris et temporis ad opus
absoluendum cum requiratur, tractationem per se
dione

ctiones minores edere constituit. Quaevis autem sectio, ut Cl. Auctor monet, complectetur partem duorum summorum capitum, quaeque in classes et ordines diuisa, quae adhuc plura alia per totum opus sequentur, praeter ea quodque genus vel species, in ea descripta et delineata, sub sua classe et ordine cum suo caractere reperiri poterit cum nomine suo botanico, quandoque et vernaculo, tandem post namquamque sectionem haec accurato indice demonstrabuntur; etiam in quavis sectione observationes addet, quas vel in generibus vel speciebus enarratis ipse instituit.

Praefationem, nunc a nobis in compendio datum, sequitur explicatio quarundam denominationum et proprietatum earum partium, quae in hoc opere ad discernendas plantas proferuntur. Et primo Cotyledonis definitionem proposuit, dein diuisionem in mono et polycotyledones explicatam dedit, et licet omnes plantas, quae monocotyledones non sunt, duas modo, nunquam plures ostendere cotyledones statuatur; tamen illas potius polycotyledones nomine insignire voluit. Porro plantae seminalis et cotyledonum per filum et funiculum quasi considerauit nexum, et cum hac in re magnum inueniatur discrimen, plures differentias notauit, quas ipsius Auctoris verbis hic repetamus: dixit ita: *quod adinet ad longitudinem petiolorum vel filorum cotyledonum, (nam in iis, qui his non similes sunt, ut et in multis monocotyledonibus adpellationem filii aut nexus retinebimus) quae deinceps tantum sub nomine petiolorum veniunt; illi adpellantur breuissimi, quando ferme habent dimidium latitudinis cotyledonis, breues, quando aequant dimidium latitudinis; longiusculi, quando fere tam longi sunt, quam tota latitudo, longi, quando aequant totam latitudinem, longissimi, quando petiolus totam latitudinem cotyledonis*

nie confuperat. Si vero longitudo petiolorum latitudinem cotyledonum adeo superat, ut eorum dimidium vel totam longitudinem aequet, vel tota longitudo paulo longiores sunt (nempe talium cotyledonum, quorum latitudo cum longitudine clare discrepat) tum petiolorum longitudo ita poni debet; scilicet si proprium habent dimidium longitudinis cotyledonis, breuissimi dicuntur; quando aequant dimidium longitudinis, breues, si vero fere tam longi sunt, quam cotyledonis longitudo, longiusculi, si autem eorum plenam longitudinem attingunt, longi; et si illam superant, longissimi adpellantur. Cauliculi etiam, ut pergit Cl. Auctor, quarundam plantularum, qui uimora, quique in duas partes discreti sunt, et duobus particularibus adpellationibus nominati; scil. in partem cauliculi, quae a radice sursum profertur eo, quo cotyledones inhaerent vel adhaerent, adpellantur cotyledonis cauliculi, ob veros cotyledones, quas pariter; et quae ea pars, quae ab inhaesione petiolorum verorum cotyledonum ad sedem verorum et propriorum solerum tenerae plantae, quae immediate primo postea vel proprios cotyledones in plantula generantur, pseudo-cotyledonis cauliculi dicuntur; quia nonnulli de vera et propria prima folia quarundam plantarum quae in apice suo verum cotyledonem a terra secum possum ferunt, et quando propullulant, vel paulo post inducunt, atque plane deponunt, et quantum deinde potius, immerito pro veris habuerunt cotyledones; haec vero prima folia, siue proueniunt integra vel diuisa, postea nominantur pseudo-cotyledones.

His itaque illustrationis gratia praemissa, tandem proponit plantarum methodum Cl. Auctoris. Sunt scil. plantae:

Cap. I. MONOCOTYLEDONES aequae

A) INVISIBILES, quae sub terra occultae manent.

Clas. I. *Perforatae* dum plantula plane per totum semen crescit.

Ord. I. *Plantula plane per corticem s. tunicam et ab uno latere cotyledonis crescens, absque quo tunicam vel corticem frangit.*

A) *Totum semen* minus magisque oviforme et angulare.

a) *Tunica* angulata, laevissima, ossea, et colore parumper coeruleo; a fine acuminato suboblique aperta, et ab altero rotunde umbilicata et perforata.

β) *Cotyledon* subeordatus, ab uno latere planus et profunde sulcatus *).

A. TRIPSACUM **).

Ord. II. nunc deficit, et in hac, ut et frequentibus Classibus suo tempore sequetur.

Cl. II. *Radicatae* dum cotyledon immediate supra radicem collocatur.

Ord. I. Radice recta linea deorsum tendente. *Zea.*

Ord. II. Radicibus fibrosis *Secale.*

Avena.

Cl. III. *Funiculatae*, quae funiculo umbilicali a plantula separatae sunt.

Ord.

*) Ita ubique in reliquis generibus vel speciebus totum semen, tunicam eiusdem et cotyledonem descripsit, quae vero, plerumque peritis Botanicis nota, repetere insequentibus noluimus.

**) Generis vel speciei hic denominatae delineationem vivis coloribus variam plerumque pictam dedit, quo cotyledonis, radiculae et enatae plantulae varius status habitusque clare adpareat.

Ord. I. Funiculo umbilicali deorsum tendente e dorso cotyledonis, ac inhaerente apici crassae et quasi oblique defectae atque deorsum dehiscens vaginae *Phoenix*.

Ord. II. Funiculo umbilicali deorsum tendente ex vno sine cotyledonis declivem efficiente arcum, inhaerente vaginae quasi plane defectae limbo *Narcissus*.

Ord. III. Funiculo umbilicali sursum tendente e medio vel dorso cotyledonis, inhaerente apici cuiusdam quasi oblique defectae et aliquantulum dehiscens vaginae. *Commelina*.

Ord. IV. Funiculo umbilicali sursum tendente ex vno sine cotyledonis, breui arcu sursum curuato, recte sursum tendente in substantia ad apicem cuiusdam subhamiformis vaginae, quae oblique deorsum dehiscit. *Wachendorfia*.

B) VISIBILES. Quae supra superficiem terrae crescunt.

Cl. IV. *Cuculatae*. In quibus cotyledon supra in apice primi folii vel foliorum plantulae collocatur.

Ord. I. Primo folio, in quo semen vel cotyledon collocatus est, subulato, solido, succido et laeuissimo, ab inferiori parte absque cauliculo atque tarsam efficiente crassitudinem apud principium radiceis. *Allium*.

Cap. II. POLYCOTYLEDONES.

A) INVISIBLES, quae subter superficiem terrae occultae manent, atque edant magnitudinem habent.

Cl. I. *Semireniformes*. Quisque cotyledon, minus magisque reniformis secundum longitudinem dissectus.

Ord. I. Cartilaginosae, plerumque conclusae manentes. *Vicia*.

Cl. II. *Semiglobosae*, quisque cotyledon globosus dissectus.

Ord. I. Cartilaginosae, plerumque conclusae manentes. *Pisum* *).

B) VISIBILES. Quae veniunt supra superficiem terrae, et eandem magnitudinem habent.

Cl. III. *Semioiiformes*, quisque cotyledon oiiformis longitudinaliter dissectus.

Ord. I. Cartilaginosae, paululum modo supra superficiem terrae venientes et plerumque a se inuicem separatae, quaeque in limbo suo ad vnum latus a plantula distant. *Phaseolus*.

Ord. II. Cartilaginosae, et supra superficiem terrae longe se eleuantes, et a se inuicem separatae, ac in pla-

S s 2

nitie

*) Duas *Pisi* species, *arvens. fr. albo*, et *Eruilia sylvestris* hoc ordine recensentur, et vtriusque, vt iam monuimus, semen totum, eius tunica et cotyledon describitur, praeterea vero in his prima plantae folia vt characteres distinctiui specifiici commemorantur, quae in priori specie ex *communi petiolo* proueniunt numero quatuor, collocata per paria, primum par ab utroque latere axillae, alterum in fine eiusdem, anteriori apice petioli vnci modo depresso. *Pisi Eruilia* dictae vero primi *pseudo cotyledones* communiter sunt acute lanceolati et cum suis inferioribus partibus sibi inuicem coniuncti, atque ita apud caulem deorsum tendentes et hoc modo cum eo connaxi, qui vero postea proueniunt, apices suos in tres acutos *hamulos* diuidunt. Eadem ratione duas *mimosae* species respectu primi folii distinguit Cl. Auctor.

nitie sua magis minusve sursum
vtrumque latus a plantula distans
Dolichos.

Cl. IV. *Exsectae*, quisque cotyledon ab in-
feriori parte acuto angulo excrematum

Ord. I. *Cartilaginosa*e, et quisque limbo
acuto angulo terminans, et ab in-
teriore parte obtuso-rotundus; co-
tyledonis caulis infra apud radi-
cem lato et plano pede extensus
Mimosa.

Ord. II. *Cartilaginosa*e; et quisque lim-
bus in crispam desinens auriculam
a superiori parte latus et aliquantulum
concauus, obtuso rotundus; co-
tyledonis caulis apud radicem
lato et plano pede expansus, ra-
dix rubicundo fusco colore, *Po-
ciana.*

Et haec est aliqualis, hoc primo specimen
data, methodi nouae delineatio, genera plura
et species in posterum proponuntur. An eadem
Botanicis placebit, diuinare haud quaquam pos-
sumus; attamen Cl. Auctoris industriam attentam
que, merito collaudamus.

VII.

Dissertatio de Aceto. Auctore Cl. NICOLAO
GEORGIO OOSTERDYK. Traiecti ad Rhodanum,
ex officina Iohannis Broedeles 1762.
4 mai. pl. 7.

Componitur haec dissertatio ex duabus partibus:
in priori acetum chemice exploratur, in poste-
riori vero vsus eiusdem medicus exponitur.

tum liquorem vegetabilem, secunda fermentatione productum, ex vino, in quod omnes vegetabilium succi, cocti potissimum, saccharini omnes apta partium transpositione, hoc est fermentatione, prius mutantur, obtineri, constat. Acidus iste liquor, quonam modo parandus sit, primo explicare Nonner annititur; hinc ex hydromelle, quomodo vinum et ex hoc quomodo acetum paratur, ostendit. Recte autem monet, a vitis, in prima fermentatione commissis, plurima, quae in aceto parando occurrunt, incommoda deriuanda esse, omnemque, acetum bene parandi, artem in eo consistere, ut spirituum, quantum licet, reseruetur. Aceti parandi modo descripto et phaenomenis, in fermentatione obuiis, explicatis ad examen partium ac proprietatum aceti transit. Idcirco destillationi istud subiecit, p. 12. et varia inde acquisita producta disquirens annotavit, qualis sit aciditatis eorum discrepantia et quae nam ab acido isto, productis inhaerente, sale solui se patiantur corpora; deinde autem in inflammabilem, quae varia sub forma prodit, substantiam inquisiuit, tandem vero residuum exustum exploravit et salinas inde obtentas particulas variae indolis examinavit. Partibus examinatis aceti naturam exponit p. 27. dictumque acidum ab vniuersali illo acido sola tantum componentium partium mixtione ac proportionem nec indole diuersum esse, ostendit. Cuncta haec, quae hactenus exposuit, variis nec paucis experimentis illustravit, quae quidem, licet noua prorsus existimanda non sint, ita tamen comparata deprehenduntur, ut sis, qui acidi huius liquoris naturam eiusdemque vini in varia corpora in memoriam rursus reuocare cupiant, utilitati esse queat. Ultimo demum loco de usu aceti medico agit Cl. Auctor, quem ex aliorum observationibus se collegisse, fatetur. p. 33.

VIII.

Journal de Medecine, Chirurgie, Pharmacie, etc.
par M. VANDERMONDE, Docteur en Me-
decine de la Faculté de Paris, ancien Pro-
fesseur en Chirurgie françoise, Centurion
Royal, et Membre de l'Institut de Pologne.
Tom. XIII. a Paris, chez Vincent. 8. Alph.
1. pl. 13. tab. aen. 1. Tom. XIV. Alph.
pl. 13. tab. aen. 2.

h. e.

Diarium, ad artem salutarem, chirurgiam,
pharmaciam, cet. pertinens. Auctore O.
VANDERMONDE. Tomus XIII. et XIV. etc.

T. 13. **I**n mense iulio 1766 haec inprimis notari mer-
tur.

P. 38. 3) *De variolarum eruptione, balneis adiu-
tore Cl. OLIVIER.* Puer septem annorum, tem-
pore, quo variolae saeviebant, subito convulsi-
bus cum stridore dentium ac febre afflicto.
Sumto emetico convulsio quidem mitigata est, sed
purpura erumpebat, post sex horas rursus con-
scens, et regredientibus convulsionibus. Iam de-
fectus ab usu spiritus volatilis cornu cerui et laudanico
liquido SYDENHAMI provenit. Cum cutis emol-
lienda esset, et alba cutis semper densiorem aspe-
ram habeat, (chirurgi enim in venae sectione semper
maiores resistunt a cute alba sentiunt) balneum
aquae tepidae ad semihoram tam utiliter adhibe-
re fuit, ut somnum, variolarumque confluentium erup-
tionem excitaret, convulsionemque plane depul-
leret.

6) Epist. Cl. AMOREUX de usu interno belladonnae. p. 47.

Femina 36 annorum in mamma dextra iam a pueritia tumorem carcinomaticum habuit, qui tandem, cum terrore menses supprimerentur, motus fuit, et variis imprudenter applicatis, breui tempore maximos dolores excitauit, ichorem et ex fungo excrecente sanguinem emisit. Fomentationes vero crebriores cum decocto belladonnae carnem sanguosam sensim compescebant, suppuratio accedebat et aegra tandem plane conualuit.

8) De excrecentia ad linguae radicem, ligatura excisura, Auctore Cl. GODART. p. 66.

Hic tumor, nuchis moschatae magnitudine, pedunculo infidebat. Aegra et in operatione et postea vomuit, altero die magis respirauit halitum foetidum, tertio tumor excidui videbatur, quarto hunc simul cum esca deglutiebat aegra atque sic conualuit.

10) Observatio de hernia inguinali, vomitu excitata et gangraena finita, Auctore Cl. LATTIZI. p. 71.

Tumori applicuit cataplasmata emollientia sed sexto die gangraena accessit, et crusta oriebatur, per quam foeces egrediebantur. Haec tertio die applicatis digestiuis secessit, effluxus foecum et feri sensum cessauit et cicatrix formabatur. Cum vero aegraurgans sumfisset, per quatuor dies magna feri copia, inter intestina et peritonaeum proficiscens, et vulnere emanauit, aegra tamen intra mensem plane curata est.

In mense Augusto, 1760.

N. 5. Observationem de cardialgia conuulsua exhibet Cl. MARTEAU DE GRANDVILLIERS. p. 142.

Iuuenis quindecim annorum conuulsione extremitatum laborauit cum vomitu pituitae acris, saepe sanguinolentae, fame canina, dolore dextri lateris capitis et condyli sinistri maxillae inferioris, et lan-

guore insigni. Oculi dextri pupilla nimis dilata
aliquid vidit, vrina turbida, alba, sero lactis simili
erat. Simulac in dextro latere pectinaretur, in
copen et conulsiones incidit. Hoc malum, quod
perpetuus vsus fructuum crudorum et lactis
sensim excitarat, lapides cancrorum, pulvis de
tetta, infusa florum tiliae, lenia purgantis et
martiales breui tempore sustulerunt.

p.149. N. 6) *Observatio de hydropse et parotidi tumore
ad febrem putridam sensim accedente, ubi
effectus corticis peruuiiani in gangraena delatam.*
Auctore Cl. RICHARD. Febris putrida quae
cum ascite per diuretica intra duodecim dies depulsa
fuit, sed subito parotis sinistra adeo intumuit,
ut, iugularibus compressis, faciei erysipelas exhi-
ret, et altero die gangraena accederet. Relicta
deinde parte corrupta, cardiaca et antiseptica,
primis china china, per dies ad unciam sensim laeta,
altero die suppurationem et sensim vires exortae.
Quamquam vero paulo post muscoli maxillae infla-
mabantur et pus in saniem mutabatur, duplicata
men corticis peruuiiani dosis, digestium simpliciter
balsamus Arcaei vlcera haec sensim consolidauerunt
et sanitatem recuperavit.

p.160. N. 8) *Observatio de bezoar humano, Auctore
Cl. BONTE.* Vir per aliquod tempus in regione
epigastrica pondus sentiens, postremo quaecumque
assumerat, vomitu reiecit. Aucta anxietate et do-
lore in variis abdominis regionibus progredientem
tandem per aluum eiecit lapidem insignem, colore
flavo, splendente, levem, pinguem tactu, immu-
tabilem, liquecentem et aquae innatantem. Quod
exortus in vesica feltea, per ductum chole-
ad duodenum delatus, ibique a bile nimis rictus
sensim auctus esse videtur.

In mense Septembri 1760.

N. 2) *Obſervatio de comate virili*, Auctore Cl. p. 211.

ALLIET. Vir poſt febrem intermittentem anoma-
læ furunculis vexabatur, paulo poſt ſcabiæ, qua
repreſſa obſtrictio alui acceſſit cum calore inſigni
pollicum pedum, et procidentia inteſtini recti,
ſenſim tremores extremitatum inferiorum ſenſit,
quaſi paralyſi laboraret, et famem caninam, ſopo-
rem et propter calorem pedum, phrenitidis ſpe-
ciem ſuſtinuit. Ardor pedum, ſi fricarentur eorum
plantæ, ceſſabat. Balnea ad 14 dies adhibita et
mannata mox mitigarunt ſymptomata. Reſolventia
et diaphoretica in forma boli ſumta ſtatim morbum
evocarunt. Variis tandem fruſtra tentatis veſica-
toriæ applicavit ipſi brachio, puſtulis acrem humo-
rem ſtillantibus reſerto, tanto cum ſucceſſu, vt ſen-
ſim plane conualeſceret.

N. 3) *Obſervatio de ſequeſis vomitus cruenti*, p. 226.

Auctore Cl. MARTEAU DE GRANDVILLIERS.

Femina a potu vini pomati (*cidre*) colicam ventriculi
et vomitum cruentum paſſa eſt. Ab hoc tempore
nihil niſi lac ſumſit, quod ſemper poſt duas horas
coagulatum reddebat. Putandum eſt, pylorum
ſuiſſe obſtrictum, cum aluus ad viginti ſex annos
anquam poſtea libera facta ſit. Deinde bis in mor-
bum incidens lac huic non convenit, ſed iuſculum
et vinum, et aluus tum aperta fuit, qua ruruſ ob-
ſtructa et reiectione iuſculi et vini dicti conualuit.

N. 5) *Methodus tractandi hydropem aſciten*, p. 229.

Auctore Cl. DEPLAIGNE. Incipit per decoctum ono-
nidis ſcolopendreae rad. chinae et glycyrrhizae, dein-
de exhibet ad quatuordecim dies bolum ex ſcammon.
ſcrup. ſem. antim. crud. croc. martis a gr. v. cum ſyrup.
ſhamni cathart. poſtea ad quatuor dies purgans et ſy-
rup. rhamni et pulv. jalap. Tandem ſequuntur cardiaca
et tonica; ſic facile colatoria aperiuntur, et morbus

plane

plane tollitur, etiamsi ob nimiam aquae tepiditatem racenthesis necessaria est.

P. 250. N. 7) *Historia vulneris, cum variis symptomatibus coniuncti*. Auctore Cl. GODFR. Homo a cultro vulnus sub trochantere maiori fecerat quod pollices longum, cuius haemorrhagia, praeter semper spasmo doloroso in parte superiori femoris, saepius regrediebatur. Haec tandem cessavit post sedecim dies, vulnere valde seco et strigentibus nigrefacto. Vena, manente libro infecta est, et clysmata ob alui obstructionem ab octidecim dies durantem adhibita sunt, vulnus vero semper postea sanguinem stillavit. Sedato tandem sanguinis profluvio, suppuratio incepit et sensim delationes purulentae accesserunt et vrina purpurea. Tandem e vulnere exhibant frustula carnis parva sanguinis grumi maxime foetidi. Corticis peruvianii usu pus correctum est et vulnus sensim consolidatum.

In Mense Octobris, 1760.

P. 346. N. 3) *Observatio novae speciei exostosis ossis ilindrici*. Auctore Cl. DEMONT, fil. Rusticus equo in parte inferiori quatuor pollices supra condylos femoris tactus, ab incessu impediabatur. Variis tentatis tandem ibi ortus est tumor duriusculae magnitudinem et aeger moriebatur. In cadavere apparuit, omnem contextum cellulosum fascium musculorum a pure destructum esse. Tunc visus Auctor supra condylos tumorem ossium, quatuor vel quinque pollicum, figura elliptica, indurata petrosa, multis foraminibus pertusum, cautum perpendiculariter sectum, non fractum erat, cuius iuxta diametro, exostosis ipsa partim constabat ex materia ossea, femori applicata, partim cum ossis substantia coniuncta, eius cavitas durior erat superior.

necum canali osseo connectebatur. Canalis parum medullae maxime foetidae continebat.

N. 5) *Observatio de aneurysmate vero, sponte facto*, Auctore Cl. DESLANDES fil. Feminae 58 ann. arteria brachii dextri in venae sectione secta erat, sed sanguis forti ligatura coercebatur. Post tres dies tumor ibi ortus est nucis auellanae magnitudine. Cum aegra laminam ferream vix ultra tres septimanas sufferret, tumor intra octo menses ad magnitudinem qui asnerini accreuit, ad annum vsque sic permanfit et sola madefactione cum aqua lauendulae spirituosa interdum peracta, sensim decreuit, tandem plane exiit, vt hoc brachio omni modo vti posset.

N. 7) *Observatio de aneurysmate arteriae spermaticae, et scroto inde scirrhus facto*, Auctore Cl. IULIEN. Operarius a nisu fortiori dolorem inguinis dextri sensit, cum eius tumore, sensum in scrotum descendente, qui post quatuor menses maxime durus erat. Cum sitim nimio potu compescere tentasset, hydrops accessit, et aeger moriebatur. In caduere funis spermaticus non aderat, sed corpus scirrhosum cylindricum ad duos pollices cum semisse in peripheria, ab annulo abdominali vsque ad scrotum. In hoc dissecto canali conspiciebatur sola arteria spermatica sic distenta, vt digitus minimus imitti posset, eaque concretionibus polyposis referta. Membranae huius tumoris fibrae spirales duas continebant, laminae textura quasi cartilaginosa, et inter utrumque humor limpidus erat. In testiculo fere exsiccato nec vena, nec arteria, nec nervus conspiciantur. Penis vsque ad glandem in scroto haerebat, tumore circumdatus. Diuiso septo scroti hydroceles faccata ad testiculum adhaerens aderat, in cuius epididymide tuberculum pure flauo repletum. Arteria spermatica dextra ab ortu vsque ad annulum sanguine obturata erat, vena vero ligamentum plantinum vel funem sistebat.

N. 8)

P-369. N. 8) *Observatio de placenta uterina* *branofo retenta*, Auctore Cl. AGASSE. Puera relicta placenta et multum sanguinis amissa, doloribus angebatur. In uteri anteriori pariete cavitatis, cuius ostium collum quasi formabat, pollicum diametro, fundo ampliore, ubi placenta adhaerebat, quae totam cavitatem occupabat. Cl. Auctor igitur circumcirca separavit cundinas, sed centrum placenta cavitati adhuc adhaerebat. Igitur sumisit punctum fixum ad nomen illacum et lumbarem sinistram obstetricis, et sinistra manu ad oppositam regionem, et sic cum doloribus feminae placenta, in cervice uterina circulari instructam, soluit et femina conualuit.

In mense Nouembris, 1760.

P-431. N. 4) *Observationes anatomicae*, Auctore PERRIN. In cadavere deficiebat ren dexter, vterque, e contrario ren sinister octo pollicibus longus, sex pollices latus, et duos crassus erat, maxime dilatatus, duos calculos, amygdalae magnitudine alter, et alter semipollicis longitudo continuit. In cadavere feminae duplicem viam detexit.

P-433. N. 5) *Observatio de exstirpatione tumoris in fornice palati, cum descriptione fasciae palmaris ad sistendam haemorrhagiam*, Auctore SELIN. Haec excrescentia ad 15 annos totum os implevit. Invenit igitur instrumentum ex lamina ferrea alba, hic delineatum, quod utitur spirae pulvinatae. Tum scalpello utrinque toto, apice rotundo, tumorem semicirculariter excidit, cumque cum omni tunica exsecuit. Cum arteria ad latus dextrum palati, paulo post, valde cruentaret, instrumenti lamina con-

cochleari similem agarico instructam applicauit, sic haemorrhagiam sedauit et vulnus post septem septimanas coaluit.

N. 6) *Observatio de medela epiploenteroceles cum* P. 439.
sphacelo et iactura partis intestini, Auctore CL. LEART.

Haec erat hernia inueterata, ex nisu fortiori exorta, magnitudine duorum pugnorum, cum pessimis symptomatibus. Quarto die operatio suscepta est, et dissectis integumentis apparuit, ilei partem gangraena corruptam esse, vti pars epiploj sphacelo. His remotis duo vermes longissimi et albi e vulnere erant. Sed infuso cort. perau. digestiuis ex essentia vulneraria cum hyperico, solano, veronica, tandem intestinum consolidauit, et aeger plane conuuluit.

In mense Decembris, 1760.

N. 2) *Obs. de usu interno cicutae*. Auctore CL. p. 511.
GALLEMENT.

Obstructiones scirrhusas hepatis, lienis et glandularum mesenterii pilulis ex pulueribus aperitiuis et extracto foliorum recentium cicutae intra sex septimanas plane sustulit.

N. 5) *Observatio notabilis de lithotomia per li-* P. 540.
thotomum occultum facta, Auctore CL. CHASTANET.

Puer iam a pueritia dolore in regione vesicae affligens, tandem 10 anno ad sex menses dolorem fixum sensit in rene sinistro, cum lateris oedemate. Intererea rhachitide, incontinentia vrinae, insultu febrili irregulari laborabat. Praeparatus ptisana molliente, clysmatibus et victu leui, succulento, operatio instituta est, eiusque ope duo lapides 3 drachmarum pondere educti, sine conuulsione et haemorrhagia. Deligatus dormibat et 6to die iam cicatrix consolidari videbatur, cum subito febris accessit, renis dolor auctus erat et multum ichoris e vulnere et cum vrina emanabat. Absterfit vesicam copio-

copiosis decoctis emollientibus et regionem la-
tam fouebat embroche oleorum emollientium et
mentis. Sic 15 die multum puris exibat et
et dolor et tumor lateris disparuit. Aeger
pilulas saponatas cum therebinthina. Cum vero
tae errorem commisisset, colica deiectionibus
cessit, quae vix ab euacuantibus depelli potuit.
febris tertiana superuenit: cortex peruianus
cum regimine aegrum tandem post tres menses
ne a morbo liberauit.

Tom. XIV. In mense Ianuario 1761 praeter
inprimis haec indicari merentur;

T. 14.

P. 11.

N. 2) *Obseruatio de medela canceri mammae*
belladonnae, cum noua methodo hanc praeparandi
Auctore Cl. MARTEAU. Femina 45 annorum
rem maxime dolentem in mamma dextra habuit
intra tres annos oui anserini magnitudinem
Adhibuit Cl. Auctor bolos purgantes, electu-
purgans cum laudano et lac asininum, tandem
Eturam belladonnae, quotidie ad granum sensu
post duos menses tumor decreuit. Omis-
purgantibus tincturae belladonnae dosin quod
auxit. Octo dies ante catameniorum tempus
semper pristinum volumen recuperabat, sed
decrecebat. Ascendit tandem ad vndecim gra-
belladonnae, et tumor non amplius dolore
iunctus ad phaseoli magnitudinem detumuit,
me tamen plane dissipatus est, quamquam bellad-
nae bolus duodecim granorum radice cicutae
ctus est. Praeparatio tincturae haec fuit; bellad-
nae vnciae quatuor, menthae crispae vnciae
croci or. drachmae duae, concisis admisc. spiritus
librae duae, spir. volat. cornu cerui sine calco-
semis, digere, exprime et tantum spiritus
funde, quantum post colaturam a libris duabus

N. 3) *Observatio de chorea S. Viti*, Auctore Cl. p. 28.

SUMMEIRE. Puella in decimo aetatis anno corpus minime in situ aequali sustinere poterat, nec vnquam caput fixum tenere, et labia cum maxilla semper mouebantur. Attamen venaesectio ter instituta, tria purgantia, iulapium paregoricum, electuarium roborans et infusa salviae ac melissae aegram breui tempore a morbo liberabant.

N. 7) *Observatio de aneurysmate enormi*, Auctore p. 55.

Cl. BOUCHER. In cadauere a rupto aneurysmate arteriae subclauiae dextrae demortui, tumor sub cute ultra viginti pollices in peripheria describens inueniebatur, a costa superiori scapulae ad tertiam thoracis costam vsque descendens. Praeterea impulsus sanguinis in hunc saccum aneurysmaticum effecerat luxationem scapulae, cum pars extrema interna claviculae a sterno ad aliquot pollices et scapula totidem ab insertionibus trunci separatae essent. Li- quore, quem tumor continuit, euacuato, cauum tumoris duos pedes geometricos cum semisse constituere, detexit Cl. Auctor. Maxima pars arteriae subclauiae, ab ortu carotidis vsque ad arteriam axillarem in hunc saccum aneurysmaticum mutata erat, primae vero ac secundae costae anterior pars, et superior sterni carie exesa.

N. 8) *Epistola Cl. TAIGNON, in qua fungum* p. 59.

amadoti inprimis mollem ad subito sistendam haemorrhagiam, si orificio vasis laesi applicatur, maxime commendat, quod tribus exemplis confirmat Cl. Auctor, adeoque eius ope sub forma pessarii magnam vteri haemorrhagiam fedauit. Est verus agaricus quernus ad ignem suscipiendum praeparatus.

N. 10) *Descriptio et vsus instrumenti ad sectionem* p. 68.

laterallem calculi praestandam, Auctore Cl. BROM- FELD. Hoc instrumentum, *le double gorgeret* dictum, et sufficienti sectione ad collum vesicae et pro-

prostatam, et defendendo intestinum rectum contra
vulnus, se commendat. Sectis integumentis et
thra manubrium sub pollice ponitur, vt pars con-
uexa secundae phalangae indicis innitatur. Ap-
punti instrumenti in sulcum specilli ingresso, hoc spe-
cillum sinistra manu versus sinistrum glutem dirigat
et instrumentum in vesicam immittitur, vt probe
oblique extrorsum scindatur; tum retrahitur su-
perior instrumenti pars, et concava tantum pars in ve-
sica relinquitur, vt tanquam canalıs, ad calculum
forcipe educendum, inseruiat.

In mense Februario, 1761.

p.108. N. 2) *Observatio de cancro mammae, usu inter-*
belladonnae curato, Auctore Cl. VAN DEN BLOK.
Exhibuit aegrae infusum belladonnae, ex foliis
nervinis, reiectis stipitibus, ad modum a Cl. VAN
BERGEN commendatum, quotidie ad duas uncias
tandem ad tria, et siccitatem quidem oris, vi-
que insignem acrimoniam, quae vias urinarias
adebat, inde excitavit, tumor tamen, oui columbae
magnitudine, intra nouem menses plane dissol-
uit, aegraeque sanitas restituta.

p.121. N. 3) *Observatio de bono effectu cicutae in morbo*
scrophulosis, Auctore Cl. MARTEAU. Humor
scrophulosus viri 40. ann. pedem sinistrum et brachium
occuparat, ibique vlcera excitarat, usu tamen pi-
larum de cicuta, ad quatuor grana pro dosi, aegri
breui tempore sanatus est. Alii aegrae pilulis
strumas colli plane depulit Cl. Auctor, eademque
in ictero et hepatis scirrho, coniuncto usu aquae de
Forges, maxime profuerunt.

p.145. N. 5) *Observatio de cornubus abortis ad san-*
plurium feminarum, Auctore Cl. DU MONTE.
Mulier 78 annorum, cornu ad posteriorem et in-
riorem partem femoris sinistri, 4 pollices supra

per quatuor annos percepit. Maximos tandem sensu dolores a separata parte radicis, integumentis adhaerentis, qua plane exstirpata, vulnus post sex septimanas coaluit. Cornu, hic delineatum, arietis cornu simile, nouem pollices longum est, ad radicem 3 poll. crassum, ad finem vnum et octo lineas. Alia femina per 26 annos ad mediam et internam femoris dextri partem cornu habuit decem pollices et octo lineas longum, tres pollices ad basin crassum, quod, cum ad septendecim annos saepe secasset, tandem sponte excidit, et vlcus cancrosum, insignes dolores sensimque mortem excitauit. Alia paruum femoris cornu filo sericeo ligauit et exstirpauit. In aliis post secessum cornuum femoris semper vlcera cancrofa oriebantur.

N. 7) *LOUIS E. isfola de Sarcocoele.* Hic mor p.171.
bus est tumor testiculi, renitens, non dolens, ab hernia intestinali et epiploi per plicam inguinum integram distinctus. Saepe vt excrescentia carnosafuper corpus testiculi apparet. Curatur inprimis venesectione, purgantibus, balneis, emplastris discutientibus et resoluentibus; balsamo sulphuris tumor illinitur; frictione mercuriali, inprimis sarcocoeles venerea. His frustra tentatis testiculus secatur, ne carcinoma fiat. Si tumor peculiaris super testiculum adest, incidatur cutis scroti et tumor excindatur, vel cauteriis exstirpetur, quamquam excissio est praefenda.

In mense Martio 1761

N. 2) *Historia febris continuae in intermittente* p.303.
anomalam transeuntis, Auctore Cl. GODART. Femina, 22 annorum febre vehementi correpta fuit cum pectoris affectu, angina, capitis dolore et siti vehemente. Suppressio catameniorum, a febre exorta, symptomata auxit, venesectio tamen et
Tom. XI. Pars IV. T t rube-

rubefacientia haec mitigauit. Nono die febris post sudorem remisit, decimo substitit et vrina sedimentum deposuit ac febris vndecimo aberat. Duodecimo mannae potio parum profuit, decimo tertio redeunte sudore aegra sanguinem grumosum et fibrinum exspuit, accessit horripilatio calore excelsa et vomitum indicabant. Decimo sexto vena secata est: Pulvis tartari vitriolati sudores auxit, et corticis peruianus convulsiones excitabat, laudano facilius compescendas. Decoctum plantaginis, infusum radicis salviae et extractum corticis peruiani sensim sudores copiosos dissiparunt et aegra post tres menses convaluit.

p.211. N. 3) *Observatio febris proteiformis*, Auctore Cl. PLANCHON. Femina hysterica, 45 annorum, suppressis per sex menses catamenis, inflammatione hepatis cum tussi et sputo cruento angabatur. Venaesectio bis instituta et purgans convalescentiam habebant. Auctis tertio die symptomatibus expectoratum emolliens lateri applicatum profuit. Die sequente paroxysmus vehementer rediit, elixir tamen, fomentis abdominis et diluentibus supereminuit. Electuarium tandem corticis peruiani cum rhabarbato et gummi ammoniaco, ac sale ammoniaco, ut et bechica morbum mitigarunt, quando menstrua rursus erumpebant et aegra sensim convalescens nata est.

p.218. N. 4) *Observatio febris hecticae*, Auctore Cl. LORENT. Vir in febre continua dosim pulveris D'AILLAUD sumsit, et nimias deiectiones cum vomitu cruento sibi contraxit. Febris quidem cessavit, sed paulo post in febrem hecticam marasmodi mutata, cum variis symptomatibus, imprimis ventriculi debilitate, rediit, et aeger post octo menses mortuus est. In cadauere Cl. Auctor invenit costalagines costarum osseas, ossa maxime sicca, frusta

pulmones pleurae adhaerentes, gangraenosos, pericardii partem cartilagineam idque cordi firmissime adhaesit, polypum magnum in principio arteriae pulmonalis, ventriculum aere distentum, cuius membrana villosa exiguum tantum partem circa cariem inuestiebat, reliqua pars laevis et quasi absterfa videbatur et forte a pulvere d' Aillaud destructa.omentum sphacelo erat affectum, ut et hepar, parvum, siccum, granulofum, fere friabile; vena caua sanguine non satis repleta, et vasa maiora vacua. Virus venereum hanc febrem insanabilem reddidit.

N. 5) *Observatio de febre putrida verminosa, cum p. 230.*
delirio phrenitico, ubi vinum cum bono successu adhibi-
um est, Auctore Cl. DE LA MAZIERE. Homo, 55 annorum, vino deditus, febre putrida laborans et furore affectus, a tribus venaesectionibus parum commodi habuit, et a potione cordiali cum Kermes minerale multos eiecit vermes; altero die, magis debilitatus, delirio persistente, ab eodem medicamento paulo fortiori in affectus soporosos incidit. Sanguificatoria profuerunt, tandem aegro reliqua reputanti vinum concessit; adhibitum deinde vomitorium vermes expulit et crebra purgantia febrem, relictum delirio, quo, per magnam narium haemorrhagiam sedato, ipse in somnum incidit. Ab emetico denique materiam biliosam reiecit et plane ad rediit; tandem continuato purgantium usu sensim convalescivit.

N. 7) *Observatio de infante monstroso, Auctore p. 244.*
JUVET. Hic vix dimidiam nouimestris magnitudinem habuit, eique defuerunt brachium dextrum cum scapula, partesque continentes pectoris abdominis istius lateris, quasi sternum a musculis illi et clauicula usque ad imam lumborum partem aetate remotum fuisset. Spina dorsi integra fuit, caput bene formatum faciesque formosa, sed loco

partium ossæarum verticis aderat ligamentum osseum, membranosum, carnosum, vasculosum, quod tanquam funiculus umbilicalis, qui defecit, in os trum placentæ inferebatur.

p.249. N. 8) *Observatio de contractione maxillæ, et de morbi venerei orta*, Auctore Cl. HAZON. Spatium inter utramque maxillam tam paruum fuit, ut aegra non nisi fluida sumere posset. Lingua ab ulceribus tumida, et muscoli maxillæ inferioris inflammati et exulcerati erant, quibus tamen coagulatis plasmatibus emollitis, motus maxillæ sensum restitutus est.

p.275. N. 12) *Observatio de vitio conformationis pollicis*, Auctore Cl. DESSAIX. Recens nati conformatione fuerunt, ut duabus massis carnosissimis essent, aequali longitudine, et ad extremitatem vngue difformi instructæ. Levis quidem motus erat primæ phalangæ ad metacarpum connata, reliquæ phalangæ cum prima vnum os constituebant. Ad locum pollicis destinatum levis sulcus, quem scalpello recto incidit, vsque ad extremitatem fere osseam, ut pollicem formaret Cl. Auctor. Ex reliqua massa tres alios digitos fecit, quorum vngulus vngue difformi ornabatur. Quibus digitis, post mensem bene sanatis, infans de modo uti poterat, cum ad metacarpum liberi possent.

In mense Aprili 1761.

p.299. N. 2) *Epistola* Cl. DARLUC, *de usu clausi* *tilis in rabie*. Puer, duodecim annorum, viginti die post morsum canis rabidi, tristis fiebat et cum voce rauca, pulsu duro, inaequali, halitu uido, vulnus faciei callosum valde doluit, satisfactionem ciborum, et obtusum pharyngis dolorem si biberet, minime tamen hydrophobiam.

vulnere et collo dolente oplatis et camphora, fin-
gulis duabus horis sumsit aliquot guttas aquae Lu-
cae (*Eau de Luce*), omniaque symptomata mitiga-
bantur. Ipseque vulneris callus, scarifatus et mer-
curialibus frictus, post viginti dies sanatus est.

N. 3) *Observatio de hydrophobia spontanea*, Au. p. 315.

Auctore Cl. BRIEU, fil. Miles dolore capitis fixo diu
tortus, subito insultus epilepticos insignes sustinuit,
indem in hydrophobiam incidit, omnia alimenta
respuit, et vigesimo die mortuus est. Cadaueris
cranium parum cohaesit cum dura matre, quae
septem ostendit excrescentias scirrhosas, scalpello
facile discindendas, quarum duae, pisi magnitudine,
in sinum longitudinalem superiorem sedebant, duae
minores supra futuram coronalem, et tres minimae
in ossis frontis impressionem. In cranio paruae ca-
vitates, his respondentes aderant. E sinu longitu-
dinali sanguis niger, spissus, ex meningibus et ven-
is superioribus magna feri copia emanauit.

N. 4) *Observatio de bono effectu cicutae*, Auctore p. 322.

Auctore L. DESMILLEVILLE. Huius extractum, quoti-
die ad viginti grana externe et interne adhibitum,
post duos menses tumorem carcinomaticum palpe-
rae superioris depulit.

N. 6) *Observatio de effectu Rapuntii vrentis so-* p. 350.

niensis, Auctore Cl. BONTE. Huius infusum, in
febris intermittente a rusticis fortuito sumtum, vom-
itum deiectionesque effecit, saepe tamen colicam,
anxietatem, adeoque convulsiones. Igitur non
tam prudenter adhibitum iuuare videtur.

N. 7) *Observatio de phthisi renali, et duobus* p. 352.

ulceribus carcinomaticis magnis, in corpore vesicae, mi-
scruento superuenientibus, Auctore Cl. LANEUT-
ER. Miles mictum cruentum spiritu therebinthinae
coercere tentabat, sed vlcerebus inde abortis, ni-
hilominus suppuratione maxime confectus et accedente

febre putrida mortuus est. Cuius sectio ostendit, latus dextrum abdominis et pectoris pure repleta, et diaphragma fissum, lobum hepatis magnum emaceratum, paruum, ut et renem dextrum scirrhum finistrum, ut morbi sedem, pure plenum; pericavitas pus filiosum continuit, in vesicae fundo ulcera carcinomatica erant, quorum diameter pericem aequabat. In thorace pleura a costis separata et ulcerata, pulmonis dextri lobus ulceratus, finistrum pulmo pluribus maculis nigris obsitus erat, et in magna copia liquoris pericardii natabat.

P.358. N. 8) *Observatio, de cadauere hominis subita mortui*, Auctore Cl. TITEUX. Venter magnus tumidus erat, intestina inflammata et colon summopere distentum. Cavum abdominis, remotis intestinis, ostendit superficiem eleuatam, membranaceam pinguedine refertam, quae omnes regiones anteriores dextras abdominis, occupabat, posterius adhaerens membranae adiposae renis dextri. In massa pinguis cum portionibus membranaceis compactis commissa, in quarum crassitie orificium perium vasorum conspiciebatur, quae in fundo huius cavitatis aperiebantur, et ad aliud progrediebatur corpus membranaceo cartilaginofum, septum huius cavitatis constituens. Tota haec cavitas libera erat, intestinis imposita, globulosa, compacta, interius alba et in duas cameras diuisa. Septum venter perfodit ductus, cuius orificium utrumque quod sphincterem sistit, per quem aqua limpida huiusmodi vna in alteram defluit cameram. Ipsum septum venteria continet corpora dura, nigra, splendida.

P.365. N. 9) *Observatio de maxima hernia ventris cum graviditate coniuncta*, Auctore Cl. THIBAUT. Huiusmodi feminae tempore dolorum partus pannos gradatim super annulos abdominis posuit, eosque volens man-

generi iussit, atque sic feminam a gemellis felici partu liberavit.

N. 10) *Observatio de exstirpatione tumoris, super* p.369.
mammam dextram fiti, Auctore Cl. GUYARD.
 Quem aegra ad duodecim annos a magnitudine chafeoli portarat tumorem, idem nunc capitis infantis magnitudinem habuit, ex multis glandulis conglutatis compositus et basi angustiori erat. Hunc in basi fortiter ligavit Cl. Auctor, integumenta scalpello recto longitudinaliter incidit, tumorem undique soluit et aegra paulo post conualuit. Tumor, pondere duarum librarum cum semisse, in medio materiam duram nucis iuglandis magnitudine continuit,

In mense Maio 1761.

N. 2) *De subitanea morte a nimia obesitate*, Au- p.401.
 ctore Cl. GODART. Quinquagenarius saepe ab asthma vexatus, per annum vsque tussi cum sputo cruento laboravit, tandem subito asthma succubuit. Cadaveris pericardium et mediastinum pinguedine onustum reperiatur, thoracis cauitas ac pericardium aqua repletum, pulmones autem, cor et trunci vasorum plane integri erant, vt sola pinguedo comprimendis pulmonibus, mortem effecisse, appareret.

N. 3) *Observatio de venae sectione et emeticis saepe* p.411.
cum successu in morbis acutis grauidarum repetitis, Auctore Cl. DE LA MAZIERE. Grauidae, in septimo mense vera pleuritide affectae, quinquies vena secta est, cui, persistente pulsu duro, Cl. Auctor decem uncias sanguinis sexto die e vena duxit, idemque versus vesperam repetiit. Altero die, sumto Mannato, aegra conualuit et nono mense peracto felicem partum habuit. Alia grauida in sexto vel septimo mense syncho laboravit. Sumto sale de Seignette per quatuor dies tranquilla fuit. Deinde

maxime debilitata potionem cordialem cum Kermes minerale cum successu sumsit, paulo post quatuor grana tartari emetici et altero die purgans vermes expulerunt; tertio tandem die, repetito emetico, conualuit.

P.435. N. 5) *Observatio de paracenthesi, centies quadragies ter trium annorum spatio instituta*, Auctore Cl. DE PONT HAUMONT. Femina, 43 annorum post febrem intermittentem in hydropem ascitem incidit, et in quatuor primis operationibus aquam, in reliquis, quarum spatium intermedium vix octo vel novem dies erat, sanguinem, certe aquam sanguine mistum emisit, neque tamen post 143 paracentheses magis debilitata est, quam post primam. Menstrua nunc restituta sunt, et solus lien nimis magnus esse videtur.

P.440. N. 6) *Historia feminae, quae foetum ad viginti novem menses in utero gessit*, Auctore Cl. DE LA VERGNE. Haec in septimo mense graviditatis vomitu correpta, ab imprudenti obstetrice ad laborem partus stimulata, quamquam os uteri non apertum erat, maxime debilitata est, et deinde multum aquae ex utero effluxit. Amissa tandem graviditatis spe, cum detumescente ventre, post viginti duos menses a vehementi motu subito in hypochondrio sinistro maximos dolores, per duodecim dies effluxum foetidum, et in regione umbilicali tumorem pili magnitudine percepit, quo tandem aperto, ossa extirpata et cranii foetus eduxit. Natura deinde perpetuo sibi elegit hanc viam ad euacuanda menstrua huius feminae de reliquo sanae.

P.443. N. 7) *De medela vulneris gladii, pectus perforantis*, Auctore Cl. ALLARD. Vulnus inter quintam et sextam costam veram, pollicem a sternone et semipollicem a spina dorsi ad angulum inferiorem scapulae pulmonem transiit. Aeger quidem mor-

tum sanguinis expuit, postea tamen libere respira-
uit, vicinia vulneris parum emphysematica erant, et
ipse intra viginti duos dies, ope lactis et balsami pe-
ruviani sanatus est.

N. 8) *Observatio fracturae complicatae humeri ad p.446.*
articulum cubiti, Auctore Cl. MUTEAU DE RO-
QUEMONT. Septuagenaria paralytica et cancro
mammarum occulto affecta, humerum prope cubiti ar-
ticulum fregit. Applicata accessit inflammatio cubiti
maximique dolores. Attamen styrax cum aqua vi-
tae camphorata intra 40 dies motum cubiti resti-
tuerunt.

In mense Junio, 1761.

N. 2) *De hydrope, curata insultu apopleptico p.499.*
Auctore Cl. GODART. Asthmatica, pectoris ob-
structione laborabat, cum faciei, pedum et manuum
oedemate, postremo in anasarcam incidit. Acces-
sit deinde lipothymia cum stupore, paralyti brachii
et cruris, et oris distorsione. Sumta mixtura cardiaca
vinam turbidam copiose emisit, sensimque oedema
disparuit, regrediente sensu et motu membrorum.

N. 3) *Observatio de delirio phrenitico et clauo hy- p.504.*
sterico, Auctore Cl. DEBAUX. Vir vino deditus, a
febre vehementi corripitur, cum insigni capitis do-
lore, calore ardente et maxima siti, pulsu duro,
tendinum subsultu, convulsionibus, singultu, nau-
sea, vomitu et alui obstructione. Haec febris per
quatuor dies durabat, sed post tres venesectiones
quinto die remisit, convulsiones autem et delirium
phreniticum tunc maximum fuit. E vena iugulari
libra vna semis sanguinis missa est, singulis quaternis
diebus octo clysmata aquae frigidae applicabantur,
et capiti tonso vesica, aqua frigida repleta, cum
fructu imponebatur, tandem balneo frigido ad ho-
ram vnam semis immisus aeger, in lecto sudavit cum

somno reficiente et post decem dies plane con-
luit. Femina clauo hysterico affecta per vesicam
aqua frigida plenam et capiti impositam atque per
clysmata frigida sanata est.

p.509. N. 4) Epistola Cl. MAUPOINT, in qua effectus
cicutae praedicat. In scirrho enim ac carcinomate
labii oris adhibuit extractum cicutae eiusque dosin
quotidie ad 4 grana, vsque ad drachmam vnam se-
mis, auxit, et sic intra duos menses aegrum plane
curauit.

p.547. N. 7) *Descriptio partus laboriosi infantis praeter-
naturalis*, Auctore Cl. LANDEUTTE. Fuit puella,
cassida induta, quae, cum nates primo ostenderet
et pedibus educeretur, subito ad caput retinebatur
atque post varios demum labores nata est. A matre
per decem menses in vtero gesta est, quae, prae-
ter hunc foetum simul hydropo laborat. Cassida,
qua caput ornabatur, alba erat, solida, dura, cas-
sidae figuram exacte sistens, et ad dorsum late de-
scendens, in medio autem quasi in duos lobos di-
uisa, vnde crista proficiscabatur.

IX.

PHILIPPI CONRADI FABRICII, Med.D. Se-
reniss. Duc. Brunsvic. et Lüneburg. a Con-
siliis Aulicis. Med. P. P. in Acad. Iul. Carol.
Primarii Societat. Med. Helmstad. Praesidis,
Acad. Caesar. Nat. Curios. Collegae. *Enu-
meratio methodica plantarum horti medici
Helmstadiensis, subiuncta stirpium rariorum
nondum satis extricatorum descriptione. Edi-
tio secunda auctior. Helmstadii litteris Ioh.
Drimbornii 1763. 8. Alph. 1 pl. 6 cum di-
midia.*

Euulgauit Cl. Auctor ante quatuor hos annos enumerationem methodicam plantarum horti medici Helmstadiensis, quae et supra a nobis commemorata fuit *). Prodiit iam idem liber variis nouis obseruationibus auctus et locupletatus, qui de indefesso Auctoris in rem herbariam studio vbique testatur. Nouas plantas, quae post primam editionem hortum helmstadiensem ornauerunt, suo loco posuit, omnibus vero, inprimis arboribus exoticis, synonyma eorum Auctorum adiecit, qui icones electas habent. Quantum discrepantia Linnaeanae methodi ab Heisteriana permittit, eas plantarum denominationes, quas LINNAEI species, vel eius systematis Naturae editio decima sistit, apposuit. Solum natale plantarum ex LINNAEO sumsit, et nomina germanica, apta ei visa adduxit. Et quamuis nonnullae plantae, in horto suo interea perierunt, earum tamen nomina et synonyma retinuit, quoniam partim, dum ipsa haec editio typum reliquerit, de nouo iterum possidet, partim ad eas recuperandas nullam operam praetermissurus erit. Immutatam in posterum huius plantarum enumerationis formam manere permittit; si quas, ut sperat, ex amicorum beneuolentia nouas plantas acquireret, nec obseruationes, quas cum vegetabilibus porro instituet, supplementorum titulo publici iuris faciet. Indicem Auctorum de re botanica clarorum, quos in bibliotheca sua asseruat, simul enarrat. Eas ergo obseruationes, quibus Cl. Auctor nouam hanc editionem emendauit, nunc indicemus.

Kaempferiam foliis ouatis sessilibus describit, cui calix nullus, quamuis in horto Cliffortiano et apud RUMPHIUM aliquis depictus sit, sed flos ex spatha erumpit, ita ut ex eadem spatha omnibus tribus vel

p. 16.

qua-

*) vid. Comment. Nostr. Vol. VIII. Part. II. p. 283.

quatuor diebus noua prodeat corolla, priori perfectior, quae postquam vix per diem durauit marcescit. Reliqua huius plantae descriptio, cum Linnaeana aliorumque conuenit.

- p. 23. Plantam radice bulbosa recenset, quam Cl. **HYSTERUS** ex capite bonae spei olim accepit. Haec an. 1760 per tres menses in hypocausto egregie floruit, et semina matura tulit, quae terrae mandata progerminauerunt, planta vero ipsa ex bulbo mense Ianuarii 1763 vegetum iterum scapum protrulit. Quoad radicem conuenit cum Hyacintho stellato Peruano **CLUSII**, quoad floris vero figuram et structuram, nouum genus ex Aloe et Hyacintho compositum, efficere Cl. Auctor autumat. Iconem ei similem apud nullum Auctorem se inuenisse testatur. Radix scilicet bulbosa, solida, fusco violacea, multas e basi emittit fibras. Folia summe viridia, undulata, medio sulcata, summitate repanda, vnum cum dimidio pedem longa, et tres digitos transuersos lata, in scapo ultra duos pedes longo, cylindrico angulato, viridi, multisque paruis maculis obsoleto puniceis variegato sedem occupant. In spica, infimae corollae primo ad perfectionem perueniunt, deinde quae proxime superiores. Corollae cuiuslibet longitudo trium digitorum transuersorum, medio gibbae, summitate amplioris, et dimidium transuersi digiti minoris aequantis, deorsum pendulae, et folio florali tantum stipatae. Color eleganter variegatus ex multo pallide roseo, paucio viridi et albo. Inferioris corollae limbus in octo lacinias ovato obtusas diuiditur, quibus octo filamenta alba subulata intus adhaerent. Antherae paruae erectae notantes basi bifidae. In fundo corollae haeret geramen ovato oblongum octangulare viride, prout in Colchico obseruatur. Stilus albus subulatus, longitudine staminum. Stigma obtusum inaequale. Quando germen

germen ad maturitatem peruenit, quadriloculare fit, et multa ouata cylindrica vno extremo magis globosa in se continet semina. Vnius vero eiusdemque florum spicae, corollae superiores pleraeque paullulum discrepant, non solum enim angustiores sunt, sed quoque limbum sexfidum tantum habent, ratione sexus, ad hecandrias monogynias LINNAEI pertinent, et germine triloculari gaudent. Nullus in floribus obseruatur odor. Corollae quando exarescere incipiunt, se claudunt, et germen magis, magisque intumescens in se continent. Capsulae seminales maturae magnae inflatae triales, et triloculares, quauis ala ex duabus voluis constantes, semen vnicum ut plurimum nigricans includunt, quod valuis sponte hiantibus, firmiter annexum manet.

Callam foliis cordatis, spatha plana, vndique hermaphrodito recenset, quae cum Calla aethiopica multam quidem analogiam habet, sed folia minus longa, spatha alba, minor vero et planior, et in spadice hermaphrodito stigmata obtusa fusca.

In Polygono floribus octandris tryginis racemosis, quod Fagopyrum orientale ramosum et multiflorum Persicariae folio est, ope microscopii inter corollam et germen, octo nectaria granulata, lutea inuenit.

In Plumbaginis calice plures glandulas nitidas petiolatas detexit.

Limonium orientale plantaginis folio corollam habet, cuius petala basi tantum alba sunt, limbus vero e purpureo violaceus. Quapropter a descriptione et icone AMMANNI et GMELINI aliquantum discrepat.

In Sideritide salviae vel lauendulae folio flore albo HEISTERI, obseruauit, plenos interdum occurrere flosculos, reliquis intermixtos. Filamentorum scilicet loco et styli adsunt quatuor vel quin-

quinque. Laciniae corollae interiores et minores cochleatae, lacerae, quibus antherae lateraliter adhaerent. Quod vnicum in labiatis exemplum esse monet.

p. 98. Polymorpha HEISTERI, quae plerumque abaque corolla conspicua perfecta et matura foecunda femina copiose fert, an. 1759 flores coeruleos satis magnos, cum Leone et descriptione Dilleniana conuenientes exhibuit.

p. 194. Nouam Amaranthi speciem describit; cuius altitudo vix pedem assequitur. Caules procumbentes, rubentes. Folia alterna bliti vel maioranae. Flosculi ad alas foliorum conglomerati, albi, per tapetali, petalis ouatis, medio linea longitudinali inscriptis, patulis. Masculi minores, marcescentes, tribus albis filamentis et antheris praediti. Stili femininorum tres. Germen ouatum.

p. 210. Peloriam LINNAEI, varietatem tantum Linariae esse, in prima editione Cl. Auctor monuit. Hoc suum assertum nunc ex eo probat, quod in iisdem saepe caulibus et ramis eiusdem plantae plures flores sint Linariae, vnus tantum et alter Peloriae, quintuplici appendice, calcaris instar, seu nectario praeditus. Immo ex iis floribus, qui vere characterem Linariae exprimunt, quidam non raro duplici calcare sunt instructi.

p. 282. Napaea dioica LINNAEI, simplicem florem conglomeratum ostendit. Conuenit reliquum cum LINNAEI descriptione, hac cum differentia, quod inter plures flores tantum masculos, in eodem exemplari flos vnus et alter occurrerit, octo stilibus albis, distinctis, supra stamina multum eminentibus, praeditus, qui vero aequae parum ac reliqui adhuc semina tulerunt. An. 1759 omnes fere flores hermaphroditici erant, sed antherae steriles, marcidae.

In Vrticae specie obseruauit Cl. Auctor per plu. p. 366.
res annos, masculos tantum flores. An. 1762 vero
in eadem planta tam masculi, tam feminei flores ap-
paruerunt; semina perfecta producentes.

Inter arbores vnā Oleae speciem syluestrem p. 387.
Elaeagrū dictam describit, in qua tantam florum
inconstantiam obseruauit, vt in nulla alia planta ta-
lem se uidisse testetur. Non solum enim in eadem
arbore, sed etiam in eodem ramo, modo quadrifi-
dos, modo quinquefidos, sexfidos, octofidos inue-
nit flores, et stamina modo 4, modo 5, 6, 7, 8. In
fundo floris nectarium globosum, apice quadrifidum,
basin stili amplectitur.

Nomina generica a Cl. HEISTERO plantis im-
posita, nuper iam iam recensuimus *): Quae ergo
in noua hac editione accesserunt plantae, harum no-
mina Heisteriana nunc enarremus.

- Tulbaghia* pag. 4. Polyanthis species.
Vffenbachia — 21. Vuularia fol. perfol. *Linnaei*.
Gemmingia — 27. Ixiae species.
Narcissulus — 28. Narcisso *Lyrium Suert.*
Aroides — 42. Callae species.
Serpillaria — 54. Illecebrum fol. verticillatis
nudis. *Linn.*
Scorpiurus — 75. Heliotropii species.
Ruyfchia — 102. Dracocephalum.
Blitoides — 193. Blitum album *Camer.*
Nigellastrum — 273. Nigella.
Melitoides — 304. Trifolium peltatum creti-
cum C. B. *Prodr.*
Coluteastrum — 317. Colutea herbacea *Linn.*
Serrula — 324. Biserrula. *Linn.*

Acacia

*) vid. l. c. p. 288.

<i>Acacia</i>	pag. 335.	<i>Mimosa</i> Linn.
<i>Amaranthulus</i>	— 358.	<i>Achyranthes</i> Linn.
<i>Burcardia</i>	— 386.	<i>Callicarpa</i> Linn.
<i>Ambraria</i>	— 435.	<i>Anthospermum</i>

X.

A Dissertation on the Use of Sea Water in the Diseases of the Glands. Particularly the Scurvy, Jaundice, Kings-Evil, Leprosy and the glandular Consumption. Translated from the Latin of RICHARD RUSSEL, M. D. To which is added a Translation of Dr. SPEEDS Commentary on Sea Water. As also an Account of the Nature, Properties and Uses of all the remarkable Mineral Waters in Great Britain. By an eminent Physician. The fourth Edition, revised and corrected. London Printed for W. Owen, 1760. 8. pl. 15. tab. aen. 1.

h. e.

RICHARDI RUSSEL, M. D. Dissertatio de usu aquae marinae in morbis glandularum, praecipue in scorbuto, ictero, scrophula, lepra et tabe glandulari, translata ex latino sermone in Anglicum. Cui addita est traductio Doctoris SPEED Commentarii de aqua marina. Accedit Tractatus de natura, proprietatibus et usu praecipuarum aquarum mineralium Magnae Britanniae. Auctore quodam Medico excellente.

In hoc libello tria continentur opuscula. Primum facit Cl. RUSSEL *Dissertatio de Tabo glandulari*, quae

quae 1750 a theatro Sheldoniano prodit, e latino sermone in anglicum translata. Huius recensio- nem in nostris iam dedimus *supplementis* *), ad quae B. L. ablegamus. Alterum est Cl. SPEED *Commen-* p. 145.
tarius de aqua marina itidem ex latino in anglicum sermonem traductus, cuius latinum exemplar non- dum vidimus.

Tria praemittit Cl. Auctor experimenta, quibus naturam aquae marinae exponere, eiusque partes constituentes detegere contendit. Sumit scilicet aquam non solum diuersis littoribus, sed etiam diuerso fluxus nempe et refluxus tempore haustam, quam euaporationi lentae exposuit, et materiam remanen- tem non diuersam, nisi ad pondus, quod in aqua, tempore refluxus hausta, decem granis minus fuit, inuenit. Color huius materiae est albidus, flauescens, sapor vero subamarus, salinus. Massa autem ipsa constat ex sale et terra sabulosa, quae quam diu adhuc mixta est, impedit confectionem salis in crystallos. Ex residuo liquore flauescente, quem quondam Cl. HOFFMANNUS lixiuium salis adpellauit, more de- hito tractato, parantur crystallos prismaticae, quae de- nuo solutae, in crystallos redactae, praebent, se- cundum Cl. Auctorem, salem catharticum, *Epsom* dictum, quem additione alius adhuc salis parari Cel, HOFFMANNUS adfirmavit. Adfert etiam Cl. Au- p. 148.
tor in nota textui adiecta, se in salinis, ad *Newum-
Castellum* (*Newcastle*) sitis, percepisse, salem ammo- niacum posse parari ex partibus tribus urinae, et parte vna lixiuii salis bene mixtis, et in atheno plum- beo per 48 horas seruatis, donec fermentent: quo facto massa mixta ad siccitatem euaporatur, et lege artis igne eleuatur, seu, vt chemici loquuntur, su- bilimatur. Praeter ea asserit, aquam marinam com- poni

*) vid Decad. primae Supplement. II. p. 245.

poni ex sale communi, qui siccet et obstruat pora corpora; et ex sale amaro, qui diuretica et cathartica gaudeat indole, hinc obstructions referat. In ultimo enim hoc sale, quem abundare in aqua marina censet, huius virtutem non solum purgare per aluum et urinam, sed etiam soluendi obstructions deriuat. Interim cautos esse omnes monet vfu aquae marinae, praecipue eos, qui calidae sunt naturae. Securius autem hanc possunt bibere, qui phlegmaticae, vt aiunt, sunt constitutionis. His roborat ventriculum, eique restituit suum calorem, amissamque reddit appetentiam. Praeterea taxat Cl. Auctor eos medicos, qui omnes aegrotos, quibus vsum aquae marinae siue externum, siue internum, praescribunt, sine discrimine purgant, quum aqua marina, ob salem suum amarum, non vi purgante gaudeat: quae reprehensio cum illis ex nostris medicis attentos cautosque reddere deberet, qui omnibus suis aegrotis, quos ad hanc medicatas destinant, indistincte alui purgationem exhibent.

Balneorum quoque vis, ex aqua marina partem multum augetur ab illo sale amaro cathartico, quo balnea saturata sunt, et quem Cel. Auctor verum nitrum veterum fuisse censet.

p. 156. Sequitur nunc catalogus morborum, in quibus aquae marinae vsum tam internus, quam externus salutaris fuit. In horum numero praecipui scrophula, scorbutus, paralysis, epilepsia, lepra sicca, rheumatismus, morsus canis rabiosi, calculus. Hac occasione Cl. Auctor ipse vsum marinae aquae in memoratis morbis non inuentionem recentiorum medicorum, sed antiquis medicis iam notum fuisse, quod locis quibusdam, ex veteribus allatis, probat medicis scriptis. Quemadmodum et hoc monet, aquam

nam minime esse considerandam tanquam remedium
vniuersale, quod panaceam vulgo vocant, sed omni-
no opus esse, vt bene ante inquiratur in naturam
morbi atque aegroti, quam praescribatur. De re-
liquo vsui externo aquae marinae, seu balneis, ex
hac paratis, plus tribuit, quam vsui interno: quare,
si in quibusdam morbis opus, vt corpus purgetur,
Cl. Auctoris parum interest, vtrum hoc aqua ma-
rina efficiatur, an alio apto remedio purgante. De
libello Cl. RUSSEL, quem de aqua marina edidit,
iudicat, illum nimis attribuisse in quibusdam morbis
vsui interno aquae marinae, quum plus eum effe-
cisse credit reliquis remediis, inter vsum aquae ma-
rinae adhibitis, quam vsu ipso interno huius aquae.
Hinc durante cura, cum aqua marina instituenda,
ab omnibus aliis medicamentis, si morbus fert, po-
tius abstinet, vt eo certior fiat in cognitione sua,
num aliquid, an parum, vel nihil in hoc vel illo
morbo aqua marina effecerit? in quo Cl. Auctori li-
benter assentimur.

Hunc commentarium excipit vltimum opuscu-
lum de natura, proprietatibus et vsu medico aqua-
rum mineralium, in diuersis locis Magnae Britan-
nae profusientium. Est autem totus libellus nil aliud
quam catalogus, vel potius nomenclator octoginta
et septem diuersorum fontium medicatorum, quo-
rum plurima ne quidem nomina ad nostras perue-
nere aures. Quilibet, qui numerum aquarum pau-
cis his pagellis pertractatarum perpendit, ipse facile
iudicare poterit, Cl. Auctorem parum dicere po-
tuisse. Hoc tamen ab eo expectauimus, vt nobis
saltem notissimos indicaret auctores, qui de hac vel
illa aqua, quam persequitur, scripserunt: sed vix
vnum vel alterum horum scriptorum apud Nostrum
legitur nomen, quum tamen Magna Britannia, vt

ex nostris ipsis patet *Commentariis*, excellentissimam
habuit aquarum mineralium scrutatores.

His praemissis, ex copioso illo numero aquarum
medioatarum eas tantum eligemus, quae in
ris nostris notae atque auditae fuere, reliquas
quam obscuras praetereantes.

Prima et celebratissima est aqua *Bristolensis*.
tepidas haec pertinet aquas: omnique carae
albido tamen gaudet colore, qui eadem parte
portione, qua aqua defrigescit. Congius Angli-
hujus aquae ad vulgarem modum, igne scilicet
to, euaporatae continet 34 grana; in vase
autem, quod *retortam* vulgo vocant, 36 grana
teriae, ex sale et terra calcaria compositae.
rite separatus neutrius videtur naturae: calcaria
enim non effervescent; terra vero contra
fermentat, et coctione fit calx. Ratio
tentae ad salem fuit in quibusdam experimen-
ad 11; in aliis ut 13 ad 11.

p.180. Aqua *Bristolensis* specificae, ut
est aqua *Bathoniensis*, hinc etiam virtus
Bathoniensis enim attenuat, solvit et
stoliensis vero humores spissat, et fibra
Transuehi potest ad alia loca, virtus eius

p.185. ficacior est ad fontem ipsum. Ad mem-
tissimorum scriptorum continet aqua
praeter aquam communem, spiritum volu-
dum vitriolicum, acidum salis marini,
trum et terram absorbentem.

p.186. Transit Cl. Auctor ad aquam *Bathoni-*
pariter ad calidos pertinet fontes. Post
dam de causa caloris fontium calidorum
odore aquae *Bathoniensis* monet, quod sit
sapor vero mollis et lactis instar. Quia
thoniensis solutum in spiritu nitri argentum
cipitat, quam sal petrae, plurimū inde

salem marinum aquae inesse. Aliae praeterea experientiae probant, principium vitriolicum contineri in aqua, siquidem et purpureus et nigricans color, ex admittance gallarum, ferrum non excludit. Olim communis fuit sententia, aquam *Bathoniensis* argenti nitorem mutare in aureum colorem, quod sulphuris contenti esset indicium, sed fraudem fuisse, post haec ostensum fuit.

Ex plurimis experientiis collectis apparere con- p.193.
tendit Cl. Auctor, aquam *Bathoniensis* componi ex terra calcaria, margacea, et ochra, ex sale marino, pauco sale calcario nitroso, spiritu, seu *Gas* vitrioli, pauco bitumine et perpaucis sulphure *).

Quod ad virtutem aquarum *Bathoniensium*, earumque praesertim usum externum et internum attinet, Noster asserit, balneas *Bathoniensis* calefacere, secare, attenuare, soluere et roborare, hinc singularem effectum edere in morbis frigidis et humidis, easdem autem aquas interne sumtas aluum laxare, urinam atque sudorem ciere, inde salubres esse in omnibus morbis, qui ex imminutis secretionibus oriuntur: nexias autem euadere in corporibus siccis, et ubi motus humorum inordinatus, atque nimis celer est, vno verbo, ubi morbos febricula comitatur.

Limus aquarum *Bathoniensium* etiam in usum ab- p.201.
atur, miscetur enim cum earum spuma, aut heris conuenientibus, et pultis instar parti laesae ad-
plicatur.

Praetermittimus fontes *Buxtoniensis* et balneas *Matlock*, in provincia *Derbyshire*, fontes *Tunbridge* in *Kent*, et transimus ad aquas *Epsom*, in
V 7 3 pro-

*) Sulphur aquis *Bathoniensibus* inesse grauissimis ex argumentis negat Cl. LUCAS in *Essay of Waters*.
Via Comment. Nost. Supplement. 1. p. 32.

P. 217. *prouincia Surry* proſilientes. Aqua haec ad ſolam
limpida et ſine omni odore reperitur: ſed ſerua
in vaſis bene clauſis, tempore aeſtatis, poſt aliquas
hebdomadas foetere incipit et naueoſum amaran-
cum ſalfugine quadam coniunctum, acquirit ſaporem.
Quando recens cum ſapone miſcetum, coagulat,
cum ſale tartari vero et ſpiritu ſalis armeni-
niaci grumofum nanciſcitur ſedimentum: cum oleo
vitrioli et ſpiritu ſalis parum fermentat, cum aqua
quantitate lactis cocta hoc, vt ſaponem, coagulat.
Congius huius aquae continet vnciam vnā, materiae
reſiduae et interdum plus. Haec ex octo partibus
ſalis, et vna parte terrae, ſecundum Cl. Auctorem
conſiſtit, quam proportionem Cl. RUTTEN
cit, et terrae partem minorem facit.

Cryſtalli inde paratae figuram habent pyrami-
cam reſtangularē cum quatuor parallelogramis.
Sal purgandi poſſidet qualitatem, vnciam vnā, in
aqua fontana, vel alia medicata ſolutus, vt
purgans medicamentum operatur. Pars vna
ſidua cum aceto vini vix, cum oleo vitrioli parum
et cum ſpiritu ſalis fortiter fermentat, hinc
vbiſque adnumeratur a Cl. Auctore.

Nomen et fama, quam ille ſal ſibi acquiſiuit
fecit, vt imitando effectus fuerit, et licet
haec detecta fuerit, nihilominus is ſal in
medicamentorum purgantium, ſub nomine
chartici amari, a pharmacopolis receptus
a vero ſale, quod ad effectum et virtutem
parum vel nihil differt. Paratur enim ex
amaro lixiuio, quod poſt coctionem et
ſedimentum ſalis communis reſtat. Quomodo
quae ſuperſunt, aquarum medicatarum
nihil memorabile continet, earumque nomina
noſtris oris prorsus incognita ſunt, harum
conſenſione ſuperſedemus, lectoresque ad ipſum
ſtorem ablegamus.

XI.

10. BAPTISTAE MORGAGNI P. P. P. P. de
sedibus et causis morborum per anatomen
indagatis libri quinque. Dissectiones, et
animaduersiones, nunc primum editas com-
plectuntur prope modum innumeras, medi-
cis, chirurgis, anatomicis profuturas. Mul-
tiplex praefixus est index rerum, et nomi-
num accuratissimus. Tomus primus duos
priores continens libros pag. 298. Tomus
secundus tres reliquos continens libros pag.
452. Praefatio et indices pag. 96. Vene-
tiis MDCCLXII. Ex typographia Remon-
diniana.

Inter celeberrimos, praesertim vel nostri aevi ana-
tomicos, si quis vnquam eluxit, certe MORGAG-
NUS tantam labore, industria atque doctrina
partem post se relinquit famam, vt non iisdem, qui-
bus orbis terrarum, finibus terminetur nominis eius
gloria. Optumus quisque enim lector ingenii eius
monumenta tanti aestimat, quam quemlibet an-
tissimum triumphum. Nec quis tam tardi tamque
lebetis est ingenii, quin diu multumque legendo,
facilem disciplinae praebet aurem, si vim istam ner-
uumque in aduersariis et epistolis MORGAGNI
vnquam vel inuitus offenderit. Neque haec so-
lum huius rei praebent testimonium, sed et maius,
illustriusque multum, opus hoc, cedro vtique di-
gnum exhibet. In hoc enim perspicacissimus au-
ctor non tantum tam gnauius quam ingenuose in
corporis nostri latebras atque recessus pene-
trat, sed et ea, quae docta observatio docuit, tra-
dit, subsidiaque subministrat, quibus vitam nostram

a variis cum quibus conflictandum est, videri
num generibus, quin ipso praematturo saepe non
interitu praeinunire conueniat.

- Praefationem huic operi Cl. Auctor praemittit
p. 9. in qua, de variis in BONETI sepulchro ad-
randis conqueritur; precibus iuuenis emittit
eo se dicit esse adductum, ut has VALSALVAE de-
rumque, ineditas ante hac obseruationes, vna
p. 13. suis ediderit; causas, quae fecerint, ut amplius
adeo scholia cuius obseruationi addiderit, exponat
quinque academiis, se ut harum, membrum, his
suis, epistolas instar dedicationum praefixissimas
et in harum quidem prima dubia vtilis diffinitionem
remouet et cautelas in indagandis causis addit; in
cunda vtilitatem affirmat ex consensu multorum
quorum nomina et res gestas indicat; in tertia
obiectiones, contra vtilitatem anatomicas, quibus
motas respondet, easque diluit; in quarta
quaestio, an melius praestet, morbos curare,
magis communes secundo scrutari? in quinta
rogatus indicatur practicae anatomes praestant
p. 15. tica. Praemissis his, ad quatuor indicam
non nunc descendit Cl. Auctor, et quid in
inueniatur, docet. Tradit itaque prima
menta et ordinem; secundus quae in viuis
sunt, ut symptomata, causae, vitae generis
tius, quae in mortuis praeter naturam
quartus, qui omnium vberissimus est, monumenta
anatomes eiusdemque historiae, controuersae
nita et obseruata alia.

Priusquam ad ipsius praecleari huius
eensionem propius nunc accedamus, opus
tur, quin ordinem, quem Cl. Auctor, in
scribendo obseruauerit, quam breuissima
poterit, indicemus.

Totum igitur opus in duos tomos dispescitur, quorum primus duos priores, secundus tres reliquos libros continet. Omnes hi. quinque libri, septuaginta epistolas comprehendunt, in quarum singula primum VALSALVAE aliorumque observata, dein vero propria sua profert, et utraque prolixis satis eruditissimisque scholiis illustrat. Agit vero *liber primus* de morbis capitis, et quidem Epistola 1) de capitis dolore 2) de apoplexia in uniuersum, et speciatim de ea, quas fit a sanguine. 3) de eadem apoplexia sanguinea; 4) de apoplexia serosa; 5) de apoplexia neque sanguinea, neque serosa; 6) de reliquis affectibus soporosis; 7) de phrenitide, paraphrenitide et delirio; 8) de mania, melancholia, hydrophobia; 9) de epilepsia; 10) de conuulsione, et motibus conuulsivis; 11) de paralyti; 12) de hydrocephalo, et hydrorachitide; 13) de catarrho; et de oculorum affectibus; 14) de aurium et narium affectibus. Et de balbutie. *Liber secundus* morbos thoracis describit, agit itaque epistola; 15) de respiratione laesa a causis potissimum extra thoracem positis, sed et a positis intra pulmones, calculis praesertim; 16) de eadem laesa a thoracis, aut pericardii hydrope; 17) de eadem laesa a cordis, aut sortae intra thoracem aneurismatibus; 18) de eadem itidem laesa; 19) de suffocatione et de tussi; 20) de pectoris, laterum, et dorsi dolore; 21) de eodem; 22) de sputo sanguinis, et de spittis purulentis, empyemate, et phthisi; 23) de palpitatione et dolore cordis; 24) de pulsibus praeter naturam; 25) de lipothymia, et syncope; 26) de morte repentina ex vitio vasorum sanguiferorum potissimum in thorace; 27) de eadem ex vitio cordis. Et de gibbere. *Liber tertius* morbos ventris complectitur, et exponit quidem epistola; 28) de hunc praeter naturam. De morte ex inedia. Et

de laesa deglutitione; 29) de singultu. De hominum ruminatione. Et de ventriculi dolore; 30) de vomitu; 31) de alui profluuiis incruentis et cruentis; 32) de alui adstrictione. Et de haemorrhoidibus; 33) de recti intestini prolapsu; 34) de intestinorum dolore; 35) de eodem; 36) de tumore; 37) de dolore hypochondriorum; 38) de ictero. Et de calculis biliosis; 39) de hydropse ascite, tympanite, peritonaei, et de aliis quos saccatos vocitant; 40) de reliquis internis ventris tumoribus; 41) de urinae suppressione; 42) de urinae difficultate, ardore, aliisque eius vitiis; 43) de herniis; 44) de gonorrhoea; 45) de veni descendens, tum, ut mulieres aiunt, ascensu; 46) de veneris impedimentis, et sterilitate in utroque sexu; 47) de menstrui fluxus vitiis. Et de fluore uterini; 48) de graviditate falsa. De abortu et partu infelici. *Liber quartus* agit de morbis ad vitam, aut ad vniuersum corpus spectantibus, et de eadem epistola; 49) de febribus; 50) de tumoribus; 51) de vulneribus, et ictibus capitis; 52) de eodem; 53) de vulneribus, et ictibus colli, petus, et dorsi; 54) de vulneribus, et ictibus ventris, laborum, et artuum; 55) de ulceribus, et spoliis; 56) de ossium fracturis, luxationibus, aliisque motui officientibus; 57) de arthritide, aliisque artuum doloribus; 58) de lue venerea; 59) de morbis a veneno inductis. *Liber quintus* adducit singulos quatuor libros superiores continet; 60) de apoplexia; 61) de morbis, quae sine febre contingunt; 62) de epilepsia, convulsione, paralyfi; 63) de caecitate, apoplexia, angina; 64) de pluribus thoracis morbis; 65) de morbis ventris morbis; 66) de morbis petus, et vesicae urinae; 67) de morbis partium genitalium utriusque sexus, et praesertim mulieris; 68) de morbis

bribus et de tumoribus; 69) de ictibus, et vulneribus capitis, et thoracis. De iuncturarum vitiis. Et de lue venerea; 70) de promissis in extrema epistola 66. Et simul de quibusdam ventris, et thoracis morbis.

Difficillima sin plane impossibilis res fuit, vel primaria saltem momenta, in quacunque epistola contenta recensere, neque tamen limites, in recensendo nobis praescriptos transgredi voluisse. Veniam itaque nos facile impetraturos, haud dubitamus, si ex quouis priorum quatuor librorum, vnam et alteram tantum epistolam recensendam sumimus, lectu digniora visa, in eadem contenta lectoribus tradituri.

Epistola igitur secunda apoplexiam describit. p. 10.
Cuius in sanguineam atque serosam non tantum adsumit diuisionem Cl. Auctor, sed et huius distinctionis veritatem et VALSALVAE aliorumque praestantissimorum virorum, et sui ipsius in apertis cadaueribus obseruatis comprobat. In iis enim, quos sanguinea apoplexia extinxerat, sanguinis plus minus notabilem quantitatem, aut intra meninges, aut in ipsos ventriculos effusam, atque hinc inde peculiare in cerebro cauernas formantem Noster vidit, cum in iis, serosa confectis, loco sanguinis serosa colluies cum hydatidibus ex plexu choroide pendentibus conspiceretur. Praeter ea etiam in viro, apoplexia, p. 23.
quae a sanguine est, raptò, in media ferme falce, ibi inuenit tres transuersos digitos longum, sesquidigitum fere latum, mediocriter et quidem inaequaliter crassum, in ambitu attenuatum, sic, vt in simplex stratum ex parallelis fibris osseis conflatum desinere videretur. In alio, sexagesimo primo aetatis anno, subito demortuo, nec sanguinis, nec ipsius feri quiequam in cerebro effusi, sed vasa saltem adeo disten-

distenta sanguine offendit, ut vel tenuissima
 opere turgentia conspicerentur; id quod
 Cl. Auctorem fecit, vel a sola vasorum turgescen-
 et cerebri compressione ab hinc oriunda, inter
 apoplexiam proficisci. Inter eos, quos sero
 fecerat, vnus fuit, cuius cerebrum praedictum
 rebellum autem minus firmum se videndum ob-
 plures vero, in quibus praeter seri, in nobili
 parte collectionem, glandula pituitaria vario
 laesa atque corrupta comparuit.

Quantumvis vero apoplexiam Cl. Auctor
 sanguineam et ferosam diuiserit, nihilo tamen
 in epistola quinta ingenue fatetur, praeter ha-
 minatas nonnunquam et alias huius valetudinis
 sas inueniri, quarum eas, quas et VALSALVAM
 minus ipsum dissectiones docuerunt, com-
 Plurium nimirum cerebrum pure oblitum.

P. 39. Mira quadam duritie praeditum idem hoc

P. 41. muliere, et vasa cerebralia in aliis duobus
 stenta, et paucis saltem sanguine impleta.

Epistola octaua sermones de mania, melancholia
 hydrophobia continet.

P. 54. Iuuenis robustus, mania captus post hor-
 peractam, ex quo chirurgus ex medicorum
 libram vnā sanguinis ex arteria temporali
 rat, moritur, non tam ab hoc auxilii genere
 petius a pugnīs, quos custos, apparatus
 impositum dimouenti impegerat, et a vinculo
 idem ille insano infanior aegro, quo
 quam arctissime iniecerat, post vero dis-
 Facies die insequente ex purpureo liuida,
 salium ossium fractorum sedem nigricans, veru-
 gicus, alicubi ex viridi luescens; pulmones
 tumidi; pauca in aspersa arteria spuma;
 guis fluidi in vena pulmonari, et rubeo.

pulmonalis iusto duriores conspiciebantur. Vasa
vtriusque meningis, septi lucidi, et parietum ven-
triculorum lateralium, multa aqua turbida occupa-
torum, ab atro sanguine, fluidoque distenta se offe-
rebant. Ex plexus choroidei parte postica plures
pendebant hydatides. Non modica vtriusque sub-
stantiae cerebri durities, cerebelli vero substantia
corticalis iusto mollior inueniebatur.

Lanio, quatuordecim iam menses, a philtro; vt p. 55.
falsus est, stultus, frigoris intensissimi vi perit. Ca-
pite aperto, sub pia meninge aqua effusa, cerebrum
vero adeo durum conspiciebatur, vt durius a se dis-
sectum, non meminisse Cl. Auctor confiteatur. In
superiore posterioreque corporis callosi superficie,
loco duorum neruorum longitudinalium, vt LANCI-
SIUS vocabat, sulci duo profundiores reperiuntur.
Fornice itidem duriore propius a basi inciso, per
singulas huius basis radices, pelluentes quasi lym-
phae ductus deprehendebantur, vtrinque per tra-
ctus medullares, processus nimirum seu neruulos, a
basi pinealis glandulae prodeuntes a LANCI-
SIO dictos, pergentes, et lympham continere et nodu-
lis distingui visos, tandemque versus glandulam il-
lam se inflectentes, cui a parte anteriore parua con-
geries materiae flavae, in grana minuta conforma-
tiae adnectebatur.

In muliere quadraginta annorum stulta angina p. 56.
demortua, pariter cerebrum praedurum inuentum
fuit.

Feminae decem iam annos insane, nunc thora- p. 57.
cis inflammatione confectae capite dissecto, sub to-
tius meninge aqua, aereis subinde bullis referta com-
paruit, quas quidem vel et in aliquibus vasculis
adeo confertas Cl. Auctor vidit, vt eadem replerent.
Cerebri substantia medullaris subfusa, insolitaque
praedita fuit duritie. Nerui intra cranium firmio-
res,

res, minusque humidi inter secundum apparatus.
Corticalis substantia cerebri satis etiam firma, cerebelli vero mollissima inuenta fuit, licet pedunculi vicinaque interior cerebelli medulla firmiores conspicerentur.

p. 58. Viri a longo tempore stulti, febris diuturna demum rapti, cerebrum durum, cerebellum contra molle flaccidumque, sub meningibus autem, in ventriculis lateralibus, et inter duas septi, quo diriguntur, lamellas aqua fuit.

In alio itidem stulto, praeter cerebri duritiem vel interiores huius particulae, in quibus et foramen et glandula pinealis strigosa valde et ex fusca in flaua, mollissimae comparuerunt.

Quum hydrophobia defunctum nunquam Cl. Auctori, quod aegre admodum fert, dissecatum fuerit, quae Cl. MEDIAVIA in duobus, et Cl. LEBEUS DE MACHY in alio obseruarunt, sequens in modum tradit.

p. 61. Vir ante aliquot menses a cane rabioso morbo manifesta hydrophobia correptus moritur. Cuius uer, licet decima sexta modo a morte hoc inueniretur, vehementer male olebat, quo graui etiam itidem pulmones nigri displicebant. Bilis nigra; auricula cordis dextra valde dilatata, sinistra arctissima; in ventriculis tenues polyposae concretiones, quae pariter quasi adiposae in sinibus duras et tritisprehendebantur. Vasa quaecunque congesta sanguine plena. Cerebrum et cerebellum siccum, minus, quam humida. Sanguis magis ad concretionem quam dissolutionem propus.

p. 62. Vir ante mensem a rabioso cane morsus, iam hydrophobus, delirans, clamans, et febricitans, in aquam immergitur, ex qua vix exemptus perit. Cuius dauet post horas demum viginti et quatuor feruentissima aestate foetore non adeo insigni displicens.

Corpus, quandoquidem carnosum appareret et nutritum, facies tamen similis ferme erat eorum, quos tabes consumpsit. Collum liquidum, etiam post effluxum sanguinem. Intestina cum ventriculo aere turgida, vasa autem huius sanguine distenta conspiciabantur. Magna hepatis pars liuida, cystis vero fellea fuscae bilis plenissima. Septum transuersum quodammodo inflammatum. Pulmones a postica parte nigricabant, et tumeabant, a resistente, ut Noster putat, sanguine. Sanguis ater. Gulae, quae in thorace infimoque collo sana deprehendebatur, pars suprema et pharynx vniuersa, et larynx, et aspera arteria interiore superficie nigricabant. Vuula parua, lingua crassior, et pharynx ad posteriora nasi foramina, suumque fornicem plena spumae ex flauo virentis conspiciabantur. Vasa meningum sanguine valde distenta, interior autem cerebri substantia vbiuis sanguineis punctis distincta. In lateralibus ventriculis seri rubelli parum.

Senex sexaginta annorum ante tres menses a cane p. 63.
rabido morsus, nullumque hydrophobiae intra hoc
tempus signum praebens, nouissime atrocibus mi-
nis grauioribusque verberibus excipitur, vnde illico
morum pauorem, cum luminis ipsiusque aquae hor-
rore contrahit, et vigesimo die, permanentibus his
symptomatibus, extinguitur. Intestina aere quam ma-
xime distenta inuenta sunt. Parum in ventriculo
humoris crassiusculi, colore cinereo. Bilis pauca.
Arteriae iliacae plane inanes, venae contra sanguine
adeo fuerunt distentae, ut naturalem diametrum in-
testini gracilis aequarent. Pulmones cruoris plenif-
simi, postica sui parte gangraena adfecti. Tres
fore in pericardio subflauae aquae vnciae. Parum
in corde sanguinis picis nigrae semiliquatae similis.
Parum in vena azygos sanguinis, cuius in arteriis
carotidibus venisque iugularibus nihil. Ad summum
pha-

pharyngis levis rubor, membrana autem eadem inuestiens crispata conspiciebatur. Vasa cunctaque meningum nigerrimo sanguine plerumque. Nervi optici crassiores, sed laxiores flaccidiores. In cerebri ventriculis subflauae aquae ad uncias tres.

p.246. Epistola vigesima quarta historiam pulsuum perternaturalium tradit. In quorum quidem examinatione Cl. Auctor versatur, ut vel maiora tantum eorumdem vitia diligentius attendat, reliqua vero minusque memorabilia non tangat, ut ne infinitum scilicetque plane laborem susciperet, omnia, quae pulsuum alterare poterant, vitia examinaturus. Lectator itaque primo de asphyxia, quam summa pulsuum excipit exilitas; dein intermissionem eorum tangendo de polypis fusius differit, tandemque summa pulsuum vehementia, exponenda scilicet finem facit.

p.248. In sene igitur, iam tres menses, ex quo coepit frangerat, quanto leuiore, tanto pertinaciori sine decumbente absentia pulsus deprehenditur. Interrogatus, an peius se habeat, negat aeger, huius confirmaturus protinus se erigit et in lectulo cecidit paulo tamen post subito moritur. Caduere post cranioque remoto, ex huius casu et ex ventriculis lateralibus non pauci aqua effluxit. Cordis ventriculos, et ex his praecipue dextrum, quin etiam maiora polyposae occuparunt concretiones, quarum alba una atque adeo compacta fuit, ut dissolui valdopere resisteret.

p.251. Vir consistentis aetatis, ob dolorem tantumque in hypochondrio dextro, in nosocomio positus, pulsuque infirmissimo frequentissimoque auditus, quarta hora, ex quo susceptus fuerat, quam feueris stomachi doloribus, alioquin interdum molestis excruciabatur, qui, licet inter-

evanescerent, aliquot dies post tamen recrudescen-
tes, ipsius cordis regionem corripiebant, neque
prius quam cum ipsa vita miserum derelinentes.
In pericardio plurima subflavi coloris aqua fuit. In
corde praeternaturaliter magno, foedaque pingue-
dine inuestito, tres apparuerunt polyposae, ex fla-
uescente quasi muco conflatae concretiones, earun-
demque quidem maxima in auricula dextra, in ven-
triculis reliquae.

In sene macilento, enterocele incarcerata, cum p.252.
debili ac paruo, neque tamen intermittente pulsu,
demortuo arteria coronaria sinistra, a sua origine
ad plurimum digitorum tractum, in os mutata, ipsius-
que, quem per anteriorem cordis superficiem de-
mittit, rami pars tres transuersos digitos osses com-
paruit. Aortae praeter ea facies interna prope su-
periorum arteriarum origines, et deinceps, ad diui-
sionem vsque in iliacas, ob osseas laminae durissi-
mas, saepe inaequalis se obtulit, squamis non pau-
cis osseis ad diuisionem in subclauiam et carotidem
dextras, quin in ipsis iliacis et praesertim in sple-
nica praesentibus.

In viro annos sex et triginta nato, pectoris, vt p.253.
visum fuit, hydrope cum summa pulsuum debilitate,
defuncto, omnes semilunares aortae valvulae in bre-
ues et inaequales excrescentias adeo extuberatae in-
uentae sunt, vt angustior modo via superesset, san-
guini egrediundo patula. His detractis, valvula-
rum substantia contracta et deficiens comparens suspi-
cionem, vitium ab erosione fuisse, confirmauit

Pulsus intermittentes, vt per saepe a sola fla- p.254.
tuum coaceruatione, a saburra primas vias onerante,
et neruis vario modo irritatis profiscuntur, sic
rarissime nascuntur a polypis, etiamsi saepissime, minus
tamen recte, ab horum praesentia deriuari soleant.
Videntur nimirum Cl. Auctori, plurimu eorum post
Tbm. XI. Pars IV. X x mor-

mortem demum fieri, idemque propemodum esse quod sanguini eorum, quos laterum dolores habet, sub nomine crustae inflammatoriae supponatur.

- p.263. Vehementissimum pulsum in sutore confectae aetatis, bibace Noster observavit. Postquam enim hic, per quatuor iam menses, summam corporis lassitudinem, pulsationem in regione cordis insignem, spirandique haud leuem difficultatem perpeffus fuerat, ob eadem mala longe ingravescens in nosocomium susceptus fuit, ubi quidem, ut quodvis eorum, sic praesertim tamen pulsatio, a cordis regione ad illam umbilici usque, adeo inualluit, ut non tantum tota oculis perciperetur, sed et impo-
tam manum percuteret. Praeter ea tanta cum omnium reliquarum arteriarum fuit pulsatio, ut et ad extremos usque pedum digitos eandem percipere aeger profiteretur, post quatuor dies mortuus. In cadauere nihil utique detegere Cl. Auditor potuit quod vehementem adeo cordis et arteriarum pulsationem excitare potuisset, quare eandem necessitatis adscribendam existimat, cum simul et reliqua signa ad horum irritationem spectauerint.

Epistola vigesima sexta de morte repentina
tio vasorum sanguiferorum, quae sunt potissimum in
thorace.

- p.275. Vir ex lusus pilae lignae merique abusu in dolore utriusque brachii, cum febre coniunctum incidit, quibus deinde ad supremam sterni partem, tumor, instar furunculi maioris se adfoecit. Hic variis et suppurationem promouentibus emolli-
busque, ab imperitis chirurgis tentatus, adeo increuit, ut cum in nosocomium aeger suscipitur, mediocre malum cydonium non modo aequaret, sed vere et ipsum sanguinem exsudaret, quem potissimum

ruptus tam immensi copia profudit, ut cum eo quam subitissime ipsa vita efflueret. Cutis, et quae huic subsunt, amplo foramine duos digitos admittente erat pertusa. Arcus aortae paries anterior in magnum aneurysma se expandens summum os sterni, et huic insidentia claviculae extrema, una cum ipsis costis partim absumpserat, partim vero carie exserat. Tunicae arteriae ibidem adeo exesae conspiciantur, ut earum nihil propemodum superesset, quibus alibi substantia crassa, exsuccam luridamque carnem, punctis albicantibus quibusdam distinctam, facileque in plures quasi membranas, sibi super impositas, et euidenter polyposas diuidendam referens adhaerebat.

Iuuenis robustus, a motu violentiore difficulter spirare solitus inter loquendum moritur ab aneurysmate, ut cadaueris inspectio docuit, trunci aortae, ad pugni magnitudinem dilatato, nouissimeque a dextris disrupto, plenoque polyposis, quasi membranaceis concretionibus. Cor durum valde et in se contractum apparuit.

Idem fatum meretricula duodetriginta annorum p. 276. experta est, utpote quae inter scortandum ab aneurysmate aortae in saccum, nucis iuglandis, suo viridi cortice inclusae magnitudinis ac formae, formato et rupto periit.

In senepingui sexaginta circiter annorum, apoplexia, ut crediderunt, qui trementem alioquin noverant, subito raptus, aorta supra cor non tantum dilatata osseisque bracteis intus obsita, sed et paruo supra cor spatio, foramine, quod digitum admittet, initium faciente, tres transversos digitos per ipsas tunicas ascendente, et in superficie demum exteriori arteriae, inter pericardium hiantem notata comparuit.

Mulier quinquaginta annos nata, pinguis, bria, natura tristis, tribus annis, postquam canina fluere cessauerant, flatu quodam, ut dixit, eiusque viciniam vexari solita, sana surgit, post vero repentina morte surripitur, quae aorta aortae, ea a sede, vnde sinistra carotis egreditur, cor vsque valde dilatatae, et ob rigidas, duras osseas lamellas asperae et inaequalis disruptio xerat.

p.278. Pari fato, ex rupto videlicet, intra pericardium aortae aneurysmate femina, annos plures nata obiit.

In muliere eiusdem aetatis quatuor aneurysmata inuenta sunt, nimirum ventriculi cordis sinistri, maximae aortae partis, subclauiae dextrae, et demque lateris carotidis, quorum quidem illi, quod ipsa aorta erat dilatata, disruptum aneurysma imponuerat.

p.282. Mulier a longo tempore phthisica, impotens moritur. Lobus inferior pulmonis sinistro cum quatuorue tuberculis, puris plenis obitus compressus. Vena sine pari, ob latitudinem cum vena comitanti comparanda, circa medium longitudinis dilata fuit.

Tres adhuc historias Cl. Auctor in hac epistola profert eorum, quibus aortae aneurysmate nunquam rupta repentinam mortem attulerunt. Quod vero haec sola arteriae magnae dilatatio, quae etiam ipsius interior inaequalitas tunicae durities, id praestare valeant; ut cita mors praeter opinionem ingruat, ex septem sic mortuorum

p.285. plis a Cl. SANTORINO enumeratis composuit annititur, siquidem in his, praeter osseas in aorta bracteas, nihil utique inuentum fuit, a quo adeo mors repeti potuisset.

In epistola trigesima octava Cl. Auctor de variis T. II.
hydropis generibus loquitur, eaque sequentibus p. 94.
exemplis illustrare annititur.

Vir quadraginta et septem annorum, robustus p. 101.
ante hac, bilioso temperamento praeditus, post va-
rios feliciter satis superatos morbos hydropè ascite
cum anasarca coniuncto corripitur, quo frustra ten-
tatis omnibus, tandem etiam conficitur. In ventre
aperto frustra quaedam, a Nostro pro omenti habita-
re mucilaginem quasi purulenta natabant. Ventricu- p. 103
lus, intestina et mesenterium nigricantia; hepar intus
durum, extus totum constans ex tuberculis, lobis
nimirum glandulosis evidentissimis, optumeque di-
stinctis, neque tamen mole auctum, lien contra so-
lito maior compactior, incisus nihil plane sanguinis
effundens, conspiciebantur.

Virgo viginti annorum post catameniorum flu- p. 105.
xum, ante duos iamiam annos retentum sensim in
hydropem ascitem incidit, quo diu excruciatà tan-
dem extinguitur. Praeter iecur, tota convexa sui
parte, ipsaque anteriore limbo cum diaphragmate co-
haerens, durius atque pallidius, lien, peritoneum
et intestina hydatidibus obsita, pancreas subdum,
testes tubaeque in utroque latere, una cum alis ve-
sperilionum ita inter se, in informem, tuberosam,
non medicam massam coalitae inueniebantur, ut ne
quidem internoscere, ne dum seiungere liceret.
Vtriusque huius massae superficies lacera, et per se
aperta magnum aliquod steatoma disruptum reprae-
sentabat. Fiebat enim ex materia semisiccata se-
bum referente. Eadem materia, minus tamen so-
lida, cauum fundi uteri repletum conspiciebatur.

Hydropem peritonaei Cl. Auctor quidem ipse p. 112.
non vidit, duas tamen ipsius historias a Cl. MEDIA-
VIA in nosocomio observatas, sibi communicata
tradit. Mulieris nimirum, hydropè demortuae
X x 3 muscu-

musculis transuersis incisis, plurima foetidissima aqua effluxit, a ventris cauitate per peritonaeum iuncta. Hac educta, tumor ex duabus tribusque scis crassioribus conflatus, et peritonaeo ignatus conspectum prodiit, quem defuncta, aliquot ante quam hydrope corripere, percipere rauerat.

Alia mulier, quinquaginta annos nata, ante decem iam annos tumores quosdam dispersitos, tactum dolentes perceperat, qui quidem in vnum nunc coaluerant, adeo magnum, vt aegre moriendi necessitatem imponeret. Ventris integumentum et musculis, ipsoque transuersorum tendine probe separatis, et carni, et tendini eorundem factum membranae tenuioris subiectus apparuit, cuius euum non modo tumorem lunatum, exteriori membranae adhaerentem, verum etiam ad triginta libras aquae putidissimae comprehendebat. Iecur palpitans et sub cultro stridens.

P.113. Quod ad causas attinet, quae efficiant, vt hic morbus solis ferme feminis insidiosus sit, atque vnquam viros aggrediatur, illas Cl. Auctor non tantum cum Cl. NUKIO et RUDECKIO in vteri pactione, sed et in sanguine quouis mense, in infestatione ventris partes confluyente, vita sedentaria, debili feminarum corporis habitu, thoracibusque fistulosis quaerendas existimat.

P.114. Signa, quibus hoc hydropis genus ab aliis agnosceatur, onumerantur sequentia, 1) lenum tumoris incrementum; 2) naturalis faciei color persistens; 3) vires permanentes; 4) nulla, nisi poe extremum tempus, pedum intumescens, nulla corporis macies, nulla spirandi difficultas, nulla febris, nullus dolor; 5) nullum a medicamentis aliarum lenimen, quin potius harum augmentum.

Epistola quinquagesima et nona historiarum quasdam p.373.
complectitur eorum, quibus vitae finem venenorum adsumptio imposuit.

Mulier quippe ad sexaginta annos nata, quae pastillos aliquos, ex amygdalis et arsenico, ad necandos mures paratos comederat, post peractam horam, molesto ventriculi sensu corripitur, quem vomitiones, deiectiones, deliquia, virium prostratio, et tandem mors ipsa excipiunt. Tota cadaueris posterior facies, ne furis quidem et calidibus exceptis, fuit nigra. Ventriculi facies interior hinc inde, inprimis prope antrum pylori, ut et duodenum erosa, pulmones nigricantes, in quibuscunque vasis sanguis fluidus et coccineus, et in corde duae concretiones polyposae comparuerunt.

Paupercula sexaginta circiter annos nata succum p.379.
expressum foliorum oleandri, vino admixtum bibit, qui tribus post horis, vehementes vomitus, sitim, pulsus debiles, paruos, subduros, ac post nouem horas, mortem ipsam accersit. Supinum corpus nequaquam liuidum, primum vero a capite ad calcem, violaceo colore suffusum apparuit. Praeter venas ventriculo, omento, et parti intestinorum, quae mesenterio proxima est, prospicientes valde dilatatas, rugasque per fundum ventriculi, prope antrum pylori longitudinaliter decurrentes, aequo duriores, nihil ferme in toto cadauere detectum est, quod venem effectus aestimari potuisset, vnde Cl. Auctor coniicit, nervos, praecipue eos ventriculi et partium adiacentium ita fuisse irritatos, ut convulsiones internas, contractionesque effecerint, mortis demum necessitatem inferentes.

Vir quinquaginta circiter annorum ob melan- p.381.
cholicum delirium in insomnium illatus, ibidemque perfecte fere sanatus, extractum sumpsit hellebori nigri, vnde aluus quidem soluta primum fuit,

Septima vero circiter hora, ex qua propinatum illud fuerat, vomitus vna cum ventris doloribus ingruerunt, qui quidem calido hausto iusculo sopiti sunt, paulo post vero redierunt, iterumque minui visum fuit, vt lectulum aeger peteret, in quo breui post temporis inuentus fuit. Ventre aperto, ventriculi et intestina hinc inde inflammata comparuerunt. Lien paulo maior, et sima sui facie colore fuit roseo, intestus autem adeo laxus, vt dissecti interiora panis in fluxerint. Cerebrum, cerebellum et medulla oblongata, laxiora.

Quod vero non solum venena ingesta, sed et in corpore aliquando sponte genita illud desunt, sequens historia a celebri quodam chirurgo Cl. Actori enarrata comprobatur. Iuuenis tertium saeculum diu maceratus, superuenientibus conuulsionibus moritur. Ventriculus et intestina retracta et foetida multam aeruginosam bilem continebant, cuius pellicula violaceo colore inficiebatur. Idem scapulae, eadem bile madens in carnem vnicae columbi impressus est, vnde vterque conuulsus periit. Quod pariter fatum in partu gestu est, qui micam panis, cui bilis haec fuerat admixta, deuorauerat.

XII.

Actorum Academiae Electoralis Moguntinae scientiarum vttilium, quae Erfordiae et Tomus II. Erfordiae 1761. 8. apud Ioannem Fridericum Weberum. Alph. I. pl. 20. tab. aen. 9.

Ex his ea tantum, quae ad nos pertinent, commemorare placebit.

1) *Dissertatio de concha sphaerica fluviatili, alata, p. 1.*

ex badio et nigro colore variegata. Auctore Cl. ROFFMANN. Concha, quae hic describitur, in cista aquaria, in quam paruulus riuulus per siphones deducitur, larga in copia reperienda fuit. Medium ea tenet inter sic dictas cymbas marinas et inter buccina, eiusque testa valculum sistit, ventre globoso turgido, oblongo, in extrema parte sinuato, ad latus porrecto, margine integro rotundo, labio edentulo, in mucronem papillarem ex gyris duobus vel tribus assurgens, tenue, fragile, pellucidum, obscure album, seu ex albo subviride, striis capillari-bus longitudinaliter decurrentibus; accessiones annuas indicantibus, exornatum, magnitudine nucis auellanae. Hanc testam inhabitat animal, cuius pes primo in conspectum venit, cuius ope animal non solum in fundo et litore fluminum repit, sed etiam summis aquis se suspendet et per medias aquas natat. Ad pedis latus cochleae caput absque ullo discrimine iungitur, quod proboscide, tentaculis et oculis instructum est. Proboscis ex duobus labiis prominulis consistit, ad cuius utrumque latus singula exeruntur tentacula, antennae seu cornicula alias dicta, quae inquirendae viae et cibo atque etiam velorum modo velificationi et natationi animalculi inservire, Noster putat. Ad radios cuiusvis tentaculi ocelli apparent, quae veluti exiguae margaritae in aqua albicant. Per omnem cavitatem conchae expanditur cuticula, quae acu puncta aut aliter laesa centrum versus se contrahit. Animalcula haec utriusque sexus sunt et dorso gelatinosam mollem albamque massam adglutinatam habent, cui numerosa proles adhaeret et a conchis ipsis ad maturitatis statum usque circumfertur.

p. 16. 2) *Observationes ulterioriæ de tubulis vermicularibus marinis, cornua ammonis referentibus.* Auctore Eodem. Hic notamus, testacea hæc minuta, quæ ex arena conchacea littoris bergensis regimini aduecta, quæ Noster ad classem cornua ammonis alio loco retulit, ex eadem classe eliminanda et tubulorum vermicularium alborum nutorum nomine insignienda esse, insimulque tum vermiculum marinum, quem fossilem orbicularem planum appellat, hic descriptum et tabula delineatum esse.

p. 21. 3) *Dissertatio de montibus argillaceo-calcareis et argillaceo-gypseis.* Auctore Cl. SAUMER. Montes argillaceo-calcarei ex stratis heterogeneis terreis ac lapideis constructi sunt, ita, ut humus vel argilla, cum raris lapidibus mixta, filices opaci, variis coloribus tincti, sive cornei, spatium, rarius minora saxi vel insipida sint, lapides calcarei, argilla atque ardesia gypsea, coerulea, terra calcarea albißima seu lacustis incredibilis numerus ostracodermatum, plantarum, lignorum, piscium et ossium petrefactorum eisdem deprehendatur. Dicti montes propere ab euro noto versus oarum vergunt, iidemque a diluvio vniuersali ortum suum traxisse videntur. Montes argillaceo-gypsei ex lapidibus gypseis, ardesia friabili, asbesto plumoso, alabastris, lapide speculati et argilla compositi sunt. Ex his ossa fossilia, ad petrefactorum naturam habundantia, moschi odore instructa et tantæ magnitudinis eruta sunt, ut maioris, quam quæ in nostris inter cognita brutis degere solet, beluæ fuisse Nostrum videantur. Montes hos vel calcareos vel a montibus argillaceo-calcareis testaceos, vel calcareos et gypseos non ab vna eademque causa productos, et argillaceo-gypseorum directionem acqui-

aequatori apud nos et probabiliter etiam alibi parallelam esse, Noster arbitratur.

4) *Observationes de Morochtho, Auctore Eodem.* P. 37.

Morochthus in Franconia luto vel lapidibus admixtus reperitur; si purus apparet, color albissimus est, linguae admotus adhaeret et dulcem saporem excitat; pondere admodum levis est et lapidis valde porosi et fragilis vel terrae speciem sinit. Impurus terram heterogeneam, arenam vel lapides minores in sinu fouet; praecedente magis cohaeret, grauior est et colore variat: qui in Franconia occurrit, rubicundus est vel cinereus. Purus cum aqua effervescebat, eam lacteo colore imbut, paulo tardius in ea dilabatur, nec penitus soluitur. Spiritu vitrioli aliisque acidis affusis maior suboritur effervescencia, et affusa salis ammoniaci solutione, salis alcalici volatilil odor percipitur. Morochthum hunc ex oostrodermatibus, a natura in calcem mutatis ortum duxisse, Noster putat. Hinc morochthum pro terra alcalina vel calce minerali habendum esse, colligit.

5) *Historia terrae et maris ex historia Thuringiae* P. 44.

per montium descriptionem eruta, Auctore Cl. RÜCHSEL. Montes, Thuringiam ambientes, omnes stratis exstructos esse, atque secundum stratorum massam, modum compositionis, nec non situm nonnullos ita convenire, Noster perhibet, ut genus montium constituant, a caeteris distinctum. Novem series montanas et sex series statuminum enumerat. Ex his ultima series montana, montibus calcareis, infinito numero corporum marinarum testaceorum repletis constructa est et a Nostro series testaceo calcarea, *Muschelkalch*, das oberste *Kalkgebürge*, vocatur. Series statuminis, situm et positum horum calcareorum montium sequens, ex stratis

tis argillaceis, hinc inde gypseis, componitur et statumen gypseo - argillaceum rubrum, *das rothe Gypslager*, appellatur. Subtus et a latere prioris series montium arenaceorum, stratis argillaceis distinctorum procumbit et seriem arenaceam, *das Sandgebürge*, exhibet. Huius seriei statumen ex stratis argillaceis, maxime rubris, et nonnullis arenaceis, ignis vim perferentibus, componitur et statumen arenoso - argillaceum, *Grühsand, Hütsand, Hütsandlager* format. Tertia series iterum calcarea est, quam vero ob diuersam mixtionem et ob farinaceam, quam habet faciem, farinaceam calcaream, *Mulbatzen, Brennkalkgebürge*, Noster appellat. Huius seriei statumen e stratis, ex glauco - nigricantis, rarius rubrae, argillae, et quibusdam spuriiis constat, quae in nonnullis alabastrina aut gypsea continent, hinc statumen hoc alabastrino - argillaceum glaucum, *das graue Gyps oder Alabastrerlager*, Noster nominat. Quarta series secundum strata quidem calcarea est, sed ob heterogeneam metallicam admixtionem calcareo-metallica series, *die Flotze, das Flotzgebürge* appellatur. Huius statumen ex strato arenoso, dein calcareo, impuro, limoso, tandem e stratis albidis argillaceis lapidosis constat et a Nostro statumen metallico - arenosum, *Sandflotz*, vocatur. Quinta series e stratis argillaceis lapidosis, plerumque fissis constat, quorum color viridiusculus albicans est, diciturque series fissilis albicans. *weiss Gebürge, weislich Schalgebürge*. Sub hac statumen nullum, Noster detexit. Sexta series itidem ex stratis argillaceis lapidosis, plerumque rubris et aequo fissis constat, et series fissilis rubra, *roth Gebürge, roth Schalgebürge* nuncupatur, neque etiam statumen habet. Septima series, aequo fissis, ex stratis pariter argillaceis constat, quorum color e gypso coeruleus est, hinc series fissilis coerulea, *schwartz*

blau Schalgebürge, Dach-Schiefergebürge, nominatur. Statumen, tribus his seriebus substratum, quoad stratorum massam, non verò quoad duritiem, suis seriebus conuenit et ob alumen, in plurimis locis productum; et ob nigredinem statumen aluminosum fissile nigrum, *Alaunshiefer, schwarz Alaunlager, vitriolisches Gebürge* vocatur. Octaua series carbonum fossilium ratione numeri stratorum et altitudinis pro tali assumenda non esset, nisi vsus et vtilitas peculiarem suaderent descriptionem: nomen germanicum *steinkohlicht Gebürge, Steinkohlensloetze* audit. Statumen vltimum, secundum Lehmannianos indices ex arena et argilla rubra potissimum compositum esse, Noster refert; id tamen ratione altitudinis magis seriem esse, prout praecedentem seriem carbonum magis indolem statuminis habere, autumat, ob defectum vero certiorum obseruationum statumen, germanice *das rothe todte Lager* nominat. Finita hac serierum et statuminum descriptione situm harum serierum et statuminum Noster describit, quem non secundum grauitatem specificam euenisse dicit. Situ descripto obseruationes has tam inter se quam cum aliis combinare atque euentus seu historiam exinde deducere annitur; tuncque ostendit, series hasce montanas non immediate sed successiue per coordinationem particularum et a fluido, quod particulas terrestres continet et ad fundum sub luti seu crySTALLORUM forma delabi permittit, productas strataque omnia ex fluidis praecipitata primo mollia et lutum, temporis vero successu duriora vel lapidea facta esse. Tandem quoque maris conditiones exponit et docet, quomodo a varia eiusdem constitutione varius stratorum ordo productus esse videatur.

p.209. 6) *DEIUSDEM usus historiae suae terrae et m.*
Hic ostendit Cl. Auctor, quomodo talis terrae
risque historia primo literatis viris, dein metalle-
lis, porro metallurgis seu, qui mineras fudit,
tum agricolis et architectis, qui ad aedificanda do-
micilia arenam, calcem, gypsum etc. quaerunt, et
dem fossoribus, qui scaturiginem quaerunt et omni-
bus artificibus et opificibus, qui plurimis naturae
productis opus habent, vtilitatem parere possit.

p.255. 7) *Descriptio acuum magneticarum, nouiter in-
uentarum, quae vulgaribus praestantiores sunt, atque
artificii, vires magnetum naturalium insigniter augent.*
Auctore Cl. AEPINO.

p.273. 8) Cl. LEHMANNI animadversiones de vna san-
daracha veterum et de puteo sandaracino Philostrati
tine reddidit Cl. MANGOLDUS. Sandaracham, San-
daracham, Risigallum, Realgar, Harnat, Zarnich, Zi-
nich, Alonsis, sulphur rubrum, rubrum sulphur mon-
tanum, rubedinem montanam, Bergroeth, ein
pigmentum, flauum fuliginosum, *Rauschgelb, Rof-
gelb*, gallice *orpiment*, vnum corpus designatum,
a veteribus sandaracham veram, cinnabarium et cin-
nium saepe confundi, Noster ostendit, quod
PLINIO Sandaracha spuria appelletur, id nobis cin-
nium esse, hoc vero apud veteres cinnabarium
gnare, exponit.

p.285. Quod ad puteum illum sandaracinum attinet, cu-
ius apud Philostratum mentio facta est, quine ob-
ram sandaracinam, vt vocarunt, nomen inde
pit, terram istam indolis martialis fuisse, fontem
istum vel e vicinia sua rubram ferri terram absorpsisse,
vel illum ipsum nihil aliud fortè fuisse, quam fusa-
nam, praeteritis temporibus exustam, quae, con-
surgitis in ea omnibus facile comburendis mineris-
bus,

bus, sensim et pedetentim desierit ardere, relicta eiusmodi terra rubra ferrea quaeque ab affluentibus aquis in fontem mutata fuerit, Noster variis argumentis probare annititur.

9) *Quid veterum fuerit malachites veri simili ratione eruit atque de ortu crystallinarum et quae in fila discerni possunt, imprimis coloratarum, minerarum* egit IDEM: latine reddidit Cl. MANGOLDUS. Naturae hoc productum mineram cupri viridem crystallinam et compactam esse, Noster ostendit, omnesque species minerarum radiosarum et crystallinarum formam suam spatii immixtis debere et ab eis in mineralia redactas esse, asserit.

10) *Determinatio geometrica propugnaculi maximi in polygono quouis dato*, Auctore Cl. MYLIO.

11) *De plantulis frumenti seminalibus observatio- nes quasdam proposuit* Cl. NONNE. Observavit Cl. Auctor in vno seminis grano vnam tantum plantulam feminalem nec plures haerere, eamque vagina impolui, hanc autem ad defendendam plantulam ab iniuriis et ad praeperandum alimentum adesse, eandemque cum plantula tamdiu crescere, donec haec ipsa plumulam radículasque emisit.

12) *Annotationes botanico-oeconomicae de Glaucis* p.355. RIVINI, Auctore Cl. FRID. AUG. CARTHEUSER. Glaux RIVINI, planta tum viridis quam siccata pecori, praesertim vaccis, gratissimum praebet pabulum, numerosis foliis tenerisque caulibus instructa est; per radices suas repentes intra breue tempus multiplicatur; nullam peculiarem culturam requirit, ex plantarum indigenarum numero est et hyemis iniurias sustinet. Propagatio glaucis per radices

dices transplantationis ope absoluitur, transplan-
tio autem vere vel autumnno sicca tempestate mo-
que sereno instituenda est. Radices huius plantae
dulci sapore praeditae sunt, hinc eas, nisi glycy-
rhizae, tamen polypodii radicibus in arte medici-
substitui posse, Noster arbitratur.

p. 361.

13) *Examen chymicum visci betulini*, *Antoni*
EODEM. Viscum betulinum respectu truncorum,
foliorum, florum, fructuum totiusque faciei ex-
nae a visco quercino nihil differt, ratione saporis
tem et odoris utrumque differentia notabile in-
cedit: visci enim betulini folia si masticantur sa-
porem obtusum, leniter amaricantem et in recessu
quasi subdulcem imprimunt et sub concisione aut
contusione odorem subbalsamicum de se spargunt.
viscum contra quernum odore et sapore sensibili de-
stituitur. Fructus tamen seu baccas utriusque visci
eandem naturam habent. Extractum resinofum
foliorum et teneriorum ramorum visci betulini, quo
spiritus vini paratum, odorem melleo-balsamicum
et saporem subdulci amaricantem leniterque bal-
samicum habuit; extractum vero gummosum, quo
aquae paratum, odore visci contusi vel dissoluti
sifico debili et sapore amaricante leniterque bal-
mico instructum fuit. Extractum ramorum cras-
sum resinofum odorem melleo-balsamicum et sa-
porem subdulcem aliquanto balsamicum in quo re-
cessu nauseose amaricantem exhibuit; extractum
vero gummosum odore visci nativo et sapore ami-
cante vix sensibili dulcedine remixto donatum est.
Eadem experimenta cum visco querno instituit et
Auctor, primoque extractum resinofum foliorum et
teneriorum ramorum odore balsamico et sapore
amaricante lenissime in recessu adstringente et
Etum obtinuit, gummosum vero extractum odorem
nauseo-

nauseosum et saporem amaricantem, falsedine quadam remixtum obtulit. Extractum resinosum ramorum crassorum odorem balsamicum singularem, et saporem satis austerum et nauseosum in simul, sed singularem habuit, gummosum autem extractum odorem debilem, pruna, tostione exsiccata, paululum aemulantem, et saporem salsum, amaricante et subadstringente lenissime remixtum exhibuit. Decocto ex foliis ramisque visci betulini parato vitriolum ferri puluerisatum admixtum nullam, ratione coloris, mutationem produxit, visci querni vero decocto obscoreflauo admixtum ferri vitriolum mox nigrorem assumpsit. Tandem visci betulini folia et ramos cum aqua in cucurbitam immisit et solito more destillauit, sicque aquam limpidam, odore visci betulini specifico, sed fragrantiori et nonnihil ingratoriori, et sapore debili subbalsamico imbutam, neque tamen oleum, obtinuit; aqua vero visci querni odoris nauseosi, maxime ab illius aqua distincti absque oleo transtillauit. Itaque visco bitulino et quercino ratione virium medicarum differentiam inesse, Noster colligit.

14) *Obseruatio de aphronitro*, Auctore *Eodem*. p.369.

Aphronitrum gustatum linguae saporem nitrosum, nonnihil obtusum impressit, carbonibus candentibus iniectum multas cum sibilo scintillas circumspersit acidisque affusis efferbuit. Aqua solutum et colatum terram, partim albam, partim griseam, in filtro reliquit, quae, spiritu salis instillato, efferbuit et ex parte soluta, postmodum euaporata, materiem plumoso-seleniticam exhibuit. Liqueur colatus, euaporatus et ad crystallisationem repositus, crystallos tenues, oblongo tetraedras, vtrinque obtusas, planiusculas cum interiecta materie plumosa, tenerissima, seleniticae naturae exhibuit. Crystalli, prunis impositae, viuide scintillantes, sapore nitri vulga-

ris instructae fuerunt, quarum solutio, aqua simplici facta, affuso oleo tartari per deliquium, vel etiam solutione salis sodae, lactescens materiem albam deiecit, quae instillato spiritu salis efferbuit. Instillato oleo vitrioli, e crystallis fumi rubentes exeunt, quibus dispersis, massa in coagulum plumoso-strutum abit, quod affusa aqua calida facile soluitur. Euaporata solutio crystallos oblongo-compressas, latic, sili mirabili GLAUBERI similes, largitur, quae, prunis iniectae, aquae instar liquefcunt, in calcem albam fatiscunt et in aqua frigida facillime solvuntur. Itaque aphronitrum depuratum ex acido nitroso et sale alcali fixo minerali componi, ideoque nec ad natri species, nec ad salia alcalia, sed ad genuinas nitri species referendum et nitro cubico analogum esse, Noster autumat, et a nitro embryonato, quod alcali volatile fouet, nec crystallatur, sed per euaporationem auolat, longe recedere, ostendit.

P.379. 15) *Observatio de relatione succini versus nitrum.* Auctore Eodem. Succinum, cum nitro mixtum et detonatum, Noster varie disquisiuit, tuncque ad idum succini sub detonatione dissipari, nec sal commune inde nasci, idemque acidum ob volatilitatem ab acido vitriolico discrepare, hocque, corporibus inflammabilibus immixtum, sub detonatione cum nitro in sal medium, polychrestum dictum, abire, sal acidum vero succini omniumque bituminum per detonationem cum nitro in alcali fixum mutari, reperit.

P.388. 16) *Observatio circa mercurium vitae,* Auctore Eodem. Obtinuit Noster, dum butyrum antimonii cum aqua miscuit et aquam super puluerem album antimoniale per aliquot dies in vitro aperto

reliquit, crystallos plumosas, albas, insipidas, quae siccatae et aeri expositae siccae permanferunt. Hinc aquam, in qua butyrum antimonii solutum est, si ea aliquamdiu saper mercurium vitae relinquatur, acidum salis communis, ex butyro antimonii antefusceptum, ex parte rursus deponere, hocque cum mercurio vitae nouam mixtionem inire, et substantiam non amplius corrosiuam, nec in aere deliquescentem, sed insipidam et siccissimam oriri, colligit.

17) *De cera flaua pictorum vsui accommodata*, p.391.

Auctore Cl. IACOBI. Admiscuit Cl. Auctor aquae calcis viuae concentratae vnciiis quatuor, olei tartari per deliquium, valde saturi vnciam semis, inque eas terreo in vase cerae flauae vnciam semis immisit, leuique applicato igne, et adhibita absque interruptione cum spatula lignea agitatione nitidissimam solutionem cum permultis pigmentis, ab acido liberis, iunctionem subientem. Massam hanc per linteam candidum, ad separandas partes grumosas ceraceas, traiecit, eamque, quo diutius vasi inclusa assueretur, eo melius picturae inseruire obseruauit. Vas, ceraceam massam recondens, vitreum aut, si terreum adhibeatur, exactissime coctum probeque vitreatum requiri, notat. Hanc cerae tractationem eundem quidem in pingendo vsu cum noto illo Neapolitano artificio habere, sed a Neapolitana cerae dissolutione, quae cerae in aquam transitum, additione paucarum guttularum liquoris cuiusdam efficit, differre monet, siquidem Cl. Auctoris solutio notabilem lixiuii soluentis copiam pro eodem obtinendo scopo exposcat. Quam ob rem saponariorum lixiuium, nondum saponis coctioni adaptatum, maxime satur, ad siccitatem vsque euaporatum, calcinatum vitreaeque tabulae impositum, spontaneae in cella deliquescentiae exposuit, iterum.

que euaporatum simili deliquio tradidit, sicque operationem ad quartam vicem repetiit, tandemque liquorem Neapolitano simillimum, obtinuit. Ceterum picturas, recenter paratas madida statim cum spongia detergendas non esse, sed intervallum quoddam, quo tempus exsiccationi relinquatur, concedendum innuit, omnemque peregrinarum rerum, ut vernicum, mucilaginum etc. adiunctionem vetat, siquidem sufficientem splendorem exsiccatione, aliquot hebdomadam spatio concessio, sponte oboleri perhibet. Respectu pigmentorum, cerarum admiscendorum, omnia acidae indolis pigmenta excludere debere, contra pigmentis, germanice *Lacfarben* dictis, locum concedendum esse, monet.

P.401. 18) *Experimenta quaedam chemica de cinnabari eiusque partibus constituentibus cum observationibus quibusdam de eiusdem vi medica*, Auctore Cl. MARGOLD. Cinnabarim, cum singulo metallorum et semimetallorum mistam, per caementationem diducit et sequentia observavit. 1) Mercurius, in cinnabari contentus, facillime omnium liberatur per cuprum et ferrum, a stanno contra maxime retinetur. 2) Mercurius, a cupro liberatus singulari modo in globulos colligitur, radios formantes. 3) Nullum metallum et semimetallum, praeter argentum, cuprum et quodammodo stannum cinnabari qualitatem, qua instar plumbi vel saltem cerussae scindi potest et metallicum splendorem acquirit, communicat. 4) Pondus cupri, stanni, reguli antimonii, plumbi, zinci et argenti cum cinnabari per caementationem augetur, bismuthum vero perdere minuitur. 5) Cinnabaris crystallos, splendorem metallico praeditas, ex argento producit, quae peculiarem speciem sistunt et salinae acidae sunt, eademque vel pars eiusdem generationi et vegetationi metallorum fauet. 6) Cinnabari me-

talla ignobiliora et semimetalla, imprimis regulus antimonii, cuprum, plumbum, ferrum et zincum calcinantur. 7) Nulla cinnabaris sublimata pellucida est, praeter eam, quae cum argento caementatur et nulla aurum musicum dat, quam quae cum stanno et bismutho digeritur.

His expositis obseruationem Noster de effectu p.421. antispasmodico communicat, quem edidit cinnabaris in viro, qui in sinistro pede globulo plumbeo, ex sclopeto emisso, insigniter laesus posteaque horrendis spasmis ita excruciatu fuit, vt totum corpus miris modis conuelleretur. Hanc ob causam aegrotum ad methodum Cl. SCHLICHTINGII vnciam dimidiam cinnabaris cum sex aquae pluuiæ vnciis exhibuit, terrificumque istum spasmum eodem die mitigatum esse, annotauit. Cum autem remedium hoc, recurrente licet spasmo, denuo propinatum non fuerit, atque aeger gangraena proserpente succubuerit, obseruationem hanc nondum plane perfectam esse, arbitramur.

Obseruatio de mala quadam conformatione situque p.431.
partium quarundam imi ventris in puero quinque cum dimidio annorum, Auctore Cl. BOESEFLEISCH.
Vmbilicus in hoc puero non in loco, naturali adfuit; sed eius loco in latere imi ventris sinistro, vnum digitum cum dimidio a regione vmbilici, cicatrix quaedam, plana, neque vero excavata visa fuit. Aliquot digitos sub isto loco, vbi alias vmbilicus est, inaequaliter rotundum, diluterubrum et nitens corpus adfuit. Ex hoc corpore inferius versus dextrum latus quaedam vrinæ striæ prodierunt; sub isto autem corpore pars quaedam visui se obtulit, quae glandem penis inuersam representauit, frenulo nempe superius, praeputium autem inferius sito. Eo in loco, vbi corporis istius,
Y y 3 glan-

glandem referentis, finis fuit, atque in lateribus eiusdem nonnullae plicae adfuerunt, speciem quandam scroti praebentes, sed parum elatae. In vna harum plicarum sine dubio paruula adfuit apertura cum lotium inde stillauerit; in corpore vero glandem referente, eiusmodi apertura plane defecit. Sub ea parte, quae scroto similis fuit, atque in lateribus siue inguinibus insignes et oblongi tumores apparuerunt, instar coni fere compositi, labiaque verendorum muliebrium quasi praesentantes, inter quos rimae cuiusdam speciei, vt iisdem verendis, intercepta fuit, ita, vt hermaphroditum imaginari sibi quis potuisset. Memoratus puer non nisi panniculis mollibus et pendens minime vero sellae, insidere, nec etiam cubare potuit, nisi in parte superiori dorsi, vel genubus capiteue. Caeterum appetitus viguit et alitur bene respondit.

P.443. 20) *Historia morbi, maxime complicati, mulieris cuiusdam, in cuius dissectione post mortem praeter alium ventriculus in duas partes diuisus et situs viscerum quorundam mutatus deprehendebatur* Auctore Cl. MARGOLD. Foemina, in iuuentute adhuc constituta, postquam ingens onus tulit, vehementi dolore in latere dextro cruciatur. Viro posthac nupta plures difficiles partus patitur, vltimoque, vbi mortuum edidit foetum, male tractata, febre et inflammatione corripitur, ab eoque tempore ingens excrecentia in vagina apparet. Dolore supra memorato aucto tandem decumbere cogitur, insimulque enormem in vtero et sinu pudoris sentit dolorem. Multum demum a variis malis iisque grauissimis defatigata obit. Corpore eius dissecto, praeter viscerum quorundam situm mutatum, ventriculus in duas partes diuisus in conspectum venit, cuius medio pancreas scir-

rhosum et fere cartilagineum solito maius et rubicundum incubuit. Quae in sano statu in sinistro latere haeret ventriculi pars, perque vasa breuia cum liene coniungitur, superius sub diaphragmate vna cum liene locata fuit, quae vero dextrum alias latus respicit, inferius, vmbilicum versus, situm habuit. In medio ventriculus, vbi diuisio apparuit, contractus fuit ingentemque versus inferiora plicam formauit, in cuius medio foramen magnitudine grossi germanici adfuit, per quod et supra plicam cibos e parte superiori ventriculi in inferiorem descendisse, Noster autumat.

21) *Obseruatio de utero cuiusdam foeminae duplici* P.451.

Auctore Cl. BOESEFLEISCH. Quantum ex descriptione perspicere licet, vterus septo crasso et firmo ad fundum vsque diuisus duas cavitates habuit, in quas hiarunt tubae fallopianae, quarum extremitates, alias liberae, cum ouariis confusae fuerunt.

22) *Obseruationes de morbis venereis* Auctore P.455.

Cl. BAUMER. Ex his notamus, Cl. Auctorem mercurii dulcis aliquot grana cum olei hyperici vel momordicae semuncia coniuncta et, vitro probe agitato, ter de die iniectionem, syringae ope, in vethram vel vteri vaginam in gonorrhoea maligna similique fluore albo suscepisse, simulque interne diuretica propinasse, sicque morbum vtrumque feliciter sanasse.

23) *Obseruatio de praeclaro usu corticis peruuiiani* P.461.

in febribus malignis Auctore Cl. VOGEL. Decosti corticis peruuiiani vnciam cum pauxillo syrupi acetositis citri omni bihorio febre maligna decumbentibus exhibuit, nec vllum eorum, qui statim ab initio aut saltem sub incremento morbi eo vsi sunt, periisse, deprehendit.

p.465. 24) *Observationes de vi fulminis electrici in membra frigore vsta, et alio modo adfecta* Auctore U. RÜCHSEL. Viro quinquagenario, cuius pedes et manus frigus exussit, electrica vi applicata, intra tres hebdomades stupor et tumor secessit sensusque rediit. Idem aeger posthac defluxione catarrhalis indolentes cum erysipelate correptus fuit; quapropter Noster scintillas electricas simplices in buccam et in midam, usque dum cutis madescere videretur, perficiens ex machina eduxit; quo facto noctu subsequens sudor capitis largus malum istud profligavit. Alii viro octogenario, doloribus rheumaticis vexato, tumoreque glandularum inguinalium et varice in spasmo inflata vena brachiali laboranti, electricam vim applicuit; inde dolores quidem imminuti fuere, sed sine constanti effectu; varicem dicta vis intra vnam vesperam abegit et tumorem inguinalem, pugnae aequalem, nulli remedio obedientem, intra triduum constanter discussit. Mulier hemiplectica, adhibita simplici electricitate, nullam primo mutationem faciens, subsequente nocte horrendis epilepticae convulsivae insultibus distorta fuit; sequentibus horum motuum eruperunt per totum latus hemiplecticum exanthemata, inter purpuram et urticatam speciem media, tuncque insultus epileptici cessarunt. Verum hemiplexia remansit, corpus autem prius macrum, posthaec magis, et ad obesitatem fere usque, intra duos annos et ultra nutritum fuit. Tandem nouo insultu apoplectico accedente ad summam aetatem redacta periit. Vir rheumate vago laborans brachium affectum tribus scintillis simplicibus percussus illico mouit, nec halitus frigidus, brachium et quodcunque membrum, in quo alternatim habitauit rheuma, nonnunquam perflantes, intra mensem sensit, usque dum catarrhalis insultus, non rite succedens in nouum, ast leuius, rheuma transiret.

25) *Obferuatio de aegra post multum opium sum-* p.477.
tum fecura Auctore Cl. STRACK. Ancilla pharmacopoei cuiusdam remedium, ex spiritus vini gallici vnciis quatuor, saponis veneti vncia vna et dimidia, camphorae drachmis duabus et opii crudi scrupulo vno paratum et externo vsui destinatum pro pharmaco purgante habuit et sumfit. Aliquot horis praeterlapsis pharmacopoeus tincturam hanc aegro transmittere cum voluisset, ab ancilla relatum accepit, se eandem, pro purgante habitam, sumfisse nec inde quidquam perferentiscere. Statim igitur aquam calidam ancillae potendam dedit, pauloque post Noster consultus vomitoria, purgantia et spiritum cornu cerui propinauit, quibus cunctis duorum dierum spatio largiter sumtis tertio die bene sana e lecto surrexit, nec vllum vitium, a nimio opio alias metuendum, perferentit.

26) *Obferuationes de maniaco, vfu pulueris tun-* p.483.
quinenfis fanato, a Cl. SEBASTIANI *propositas latinitate donauit* D. B. Viro, annum quadragesimum agenti, qui ob infantis obitum primo tristis, tandem furibundus euasit, venae sectione variisque remediis incassum adhibitis, dosin pulueris tunquinenfis, ex moschi optimi granis sedecim, cinnabaris natiuae et antimonii ana granis duodecim parati, cum multa aqua simplici ingerendam curauit; inde post aliquot horas quietior factus, parum demum vel nihil absoni locutus est. Postridie alteram laudati pulueris, ex aequalibus ingredientium partibus, cuiuslibet nimirum viginti quatuor granis compositi, dosin Noster exhibuit; quo facto plenaria menti rediit tranquillitas.

27) *De pilorum circa pudenda resectione singu-* p.490.
lari methodo, ad humores in gonorrhoea effluentes di-
 Y y 5 minu-

minuendos, dolores in gonorrhoeis diurnis tollendos, non bubones venereos resoluendos, quam inuenit et communicat, Cl. MEDICUS. In curando hoc morbo ad imminuendum humorum affluxum et corroboranda vasa debilitata respiciendum esse, Noster monet. Ad explendam igitur regulam primam, quam primum virus venereum ex membro virili elutum est, pilos circa pudenda penitus defecari atque locum aqua calida lauari iubet. Quo facto, duodecim horarum spatio profluuium minui, duobus vero peractis diebus fere nullum amplius esse, dicit. Si vero pili mediam superarint longitudinem, profluuium etiam validius et copiosius euadere, illico vero, quam primum pili rursus resecuti fuerint, diminui obseruauit. Altera resectionis pilorum utilitas in sedandis tollendisque gonorrhoeae diurnae doloribus consistit: in benigna enim gonorrhoea, per longum tempus iam durante, adeoque cum doloribus coniuncta, pilos circa pudenda Noster resecauit, interne vero medicamenta incrassantia exhibuit, sicque dolores decrescere, nunquam redeuntes obseruauit. Tandem idem remedium, dummodo sine temporis iactura adhibeatur et interne sal resoluens insuper propinetur, ad bubones venereos dissipandos idoneum esse, asserit et triplicem hanc utilitatem ab impedito humorum ad vrethram affluxu dependere, autumat: humores enim, morbum constituentes, ad incrementum pilorum impendi, ostendit. Minime tamen pilorum resectionem solum remedium gonorrhoeae existimat, sed roborantia omnino remedia adhibenda esse et corticem peruianum, subiuncto aquae frigidae balneo cum fructu propinari, monet.

P. 500. 28) Μελετηματα de nummis quibusdam antiquis e mari eiectis Auctore Cl. APELBLAD.

29) Com

29) *Commentatio historica de morte Gustavi Adol- p.504.*
phi, Regis Suecorum Auctore Cl. OETTEL.

30) *Eiusdem Commentatio de prophetis Aegy- p.554.*
tiorum.

31) *Commentatio historico-literata de libro heroi- p.570.*
eo vulgo dem Heldenbuche, Auctore Cl. FREYTAG.

32) *Dissertatio de עֲרֻמִּים seu de optimis p.631.*
arborum speciebus apud Hebraeos, et de officio curato-
rum, quos illis plantandis ac tuendis Dauides praefe-
cit ad 1. Chron. XXVII. 28. Auctore Cl. HADE-
LICH.

33) *Eiusdem Tractatus de America, ante Co- p.649.*
lumbum veteribus Rabbinis nota.

34) *Eiusdem Comment. de lineis veterum he- p.672.*
roum thoracibus et de insigni illorum praestantia in re
militari.

XIII.

Noua physico - medica.

Petropoli relatum habemus, rei medicae per va-
stissimum Imperium Russicum habendam ra-
tionem, prorsus noua ideo ab Augustissima Impera-
trice data lege nouoque per illam constituto Colle-
gio Medico Supremo, insigniter mutatam esse, cu-
ius notitiam iisdem verbis, quibus exaratam acco-
pimus, nostris quoque lectoribus exhibendam esse
putamus, ne institutum illud forsan aliter, ac sese
habeat, explicasse videamur.

Haec

Haec nunc est Imperii Rossici felicitas, ut aspiciis Augustissimae CATHARINAE II habeantur, quod mirentur, et ciues, de quo gaudeant. Quam indefessa cura et labore omnes boni principum partes sapientissima explevit Imperatrix, tot tantaque loquuntur monumenta, ut cum breuitate temporis comparata, fidem fere exsuperent. Vnum ex his haud tamen postremum est, publico Augustae mandato constitutum esse Collegium Medicum, eadem auctoritate, qua reliqua suprema Imperii tribunalia, pollens, cui omnis rerum medicarum per totum Imperium directio, quae olim penes solum Archiatrum erat *), credita est. Gratum erit exteris, leges collegio datas nosse: nec vero id utilitate carebit, praecipuas saltem compendio exhibere, quum non parum sit, quod ad eos aequae ac ad ciues imperii pertinet. Medici, chirurgi ac pharmacopoei omnes tam in exercitu et classe, quam et prouinciis et ciuitatibus, auctoritate collegii constituuntur, et ab eo agendorum normam accipiunt. Quum vero huc dum omnes medici, magnaque chirurgorum pars ab exteris exciti fuerint, huic ita malo prospectum est, ut paucis annis facile Rossia hoc exterorum beneficio carere possit. Hoc scopo Augusta imperauit, ut communi consilio cum vniuersitate Moscouiensi, collegium quantocius de erigenda facultate medica, constituendisque professoribus cogitet, ne ii, qui arti medicae destinantur, peregrinas ad oras proficisci cogantur, sed natali in solo eius praeceptis imbuantur. Magnum adeo imperium, tot continens regna, tot prouincias et coeli et soli diuersitate mirum quantum sibi dissimiles species facit, multa adhuc esse parum cognita, gratissima tamen naturae scrutatoribus, si olim detegantur, futura,

*) vid. Comment. nostr. Vol. IX, P. I. p. 168 et 169.

tura, non medicis tantum, sed et aliis vñsibus, apta. Quum omnibus his prouinciis non chirurgi solum, sed et medici dati sint, sperandum sane est, multa in apicum productum iri, si vllam saltem operam huic rei impenderint: hoc vero vt collegium exequatur, summo imperiali mandato decretum est, datis simul praemiis, si qui praeclari aliquid praestiterint. Nullum est dubium, quin et res medica nouis obseruatis et inventis coniuncta tot virorum opera increseat, cum id quoque sapientissimae Legislatricis attentionem haud effugerit. Ea enim data simul Collegio cura est, vt omnia rariora et scitu digna, peculiaribus Commentariis medicis a collegio quouis anno edendis, publici iuris fiant. Medici scientia et eruditione clari, qui labore suo ad Commentaria haec aliquid contribuere, ex decreto collegii, nomine Augustissimae imperatricis, titulum membrorum honorariorum obtinebunt, cum, praeter administrationem rei medicae, idem fere collegii sit institutum, quod academiæ scientiarum. Quum adhuc non pauca sint, quorum cura identidem collegio incumbit, e compluribus membris illud constituere Augustae placuit, quibus Praeses datus est

Illustrissimus et Excellentissimus L. B. ALEXANDER DE TSCHERKASSOW S. S. M. Imperialis cubicularius actualis, cui quoque soli res oeconomica cum aerario tradita est. Collegii membra sunt:

GEORG. THOMAS L. B. DE ASCH, Exercitus Imperialis Proto Medicus.

CHRISTIANVS PAECKEN, Medicus Academiae militaris.

ANDREAS LINDEMANN Medicus obstetricius; quibus honor additus est consiliariorum altiorum Imperii tribunalium.

E phar-

E pharmacopoeis constitutus est: IOH. GEORG. MODEL, pharmacopoeus primariae officinae Imperialis, addito titulo consilarii aulici.

E chirurgis data sunt collegio membra:

IOH. GEORG. WULFF, Primarius chirurgus (*Stabs-Chirurgus*) academiae militaris, addito aulici consilarii titulo.

CHRISTIANUS LUD. BLOCK, chirurgus legionis praetorianae Semenouiensis, nomine Assessoris.

Cum Augustissimae Rossiarum imperatricis CATHARINAE iam vniuerso orbi amor innotuerit, quo omnis generis scientias et artes, humano generi utiles, non ipsa tantum colere, sed et tueri dignatur: nulum certe dubium est, quin aequae ut omnibus eruditae, sic et inprimis medicis gratissimum hoc institutum futurum sit, et quin vitam immortalis famae coaeuam magnae et sapientissimae principi voueant.

Regia chirurgiae Academiae *Parisiensis* duplicatum praemium, quaestioni *de optimo aperiendi tractandique abscessus modo* propositum et ad hunc annum 1764 dilatum *), adiudicauit nuperrime CL. DAVID, artium magistro et chirurgiae candidato. Is iam praeter varios huc vsque editos commentarios in primis ex praemio illo innotuit viris doctis, quod ante hos duos annos a scientiarum societate *Harlemensi* consecutus fuit, optime nimirum soluta quaestione *de augendo vel supprimendo lacte* aliisque circa hoc naturae negotium obuoluentibus malis optime tollendis **).

Regiam

*) vid. Comment. nostr. Vol. IX. P. II, p. 344 et Vol. XI. P. I. p. 163.

**) ib. Vol. IX, P. III. p. 542.

Regiam scientiarum societatem *Gottingensem* duobus quidem praemia oeconomicis argumentis praefixa, de ovium scilicet cultura et pastuorum communione, auctoribus adhuc incognitis tribuisse nuper indicavimus *). Nunc vero legimus, duplex istud praemium ab vno eodemque auctore fuisse reportatum, Viro Cl. IOANNE AUGUSTO SCHLETTWEIN, serenissimo Marchioni Badensi Durlacensi a consiliis reddituum siue camerae et politiae, in oppido ob egregium ibi florentem hortum botanicum valde claro, *Carlsruhe* dicto, degente.

In vniuersitate porro, quae *Goettingae* floret, Vir Cl. GEORGIUS MATTHIAE, Medicinae Doctor et Professor huc vsque extraordinarius, nunc eiusdem Professoris Ordinarii honoribus exornatus fuit. Quam is egregie de medicina et litteraria in primis medicorum historia meruerit, insigni specimine lectoribus nostris nuper iam comprobauimus **).

In eandem quoque vniuersitatem *Goettingensem*, ut Medicinae et Anatomiae Professoris Ordinarii munus ibi subeat tertiumque facultatis medicae sic dictae locum occupet, euocatum fuisse eoque iam secessisse legimus Virum Cl. PHILIPPUM GEORGIUM SCHROEDER, Medicinae Doctorem eiusdemque hactenus Professore Publicum Ordinarium in Academia Marburgensi.

Ibidem denique Professoris Medicinae Extraordinarii munus delatum fuit in Virum Cl. IOANNEM ANDREAM MURRAY, Medicinae Doctorem, qui eandem huc vsque cum laude iam coluerat *Goettingae*.

Aboa

*) vid. Vol. XI. P. II. p. 353 et 354.

**) ib. Comment. nostr. Vol. X. P. III. p. 538.

Aboa quidem vocatus fuit *Petropolin* Vir Cl.
PETRUS KALM, Med. D. et Oeconomiae Prof.
 for Publ. Ordinarius Aboensis, vt Professoris Botani-
 ces munus ibi susciperet, largo satis stipendio ali-
 que eximiis praemiis afficiendus. Patriae autem
 amantissimus et ipsi fidelissimus munus illud eiusque
 praemia deprecatus a se fuit.

In Academia *Erlangensi* Professoris Medicinae
 Ordinarii munus auspicatus nuper fuit Vir Cl. **CO-**
COBUS FRIDERICUS ISENFLAMM, Med. D. lo-
 renissimo Marchioni Brandenburgico Culmbacensi a
 consiliis aulae, publice habita oratione *de mutuo scien-*
tiae medicae reliquarumque scientiarum consortio, edi-
 toque eum in finem programme *de tunica cellulosa*.

Nostra quoque vniuersitas *Lipsiensis* denuo ha-
 bet, de quo sibi gratuletur. Nouum enim Oeco-
 nomiae Professoris munus ex auctoritate serenissimi
 nostri Principis Electoris, fundatum fuit hoc anno
 1764, quod iam prima vice datum est Viro Cl. **DA-**
NIELI GOTTFRIED SCHREBER, Iuris Vtrius-
 que Doctori, Buzouio huc euocato, viro permultis
 ad rem oeconomicam similesque scientias pertinen-
 tibus scriptis inter viros doctos claro facto. Adhuc
 is illud nuperrime, die sexto iunii, sermone publice
 dicto *de damnis, quae ex neglecta in academiis disci-*
plina oeconomica necessario consequuntur, editoque
 programme sub titulo: *delineatio historiae scientia-*
rum oeconomicarum, quatenus vt academicarum confide-
randae sunt.

A Regia scientiarum societate *Londinensi* in so-
 ciorum numerum recepti nuper fuere Viri Clarissimi,
BERNARD SIEGFRIED ALBINUS et **HIERONY-**
MUS

MUS DAVID GAURIUS, Doctores et Professores
medicinae Lugduno-Bataui, quos modo nominasse
satis erit.

Hafniensis e contrario vniuersitas virum et fama
et meritis clarum amisit, PETRUM scilicet HOR-
REBOW, Medicinae Doctorem, Philosophiae, Ma-
theseos et Astronomiae Professore, Consistorii Af-
forem, vniuersitatis seniore, academiæ scien-
tiarum Hafniensis, Parisiensis et Berolinensis socium,
qui senio confectus nuper die decimo quinto aprilis
vitam cum morte commutauit. Quemadmodum
enim et docendo et scribendo bene de suis ciuibus
meruit, ita et longam atque honorum plenam et
optabilem vitam egit. Anno seculi superioris septua-
gesimo die maii vicesimo quinto in Iutia natus, iam
ex anno huius seculi decimo quarto Professoris mu-
nere functus fuit Hafniae. Patris quoque felicis for-
tuna fruitus, viginti liberos suscepit ex coniuge, nata
ROSING, anno huius seculi vndecimo in matrimo-
nium ducta, ex quibus septem superstites reliquit.

Grauißimam porro iacturam non eadem solum
Hafniensis vniuersitas, sed omnis literatus orbis fecit
anno superiore. De societate illa doctorum virorum,
qui Potentissimi Daniae Regis auctoritate atque
sumtibus ante paucos annos iter in aliquas pro-
uincias orientales, Arabiam in primis, susceperant,
olim iam *) et deinde plus simplici vice de itinere
ab iis hactenus feliciter continuato, ad lectores no-
stros retulimus. Sed valde nunc tristem de vi-
ris illis accepimus nuncium. Postquam enim
omnem felicem Arabiam per octo menses pera-
grauerat illa societas, omnibus, quae annotatu
digna

*) vid. Vol. VIII. P. II. p. 348.

digna ipsi obuenerant, omni studio atque diligentia inuestigatis atque conquisitis, in tristissimam incidit calamitatem, quum omnia ipsius membra quibus corripere morbis, qui die Vicefimo quinquagesimo maii Professore DE HAVEN, iulii vndecimo aliorum Professore FORSKAL, Viros Cl. paulo pictorem BAURENFEIND atque vnum ex auditoribus, e medio sustulerunt. Reliqui hinc socii et medicus, Cl. CRAMER, et Cl. NIEBUHR, architectus militaris, Bombacum (Bombay) petere coacti sunt, reditum in Europam paraturi. Quamvis interim triste hoc fatum valde doleamus, non omnino tamen ab illa societate collectos itineris fructus speramus, quum annotationes suas in dubio literis consignauerint optimi illi viri, quas eorum sociis superstitibus editum iri existimamus.

In relationibus publicis obseruationem quam legimus, quae attentionem meretur, sique vltimo usu atque experientia comprobata fuerit, insignem utilitatem promittit. Fertur scilicet *Vini*, quod in Foro Iulio, prouincia quadam Veneta, sita, vir quidam a cane rabido morsus et per largum acetum vini haustum, ex incuria ipsi propinatus ratus fuisse; hinc fama tam felicitis curationis praeuium lata, medicus nosocomio eiusdem urbis positus, Cl. LEONISCA, veritatis inuestigandae cupiditate permotus, ipse *Vinum* se contulisse, de ea certior redditus, domum redux factus, mentem illud in non nullis talibus aegris idque secum felici successu ita repetiisse, vt ter per diem, nimirum, a meridie et vespere acetum libram nauarit. Num autem prophylactice, an curative contra dirum istum hydrophobiae morbum dicitur acetum, haud clare satis expressum legimus.

Memoria IOANNIS FRIDERICI GRONOVII,
Medicinae Doctoris, Reipublicae Leidenfis
Senatoris, et Societatis Regiae Vpsaliensis
Socii.

Neminem putamus esse literarum studiosum, quin
GRONOVIORUM nomen fama et auditione
acceperit: adeo nullus est terrarum locus, ad quem
erae doctrinae humanitatisque lumen penetrarit,
quin huius etiam nominis splendor cum literis eo
elatus sit. Doceremus operose, colenda humani-
tatis disciplina IOANNEM FRIDERICUM, huius-
que filium, IACOBUM, viros in primis doctos, ce-
teris etiam doctrinae partibus consuluisse, nisi ab
omnibus sciremus humanitatis studiis hunc hono-
rem libenter et sponte haberi, aut si dubitare quem-
quam vereremur, tum demum singulis in locis si-
num bene de literis sperandi sublatum esse, cum
ex sinu suo humaniora ingenia proferre et alere
coeperunt, vel aduenarum beneficio superiorem tar-
tatem abigi senserunt. Iam si et ii, qui hodie huma-
nitatis studia profitentur, instauratores aequant, cum
non solum stabiliant literarum fundamenta, sed ca-
veant etiam tam beneficae humanitati a barbarorum
incurfionibus: quantam putabimus eius familiae glo-
riam esse, quae primum duos progeniuit, humani-
tatis omnis peritissimos, quos non dicam cum pau-
cis conferri debere, sed quisque imitari, si qua ra-
tione possit, affectat: deinde ceteros posteros, no-
minatim ABRAHAMUM, eius, quem hic describi-
mus, fratrem, ad humanitatis literas domesticis exem-
plis incendit, seuerissimam earum in omni genere
doctrinae tenendarum legem sanxit, suppeditato de-
nique tam praeclaro adminiculo in sua quemque arte
ad altissimum gradum adscendere iuuit. Non ergo
Z z z temere

temere in posterum quoque medicinae doctores commendabunt tironibus humanioris doctrinae amorem, non frustra sine eo negabunt etiam in re medica naturali aliquid effici posse, cum sententiae huiusmodi tantae proflent auctoritates, quibus novum hoc GRONOVII exemplum recte iungetur, qui, et quo scriptis innotuit, huius etiam doctrinae laudem consentienti doctorum opinione tulit.

Leidae natus est a. 1690. e IACOBO, viro summo, et ANNA VAN VREDENBURG, feliciorum nomine celeberrimi aui, IOANNIS FRIDERICI, nomen accepit, quod ita mereri studuit, ut non vi nominis similitudine, sed et doctrinae laudisque amplitudine dignus avo esset nepos, dignus item IACOBO patre, filio parentis simillimo. Non potest nomen ipsum et consanguinitas ita liberorum animos afficere, ut necessario eos informet ad omnem paterni ingenii similitudinem: sed de incitamento cuius nominis celebrataeque familiae dubitari non debet, quo saepe tarditas impellitur, stupor commouetur, auersatio denique abstergitur. Certe videtur domestica laus in mente GRONOVII non parum secisse ad sequendos maiores momentum, cum nihil indolgeret magnae debilitati, qua natura corpus emoluerat, nec retardari pateretur animum segnitie, cuius corporis ratio tardius ad praeceptorum disciplinam admiserat, ac ne obtusum quidem aurium sonum praetexeret negligentiae magno in illa aetate mori. Nec pugnavit GRONOVIVS contra hanc infirmitatem tantum externa quadam assiduitate, qua saepe non modo etiam sana corpora adquiescunt; sed ipsa animi contentione veroque studio, sine quo ad doctrinam accedere numquam potuisset. Ergo satis maturo tempore ad academicas scholas venit, primaeque ante alios audiuit patrem, non opinione aut amore

adductus, sed quod literarum graecarum latinarum-
que studia, quarum professionem IACOBUS susti-
nebat, centies audierat iis esse vnice aemulanda,
qui stabile fundamentum doctrinae iacere vellent.
Hoc apparatu instructus animus felicius tractauit
duce RAUWIO anatomica, faciliusque accepit bo-
tanica, chymica et practica ex magni BOERHAAVII
ore. Sed ut ii, qui ad multorum amicitias se appli-
cant, eligunt ex omnibus vnum, quo praecipue fa-
miliariter vtantur, non quo spretos valint ceteros
aut destitutos, sed quod vnum aliquem suo ingenio
suisque moribus in primis similem deprehendant:
ita mirum non est, si GRONQVIUS, ceteris qui-
dem medicinae reiue naturalis partibus accurate
tractatis, praecipuo tamen amore botanice coluit,
de quo infra plura dicentur, ne nunc temporis or-
do turbetur. Scilicet discessit tandem ex ea disci-
plina, quam academicae scholae praescribunt, edita-
que dissertatione, quae *historiam camphorae* exposuit,
cepit cum summa dignitatis laude honorem doctoris
a 1715 d. 23 Maii. Ex quo autem magnum cum
medicina vsum contraxerat, eodem amore atque stu-
dio, quod eum paulo ante docuimus botanicae con-
secrassse, CORNELII CELSI libros ita versauit, vt
omni diligentia, quidquid ad interpretationem et
crisin pertineret, colligeret, si forte emendata edi-
tio hoc modo confici posset. Atque etiam prae-
clara potuisset esse eius opera, cum ob literarum
humaniorum diuturnum et GRONQVIANAE fami-
liae proprium vsum, tum quod omnes editiones et
codices Leidensis, rursus quosdam libros Oxonien-
sis bibliothecae cum exemplo ALMELOVENIANO
contulerat, nisi, incertum coactus an volens, to-
tum hoc consilium materiei digerendae abiiecisset.
Post vigesimum quartum h. s. annum, cum morte
coniugis domus eius afflictata esset, consolanda

orbitatis causa literario amore Angliam ad-
 xime vt plantas a Batauo solo alienas, saltem do-
 rariores, conquireret. Conuenit ibi doctissimi
 ROS, DILLENIIUM, SHERARDUM, LAURUM
 COLLINSONUM et CATESBAEUM, cuius
 hoc totum tempus ad firmandam botanices co-
 tionem, quam in eo summam fuisse satis de-
 herbarii ditissimi collectio, libri multi acur-
 scripti, in his *Flora Virginica et Orientalis*, plurima
 plantarum diligentior descriptio, vita etiam hoc
 xime literarum genere transmissa, et in medijs
 occupationibus finita, tum magna fama, iudicij
 rorum intelligentium commendata. Coepit et-
 iam extremis vitae annis, quoniam bibliothecae
 densis curam habuit, manu scriptas schedas ci-
 ssi, quae in illa bibliotheca asseruantur, excutere
 vt vitam eius et res omnes cum fide instaque
 gentia descriptas ederet, fueratque aliquantum col-
 ligendo progressus. Sed interceptit hunc fructum
 ingrauescens senectus, quae etsi legitimam habet
 excusationem, tamen, id quod certo scimus, non
 solum narrationem de CLUSII vita nobis eripuit
 sed et exemplar vitae huiusmodi scribendae. Huic
 indefesso literarum studio, huic amori doctrinae,
 atque ipsi etiam scientiae debetur, quod plantarum
 in herbario seruatarum, librorum et lapidum
 tam multitudinem reliquit, vt valde laetemur, quod
 a LAURENTIO THEODORO, filio GRONOVII,
 catalogum herbarii expectare possumus. Pro-
 stant praeter libros GRONOVII, et in actis Societatis
 Vpsaliensis descriptiones piscium nonnullorum, quas
 auctu Cl. ARTEDII inseruit, postquam a 1744
 Societati adscriptus erat. Veniendum est tandem
 ad aliud genus meritorum. Quamquam ciuibz
 que ac exteris scribendo satis vberem vtilitatem ad-
 iunxerat, praeterea tamen ingressus est curriculum

ia quo
 Nam
 sis ei
 nus C
 tum, q
 Consul
 motus
 ex part
 est illi
 curaru
 literaru
 consul
 Leider
 perlust
 fuit,
 bus ec
 nomin
 mus fa
 vt, qu
 amanti
 Brina

Index

D

Flora

tor

met

tuli

gni

17

74

op

Index

ses

in quo maxime patriae ciuiumque causa exerceretur. Nam anno h. f. 42 allectus est in Senatum Leiden-
sis ciuitatis, et ab hoc gradu altius adscendit ad mu-
nus Curatoris rerum pupillarium, hinc ad Scabina-
tum, quo magistratu ter functus est, donec bis accepta
Consulari dignitate ad summum ciuitatis locum pro-
motus est. Vt vero ex hoc tempore ciuitati nulla
ex parte defuit, ita nec a literis se abstrahi passus
est illius administratione, sed sic distinxit ciuiliū
curarum et doctrinae tempora, vt illas etiam in vsum
literarum conuerteret, et, cum honor Bibliothecarii
consulatui coniunctus esset, asseruatas in bibliotheca
Leidenſi Clusianas schedas, de quibus antea diximus,
perlustraret. Nos vero, quibus propositum non
fuit, per magna Viri in rempublicam merita laudi-
bus cohonestare, sed instituta literaria narrare, et
nomini eius etiam nostro modo consulere, ita puta-
mus satisfactum esse hac narratione consilio nostro,
vt, qui haec legerit, et nos intelligat GRONOVII
amantissimos fuisse, et nobiscum tam illustrem do-
ctrina Virum venerandum censeat.

Index scriptorum, quae edidit Cl. GRONOVIVS.

Dissertatio inauguralis sistens camphorae historiam.
Lugdun. Batav. 1715. 4.

Flora Virginica exhibens plantas, quas V. Cl. IO. CLAY-
TON in Virginia obseruauit atque collegit. Easdem
methodo sexuali disposuit, ad genera propria re-
tulit, nominibus specificis insigniuit et minus co-
gnitas descripsit. I. F. GRONOVIVS. Pars prima *ib.*
1739. 8. recusa *ibid.* 743. 8. Pars secunda, *ibid.*
743. 8. Vtraque pars coniuncta denuo Eiusdem
opera et studio impressa est *ibidem* 1762. 4.

Index suppellectilis lapideae, quam collegit, in clas-
ses et ordines digessit, specificis nominibus ac
Z z 4 syno-

- synonimis illustravit. *Lugd. Bat.* 1740. 8. *Tab.*
 altera longe auctior, *ibid.* 1750. 8.
- Flora Orientalis s. recensio plantarum, quas *RAUWOLFFUS* 1573-1575 in Syria, Arabia
 Mesopotamia, Babylonia, Assyria, Armenia et
 daea crescentes observavit et collegit, earumque
 ducenta specimina; quae in bibliotheca pu-
 blica Lugduno-Batava adseruantur, nitidissime
 siccata et chartae agglutinata in volumen retulit.
 Has methodo sexuali disposuit etc. *ibid.* 1755. 2.
- A method of preparing specimen of Fish, by drying
 their skins. — exstat in *Philosoph. Transact. Angl.*
Vol. 42. n. 463. p. 57.
- A Letter to PETER COLLINSON concerning a
 Water Insect, which being cut into several pieces,
 becomes so many perfect Animals. — exst. *ibid.* vol.
 42. n. 466. p. 218.
- The Figure of the *Mustela Fossilis* communicata
 to Mr. PETER COLLINSON. — exstat *ibid.* vol.
 44. n. 483. p. 451. tab. 2. fig. 1. et in *At. Vpsal.*
 1742. p. 79.
- Descriptio Cotti officulo pinnae dorsali primo lon-
 gitudine corporis. — exstat in *At. Vpsal.* 1740.
 p. 121. tab. 8.
- Pisces Belgii, seu piscium in Belgio natantium
 se observatorum catalogus — exst. in *At. Vpsal.*
 1741. p. 67. — item Belgice in *de Uytgen. Va-*
hand. etc. vol. 1. p. 145. et huius catalogi addi-
 tamentum *ibid.* sistitur, vol. 1. p. 324.
- Salmo oblongus* maxillae inferioris apice introrsum
 reflexo — exst. in *At. Vpsal.* 1741. p. 85.
- Pisces Belgii rariores — exst. in *At. Vpsal.* 1741.
 p. 79. tab. 3.
- Piscis *scombri* et *percae* descriptio — exst. in *At.*
Vpsal. 1744. p. 36. tab. 4.

Continuatio indicis scriptorum physico- medicorum, quae anno 1761 prodierunt.

La Clavessin électrique, avec une nouvelle Theorie du Méchanisme et de Phénomenes de l'Electricité par le P. DE LA BORDE. a Paris 12.

ERN. GOTTLÖB ROSE, Diss. inaug. de anastomoseos vasorum corporis humani dignitate, Resp. *Gottl. Frid. Fischer*. Lips. 4.

LUDOV. CLAUD. BOURDELIN, Quaest. med. vtrum homo sanus, qui et bene valet et suae spontis est, nullis obligare se. legibus debeat? affirm. Resp. *Augst. Roux*. Parisiis 4.

ANDR. EL. BÜCHNER, Diss. inaug. de probe attendendis mixtionis imminutae et suppressae variis causis. Resp. *Petr. Ianssen*, Hal. 4.

Eiusd. Diss. inaug. de vasorum lymphaticorum glandularumque conglobatarum vtilitate. Resp. *Frid. Jac. Vogel*. ibid. 4.

Eiusd. Diss. inaug. de neglecta benigna febre catarrhali frequenti morborum pulmonalium causa. Resp. *Aug. Frid. Dohlhoff*, ibid. 4.

Eiusd. Diss. inaug. de cauto vsu sternutatoriorum in apoplexia. Resp. *Adam Hildebrand*. ibid. 4.

Ei. Diss. περί της Φλεβοτομίας ως ex αἰι ἀναγκαίας ἐν τοῖς ὀξέσιν αἵμα καὶ κακῶσι πυρετοῖς: de venaesectione in febribus acutis malignis non semper necessaria. Resp. *Demetr. Nic. Karakasser*. ibid. 4.

Eiusd. Diss. inaug. de vera podagrae sede et fomite, Resp. *I. H. Ge. Balth. Stolle*. ibid. 4.

SPIRIT. CLAUD. FRANCISC. CALVET, Diss. inaug. de lymphae secretionis natura et vsu. Resp. *Dominic. Isidor Vicary*. Auenione, 4.

SPIRIT. CLAUD. FRANCISC. GALVET, *Dis.*
inaug. de haemorrhagiis internis, Resp. Mich. Jo.
Jeph. Dandrimont. Auenione. 4.

IO. FRID. CARTHEUSER, *Diff. inaug. de bruta*
visina Germanica. Resp. Ioan. Georg. Kunst. Fr.
Viadr. 4.

Eiusd. *Diff. inaug. de saccharo. Resp. Philip. Mon.*
ibid. 4.

Eiusd. *Diff. theses quaedam miscellaneae de calore*
et refrigeratione corporis humani naturali. Resp.
Abrah. Wolff. ibid. 4.

CARL WILHELM. CARTHEUSERS *vermehrte Be-*
trachtungen über einige Materien aus der Diätetik,
Glückst. u. Altona. 8.

Il Latte: Idilio di GIUSEPPE CERRECESI, in Mi-
 lano 8. (*Decantatur poemate salubritas lactis, opus*
mi pro corpore humano nutrimenti).

A Treatise on the Disease called a cold by J. CHAM-
 LER. London. 8.

Nouvelles observations sur la Goutte et sur les qua-
 lites de la Poudre ou Pisane Balsamique, qui en
 est le spécifique calmant, connue et approuvée
 par les Chefs de la Médecine par. M. CHANVY
 DE MONGERBET. a Paris 12.

PETR. CHEVALIER, *Quaest. med. an phthisi pul-*
monari idiopathicae praecauendae, parca sed fre-
quens sanguinis missio? affirm. Resp. Cosm. Aug.
Lezurier, Parisiis 4.

Abregé de l'Histoire des Plantes usuelles; dans le
 quel on donne leur Noms différens, tant Fran-
 çois que Latins, la maniere de s'en servir; la dose
 et les principales compositions de Pharmacie, dans
 les quelles on les emploie par feu PIERRE JEAN
 BAPTIST CHOMEL, Nouvelle édition revue
 corrigée et augmentée. Tom. I. II. a Paris 12.
 Voll. 3.

Discorsi dell Dottore ANTONIO COCCHI, in Firenze, 4.

Observations et Reflexions sur la Colique de Poitu ou des Peintres; où l'on examine et l'on tache d'éclaircir l'histoire, la theorie et le traitement de cette maladie. Premiere Partie. Contenant l'histoire et l'explication d'une Colique metalique singuliere par M. COMBALUSIER, a Paris, 12.

The complete Distiller by COOPER. London. 8.

CAESAR COSTE, Quæst. med. an retina primum visionis organum? affirm. Resp. *Lud. Gilb. Boyrot de Ioncheres*, Doct. Med. Monspel. Parisiis 4.

DOMINIC. COTONNY, de aquae ductibus auris humanae internae Dissertatio. Neapoli. 8 mai. tab. aen.

L' Art des Forges et Fourneaux a fer par le Marquis de COURTIVRON et par M. BOUCHY, a Paris, fol. c. f.

HENR. NEPOM. CRANTZ solutiones difficultatum circa cordis irritabilitatem Viennae Austr. 8. c. f.

FRANCISC. AUG. FERDIN. GUENOTTE, Diss. inaug. sistens casum subluxationis vertebrae dorsi cum fractura complicatae post factam repositionem et varia dira symptomata duodecima demum septimana funestae, Argentorati. 4.

HENRIC. FRIDER. DELIUS, Diss. inaug. sistens problema chemicum de alcali primigenio. Resp. *Georg. Frid. Hübschmann*, Erlangae 4.

PETRI PAULI DESBANS specimen practicum de hydrope peritonaei faccato memorabili casu firmato, edidit D. RUD. AUG. VOGEL, Goett. 4.

Del' air, de la terre et des eaux de Boulogne sur Mer et des environs. Nouvelle edition, corrigée et considerablement augmentée, a la quelle on a joint Constitution Epidemique, observée suivant les

les principes d' **HIPPOCRATE**, a Boulogne sur mer en l'année 1759; avec des Dissertations sur la Maladie Noire, les Eaux du Mont-Lambert et l'origine des Fontaines en général par **M. DESMARS**, Med. Pensionnaire de la Ville; a Paris, 12.

IOAN. IACOB. DUVAL. Diss. med. de inhalatione externa. Lugd. Bat. 4.

Le Gentil-Homme Cultivateur, ou Corps complet d'Agriculture, tire de l'Anglois et de tout les Auteurs, qui ont le mieux écrit sur cet Art; par **M. DUPUY DEMPOTES**. Tom. I. II. a Paris, 4.c.f.

Idem liber ibidem eodemque anno in duodecima forma prodit; continetur vero quatuor voluminibus.

I. PETR. EBERHARDI conspectus medicinae theoreticae in tabulas redactus. Pars II. Pathologiae generalis et specialis. Halae, 8.

Das hundertjährige Alter, welches etliche Männer und Frauens, die noch am Leben sind glücklich überstehen. Es wird zugleich Rath und That gegeben, wie man bey ordentlicher Lebensart, Gemüthsruhe und mäßiger Arbeit, nach dem Exempel unserer Väter auch sehr alt werden und Kindes- Kindes- Kinder erleben könne, an das Licht gestellt von Chrysothomo Erasmo Ehrlichmann. Frf. u. Leipz. (Veruntor's nomen CHRISTIAN. ERN. ENDTER).

M. F. L. EISEFELDS Versuch einer natürlichen Beschreibung des bey Quedlinburg befindlichen Gesundbrunnens oder Mineral- und Stahlwassers, Leipzig und Quedlinburg. 8.

BALTHASAR ERHARDS oekonomische Pflanzenhistorie, nebst dem Kern der Landwirthschaft, Garten- und Arzneykunst Ioter und Iiter Theil. Ulm und Memmingen, 8. Voll. 2.

IOAN. FRIDER. FASELIUS, Diss. inaug. de nervis exhalantibus, Resp. Io. Theod. Koehler. Ien. 4. Obler.

Observations sur differens Cas singuliers, relatifs à la Médecine Pratique, à la Chirurgie, aux Accouchemens et aux Maladies Vénériennes; aux quelles on a joint quelques reflexions en faveur des etudians par M. PHILIPP. FICHET DE FLECHY, a Paris 8.

Pa'minnelser wid sweriges almänna och enskylta Hushållning af I. FISCHERSTRÖM. Stockholm. 8.

Traité de l'Asthme, contenant la description, les causes et le traitement de cette maladie, par JEAN FLOYER, traduit de l'Anglois, a Paris 12. (*Ex anglica in gallicam transtulit linguam* Cl. IAU, M. D.).

Dissertation sur la Morve, en forme de Mémoire, présentée au Mois d'Avril 1761, à l'Académie Royale des Sciences par le Sieur la FOSSE, le fils: avec un Extrait des Registers de l'Acad. Roy. des Sc. du 24 Juillet 1761. a Paris 12.

Inträdes om Finska Klimatit och dess följder i Landets Hushållning för Kongl. Vetensk. Acad. d. 14 Jan. 1761 af ANDR. GADD. Stockh. 8.

PETR. IOSEPH. GAINE, Diff. inaug. de acido infantum. Trai. ad Rh. 4.

Comentarios a las Ordenanzas de Minas, dedicados al Catholico Rey, Mestro Sennor Don Carlos III por Don FRANCISCO XAVIER DE GAMBOA, Colegial de el Real, y mas antiquo de San Ildefonso de Mexico, Abogado de la Real Chancilleria de aquella Ciudad, y de Presos. de el Santo Oficio de la Inquisicion, Su Consultor por la Suprema, y Diputado de el Consulado, y Comercio de la Nueva-Espanna on la Corte de Madrid. En Madrid, fol.

THEOBALD MATTH. GASSER, Diff. inaug. de morbo nigro HIPPOCRATIS. Argent. 4.

An Account of the structure of the Eye, with occasional remarks on some Disorders of that Organ by THOMAS GATAKER. London. 8.

LUDOV. GERARDI Flora Gallo-Prouincialis, Parisiis, 8. cum. icon. aen.

IOAN. GESNER, Diss. de variis annonae conservandae methodis earumque delectu. Turici. 4. tab. aen.

Dissertation sur le Thermometre Botanique par M. GESNER. a Basle, 4.

EDMUNDUS ALEXIS GILLET, Diss. de medicamentis compositis. Moispeli, 4.

GEORG. ANDR. GLOXIN, Diss. de ischuria. ibid. 4. Flora Ingrica ex schedis STEPH. KRASCHENNIKOW, Botan. et Histor. Naturalis Profess. quondam Petropolitani, confecta et propriis observationibus aucta a DAVIDE DE GORTER. Petropoli. 8 mai.

Gezuiverde Geneeskunst, of kort Onderwys der meeste inwendige Ziekten nutte der Zee en Veld-Chirurgyns door I. GORTER t. Amsterd. 8. (Editio tertia).

D. GEORG. FRIEDR. GUTERMANN'S Unterricht von äußerlichen oder chirurgischen Arzneymitteln, und ihren unterschiedlichen Classen und Graden, Erkänntnis, Gebrauch, Nutzen, Dosi, und Art und Weise, wie sie ihre Wirkung thun 1. und 2ter Theil. Augsburg, 8.

Vernünfftige und in wohlüberlegter Erfahrung gegründete Bedenken über manchenley aus Unwissenheit, wann und wie ein Kind in Mutterleibe zu wanden, durch Mißbrauch stumpfer und scharfer Instrumenten verunglückte Geburten, wie hingegen nach der ächten Entbindungskunst die Kinder und Mütter schonlich zu behandeln und im Leben zu erhalten, sey nach eingehohlttem Gutachten herausgegeben von D.

GEORG.

GEORG. FR. GUTERMANN. *Mit einem Responsso der löbl. medicinischen Facultät zu Helmstädt und ergangnen obrigkeitlichen Verordnungen 1. und 2ter Theil. Frankf. u. Leipz. 8.*

ANTON. DE HAEN Pars sexta rationis medendi in nosocomio practico, quod in gratiam et emolumentum medicinae studiosorum edidit Maria Theresia, Vindobonae. 8.

Eiusdem libri partis II. editio secunda, ibid. 8.

Eiusdem ratio medendi in nosocomio practico etc.

Tomus I. in quo tres priores partes continentur.

Tomus II. partes IV et Vtam complectens: accedit eiusdem Auctoris de colica Pictonum dissertatio. Parisiis 12.

Difficultates circa modernorum systema de sensibilitate et irritabilitate humani corporis orbi medico propositae ab ANTON. DE HAEN. Viennae Austr. 8 maj.

HEINR. HAGEN *physisch chymische Betrachtungen über den Torf in Preussen, Königsberg. 4.*

ANT. NICH. HÄGG. Diss. inaug. de hydrophobia, eiusque per mercurialia potissimum curatione. Argentorat. 4.

JOH. SAM. HALLENS *Werkstätte der heutigen Künste, oder die neue Kunstgeschichte. Mit Kupfern, und Vignetten. Erster Band, Brandenb. u. Leipz. 4.*

Elementa physiologiae corporis humani, Auctore

ALBERTO V. HALLERO. Tomus III. Respiratio, Vox. Lausannae, 4.

Eiusdem ad viri illustris ANTONI DE HAEN difficultates apologia (N. I.) 8. (Bernae, prodit etiam Lausannae).

Eiusd. libellum germanice reddidit praefationemque adiecit DR. H. F. HIRZEL sub hac indice: *Herrn ALER. V. HALLERS Vertheidigung gegen die Einwürfe, welche Herr ANTON V. HAEN wider die*

*die Lehre der Reizbarkeit und Empfindlichkeit der
Theile des menschlichen Leibes vorgetragen, Zürich.*
Traité de la Culture des Terres par M. DU HAMEL
DU MONCEAU. Tome VI. a Paris 12.

L'Art du Chandelier par M. DU HAMEL DU MON-
CEAU, a Paris fol. c. f.

Philosophiae naturalis siue Physicae dogmaticae
Tom. I. continens physicam generalem, coele-
stem et aetheream: tanquam continuationem sy-
stematis philos. CHRISTIANI L. B. DE WOLFF,
Auctore MICH. CHR. HANOVIO Halae 4. c. f.
IOH. IAC. HARTMANN'S *Neue Gartenerforschung,
worinnen von Vermehr- Fortpflanz- und Erhaltung
nicht allein der Orangerie, sondern auch von Laß-
hecken, Pyramiden, Alleen, Spalieren und Laß-
wäldern ausführlicher Unterricht gegeben wird. 1ster
Theil. Erfurt, 8.*

Historia medica trium morborum, qui anno 1760
frequentissime in nosocomio occurrebant, cui
adiecta est notabilium observationum anatomico-
rum decas. Auctore I. G. HASENÖRHL, Vi-
dobon. 8.

I. N. HELD, *medizinische Gedanken über den 147 und
149 Articul der Römisch- Kayserl. und des heil. Röm-
ischen Reichs peinliche Halsgerichts-Ordnung. Pf.
u. Leipzig, 4.*

GEORG. MELCH. GEDEON HENCKEL, Diss.
inaug. exhibens experimenta chymica de naphtha
nitri etiam per ignem elaboranda. Erford. 4.

IOACHIM FRIEDR. HENCKELS *Abhandlung von
der Geburtshülfe, m. K. Berlin, 8.*

BLAS. HENNER. conatus physico-experimentales
de corporum affectionibus tum generalibus tum
specialibus. Pars secunda de attributis corporum
specialibus opus posthumum. Würceburg. 8. c.
tab. aen.

FRIDEL

FRIDER. HERLITZ, *Diss. de ictero, speciatim epidemico.* Gotting. 4.

GOTTL. THOM. HERRMANN, *Diss. inaug. de remedium quorundam ad placentam vterinam expellendam commendatorum, tam insufficienti, quam noxió vsu.* Halae 4.

The vegetable System, or the internal Structure and the Life of Plants, their Parts and Nourishment explained; their Classes, Ordres, Genera and Species ascertained and described in a Method altogether new; comprehending an Artificial Index and a Natural System; with figures of all the plants designed and engraved by the Author. The whole from Nature only by JOHN HILL. Vol. II. containing the whole Series of Plants whit Radiated Flowers. Vol. III. containing the Entire Classes of Plants with Tubulate and Ligulate Flowers. London, fol. mai. Voll. 2.

Entwurf eines Lehrgebäudes von Erzeugung der Pflanzen von D. I. HILL, mit Kupfern erläutert. Aus dem Englischen übersetzt und von D. GEORG. LEONHARD HUTH übersehen. Nürnberg, 8.

JOH. HILLS *Entwurf eines Lehrgebäudes von Erzeugung der Pflanzen.* Leipzig, 8. m. K.

An Inquiry into the means of improving medical Knowledge by examining all those methods, who have hinderd or increas'd its improvement by WILL. HILLARY. London, 8 mai.

Die Wirthschaft eines philosophischen Bauers entworfen von H. E. HIRZEL. Zürich, 8.

L. W. HÖNERTS *kurzgefasste Anlegung und Unterhaltung eines wohlbestellten Blumengartens, nebst genauer Beschreibung der Art, Gestalt, Pflege etc.* Bremen, 8.

Les Principes de l'Agriculture et de la Vegetation: Ouvrage traduit de l'Anglois de M. FRANCOIS Tom. XI. Pars IV.

HOMME. Au quel on a joint deux Memoires nouveaux sur la maniere de préserver le froment de la corruption et de la conserver. a Paris 12. (Ex anglica in gallicam transtulit linguam Abb. GUY NEE).

Idem liber eodem anno Amstelodami est recusus.
IOANNIS NEPOM. AB HUMBOURG observationes de hydrocelis cura radicali Vindobonae, 8.

CAR. FRID. HUNDERTMARK, Diff. inaug. de vinctura cretacea. Resp. Ioan. Sam. Pilling. Lipsiae, 4.

L. G. IACOBI *Abhandlung von der rechten Art die Eichbäume zu säen, zu pflanzen und zu erhalten.* Halle, 8.

L. CHRISTIAN IAHNS *praxis medica theoretico-clinica, welche in 2 Theile abgefasst ist. Der 1. Theil enthält in sich 3 Sectiones. In der 1. ist eine theoretische Einleitung zur Pathologie. In der 2 zur Semilogie und in der 3 zur Therapie. Der 2te Theil ist ebenfalls in 3 Sectiones eingetheilet; in der 1 wird gezeigt, wie die Krankheiten des Haupts, in der 2 der Brust und in der 3 des Unterleibes zu curiren sind.* Dresd. u. Leipz. 8.

CAROLI IENTY *demonstratio vteri praegnantis mulieris cum foetu ad partum maturo. Latine aequae ac germanice opera c. c. SCHMIEDLII* Norimb. fol. c. tab. aen.

A Short History of Brighthelmston with remarks on its Air and an Analysis of its Water, particularly of an uncommon mineral one by JOHNSTON. London, 8.

FRIDER. CHRISTIAN. IUNCKER, Diff. inaug. de causis luxationum internis. Resp. Frid. Aug. Weitz. Halae, 4.

Eiusd. Diff. inaug. Vindicias virginum, quae ex vteri vitio sub contumelia quidem sed maxima innocentia

tia aegrotant, in tabula exhibens. Resp. *Christ. Frideric. Shelhammer.* ibid. 4.

Vollständige Abhandlung von denen Manufacturen und Fabriken; 2ter Theil, welcher alle einzelne Manufacturen und Fabriken nach der Eintheilung ihrer Materialien abgehandelt von IOH. HEINR. GOTTL. VON IUSTI. Kopenhagen, 8.

Ebendesselben gesammlete chymische Schriften, worinnen das Wesen der Metalle und die wichtigsten chymischen Arbeiten vor dem Nahrungsstand und das Bergwesen ausführlich abgehandelt werden. Zweyter und letzter Band, Berlin u. Leipz. 8.

Ebendesselben Abhandlungen von der Vollkommenheit der Landwirthschaft und der höchsten Cultur der Länder. Ulm. 8.

En Refa til Norra America på Kongl. Svenska Vetenskaps Academiens befallning och Publici Kostonad, förrättad af PEHR KALMS. T. III. Stockholm. 8

CAR. FRID. KALTSCHMIED, Diss. inaug. de medicamentorum consolidantium modo agendi et vsu. Resp. *Benj. Traug. Cotta,* Ienae, 4.

Eiusd. Progr. de parte ossis humeri extirpata brachio tamen post consolidationem integram seruante longitudinem. ibid. 4.

Eiusd. Diss. inaug. de prognosi status morbofi rito formanda. Resp. *Mart. Frideric. Henrici.* ibid. 4.

L. H. KEILS *compendiöses, doch vollkommnes anatomisch- chirurgisch- und medicinisches Handbüchlein.* Königsberg. 8.

L'Hypothese des petits Tourbillons, justifiée par ses usages, ou l'on fait voir, que la Physique, qui doit son commencement au Tourbillons, ne peut mieux être perfectionnée, qu'en poussant le principe, qui l'a fait naître; par M. KERANFLECH. a Rennes, 12.

IOAN KIES, Diff. de aere. Resp. Iohan. Frider. Sehner, Tubingae, 4.

TH. KIRKLANDES *Abhandlungen von den Brandschäden, nebst einer Untersuchung derer, wider den Gebrauch der Fiebrerrinde in Brandschäden gemachten Einwendungen. Aus dem Englischen übersetzt von GR. LEONH. HUTH, Nürnberg. 8.*

IOAN. THAD. KLINGKOSCH, Diff. inaug. sistens theses physiologicas de sensibilitate et irritabilitate ex experimentis factis deductas. Pragae, 8.

IO. HIERON. KNIPHOFII botanica in originali s. Herbarium viuum, in quo plantarum tam indigenarum, quam exoticarum peculiari quadam operosaque enchiresi atramento impressorio obductarum nominibusque suis ad methodum illustrium nostris aevi botanicorum LINNAEI et LUDWIGII insignitorum elegantissima ectypa exhibentur opera et studio IO. GODOFR. TRAMPE Centuria VIII, Hal. fol.

IO. FRIDER. KNOLLE, epist. gratul. continens decadem librorum anatomicorum rariorum. Lips. 4.
Regnum Florae: *Das Reich der Blumen mit allen seinen Schönheiten nach der Natur und ihren Farben vorgestellt: bis 300 Blat in Kupfer gestochen und illuminirt von GEORG. WOLFG. KNORR, Nürnberg, Fol.*

Lapides ex celeberrimorum virorum sententia diluvii vniuersalis testes etc. *Sammlung von Merkwürdigkeiten der Natur und der Alterthümer der Erdbodens zum Beweise einer allgemeinen Sündfluth aus dem Reich der Steine bewiesen; in Kupfer gestochen und mit Farben ausgedruckt von G. W. KNORR. 2ter Theil bis 37 Blat. ibid. Fol.*

Deliciae naturae selectae: oder Auserlesenes Naturalien cabinet, welches aus den drey Reichen d. r. No-

tur zeigt, was behalten und gesammelt zu werden verdient; bis 31 Blat; in Kupfer gestochen und illuminirt von G. W. KNORR. *ibid.* fol.

101. GOTTLIEB KOELREUTERS, *Nachricht von einigen das Geschlecht der Pflanzen betreffenden Versuchen und Beobachtungen.* Leipz. 8.

Naturspiegel, worinn der Mensch vom ersten Augenblick seiner Werdung bis zu seinem Auschluss aus Mutterleib in einer dreysfachen Abbildung zu sehen — — — — — deme einige anatomische Erklärung nebst vielen besonders denen Neo - Confessariis dienlichen Anmerkungen, wie auch die ausführlichen Ursachen wegen Fruchbarkeit oder Unfruchtbarkeit beyden Geschlechts vorangefüget werden, gezeichnet und beschrieben von NIC. AMBR. KRAFF. Basel, fol. c. f.

Tankar om den Wanmacks, uti hwilken Finska Landman sig befinner af I. KRASTMANN. Stockholm, 8.

Progr. quo CAR. CHRIST. KRAUSE institutionum medicarum ab HERM. BOERHAAVIO digestarum §phos 737-744 commentatur Lips. 4.

D. IOH. CHRISTOPH KÜHNST's *medizinisches Gutachten von der so genannten Rindviehseuche, derselben Ursache, Praeservation und Cur, auch was von der Ablederung des gefallenen Rindviehes zu halten sey, mit etlichen Anmerkungen nebst einer Vorrede eines vornehmen Rechtsgelehrten, Leipz. 8.*

L' Art de faire le Papier par M. DE LA LANDE. 3 Paris, fol. c. tab. aen. 14.

GEORG. AUG. LANGGUTH, Progr. de modestia sternutantium medica. Witteberg. 4.

Eiusd. Diss. inaug. sistens causas principales, quae efficiunt, quo minus in morbis curandis finis exoptatus semper obtineatur. Resp. Sam. Gotifr. Füßel, *ibid.* 4.

Historia medica biennalis morborum ruralium, qui a verno tempore anni 1759 vsque ad finem hyemis anni 1761 Laxenburgi et in vicinis vndique oppidis pagisque dominati sunt; complectens memorabilem rarioremque febrium intermittentium et de earum genere remittentium epidemiam aetate FRANC. IOSEPH. LAUTTER. Vindob. 8.

MARTIN. FROBENIUS LEDERMÜLLERS *Mikroskopische Gemüths- und Augenergötzung: bestehend in ein hundert nach der Natur gezeichneten und mit Farben erleuchteten Kupfertafeln, samt deren Erklärung* Nürnberg) 4.

Cadmilogia, oder Geschichte des Farben Kobolds nach seinen Namen, Arten, Lagerstädten, darbey brechenden Metallen, Mineralien, Erzten und Steinen, wie auch dessen Verhältniß nach der Probierekunst, dessen Gebrauch und andern dabey vorkommenden Umständen; nebst Beschreibung der darzu gehörigen Oefen, Maschinen und Arbeiten, theils aus andern Schriften, größtentheils aber aus eigener Erfahrung und sorgfältig angestellten Versuchen und Wahrnehmungen zusammengetragen und mit denen nöthigen Kupfern erläutert von 100. GOTTLOB LEHMANN, Erster Theil. Königsberg. 4.

Eiusd. Probierekunst. Berlin. 8.

Eiusd. Physicalisch-chymische Schriften, als eine Fortsetzung der Probierekunst, ibid. 8.

PETR. ANT. LEPY, Quæst. med. an bis in die cibari praeestet, quam semel? aff. Resp. Simon Vacher. Parisiis, 4.

IOAN. LETCH, tentamen medicum de haemorrhoidibus, Lugd. Bat. 4.

L'Art des Accouchemens démontré par des principes de Physique et de Mechanique, pour servir d'introduction et de base a des Leçons particulières par

par M. ANDRE LEVRET. Seconde Edition corrigée et considerablement augmentée tant dans le Corps de l'Ouvrage, que dans le Supplément avec addition de deux nouvelles planches et d'un abrégé du sentiment de l'Auteur sur les aphorismes DE MAURICEAU. à Paris. 8 mai.

Herrn LEVRETS Wahrnehmungen von den Ursachen und Zufällen vieler schwerer Geburten. Mit Anmerkungen über die bishero vorgeschlagenen und angewandten Mittel dieselben zu enden; nebst einigen neuen Mitteln dazu vielleicht zu gelangen. Zweyter Band, herausgegeben und mit Kupfertafeln vermehrt von D. IOH. IULIUS WALLBAUM. Lübeck u. Altona, 8.

An Experimental History of the Materia medica; or of the Natural and Artificial Substances made use of in Medicine; containing a compendious View of their Natural History, an Account of their Pharmaceutic Properties, and an Estimate of their Medicinal Powers, so far as they can be ascertained by Experience, or by rational Induction from their sensible Qualities; by WILLIAM LEWIS, M. B. F. R. S. London, 4 mai.

FRID. WILH. 3 LEYSER flora Halensis exhibens plantas, circa Halam Salicam crescentes, secundum systema sexuale Linnaeanum distributas. Hal. 8.

Précis de la Médecine Pratique; contenant l'histoire des Maladies, avec des observations sur les pointss les plus interressans par M. LIEUTAUD. Nouvelle edition. a Paris, 8.

Dissertation de JEAN. PHILIP. DE LIMBOURG sur les Affinités Chymiques, qui a remporté le Prix de Physique de l'an. 1758 quant a la partie chymique au Jugement de l'Academie Royale des Sciences, Belles Lettres et Arts de Rouen, a Liege, 12.

CAR. LINNAEVS, Diss. in qua potus coffeae inter adumbratur, Resp. *Henr. Sparschuch*. Vpsal. Eiusd. Diss. inaug. Diaeta acidularis, Resp. *Eris. V. gelio* ibid. 4.

I. L. L. LÖSEKENS *Therapia specialis interna: oder gründliche Anweisung zur Erkenntniß und Cur der innerlichen Krankheiten 1ster Theil, welcher die Lehren von den einfachen und zusammengesetzten Krankheiten, die den ganzen Leib befallen, in sich enthält. 2ter Theil, welcher die Lehren von den Mängeln des Kopfs und der Brust enthält. Dresd. u. Warschau, 8. Eiusd. Neue und seltene anatomisch - chirurgisch medicinische Wahrnehmungen mit Kupferstichen erläutert, Berlin. 8.*

Di TITO LUCRETIO CARO della Natura Libri 6 Tradotti da ALESSANDRO MARCHETTI Tom. I. II. in Londra, 12.

CHRIST. GOTTL. LUDWIG. Progr. de vita molli causa debilitatis in morbis, Lipsiae. 4.

Zufällige Gedanken auf was Art einem grossen Herrn in foro medico und was die Gesundheit einer Unterthanen betrifft, Nützliches in seinem Lande könnte angegeben werden, entworfen von D. C. G. M. . . . Königsberg, 4.

Dell' Inoculazione del Vajuolo. Trattato istorico, politico, fisico, morale di SAVERIO MANETTI, in Firenze, 4.

ANDR. SIEGM. MARGGRAFS *chymische Schriften. Erster Theil. Berlin, 8. m. K.*

Elemens des Sciences et des Arts litteraires, traduits de l'Anglois de BENIAMIN MARTIN, a Paris. 12. Voll. 3. (*In secundo volumine, praeter historiam et philosophiam, phy siologia, et in tertio botanica, anatomia pharmacia et oeconomia traditur*).

ANTONII MATANI, Pistoriensis, in Acad. Pisana P. Prof. soc. Monspell. Sod. de aneurismaticis praec

praecordiorum morbis, animaduersiones; editio italica secunda correctior et auctior. Liburni, 4.

Conspectus historiae medicorum chronologicus in usum praelectionum academicarum confectus a GEORG MATTHIAE. Goetting. 8.

Het XIX Classe van de Genera plantarum van de Heer CAR. LINNAEUS Syngenefia genaamt, opgeheldert en vermeerdert. Mitsgaders een berigt van een Nieuw-Botanisch Stuk, aangaande het leeren kennen der Planten kort na hunne Geboorte of Uitspruiting uyt hun Zaad. Als meede de Beschryving en Afbeelding van een zeldzame en zonderlinge Zee-Plant, door DAVID MEEZE, Hovenier in de Kruidt-tuin aan Frieslands Hoo-ge Shole te Franeker, te Leeuward. 8mai. c. 8. tab aen.

IOAN. HENRIC. MEINCKE, Diff. inaug. de oeconomia foetus in utero humano Trai. ad Rhen. 4.

SALOM. THEOPH. DE MEZA, Med. Hafn. armamentarium medicum s. materia medica, quo adducuntur omnia suppellectilia medica ex tribus regnis petita nec non chemica praeparata cum variis raris et curiosis et huc vsque ignotis Hafn. 8.

PAUL. H. G. MOEHRINGII historiae medicinales, iunctis fere vbique corollariis praxin medicam illustrantibus. Amstelod. 8. c. tab. aen.

CHRIST. MOLINARII epistola ad Cl. virum ANT. STOERK, qua mulieris a scirrho curatae historia exponitur. Viennae, 8.

Herrn ALEX. MONRO's, des Aeltern, Knochenlehre, nach der Ausgabe des Herrn SUE übersetzt, und mit der sechsten Englischen Ausgabe sorgfältig verglichen, nebst der Nervenlehre eben dieses Verfassers und einer Erklärung von der abwechselnden Bewegung des Herzens, wie auch einer Beschreibung des menschlichen Milchsaftsbehälters und der Milchsaströhre,

aus dem Englischen übersetzt und mit nöthigen Register versehen durch CARL CHRISTIAN KRAVITZ
Leipz. 8.

PETRI VAN MUSSCHENBROEK *elementa physicae*, quibus nunc primum, in gratiam studiosae iuventutis, accedunt ubique auctaria quamplurima, frequentissimae annotationes, disputatio physico-historica de rerum corporearum origine ac de eodem de rebus coelestibus tractatus, opera et studio ANTONII GENUENSIS. Editio tertia Veneta, tabulis aeneis ornata, Tom. I. II. Venetii, 8. Voll. 2.

ALEXANDR. NAHUY, tractatus chemicus continens noua quaedam experimenta cum basi salis marini, nitri et aluminis. Pars I. adiecta est eiusdem Auctoris oratio de quaestione: vtrum vrosopus ex sola vrinae inspectione morbos quorumvis aegrotantium rite detegere iisque ex arte mederi possit. Amstelod. 8.

Trattato chirurgico di ANGELO NANNONI sopra la semplicità del medicare i mali d'attenenza della Chirurgia. In questo Trattato, come nel restante del libro si trovano riunite molte e varie esperienze, osservazioni, e ragionamenti, cose tutte, che molto giovano per lo stabilimento del buon metodo di medicare mali appartenenti al Chirurgo, introdotto alla lettura del seguente Trattato con un discorso fatto sopra alcuni fatti seguiti dopo finita la stampa del presente Libro. Tomo Primo, in Firenze. 4.

Physikalische Abhandlung von der goldenen Ader, welche sowohl die Eigenschaften, Wirkungen und Ursachen, als auch die Heilungsart derselben in sich faßt zum allgemeinen Nutzen herausgegeben von D. ERNST IER. NEIFELD, Züllichau. 8.

ERN. ANT. NICOLAI, Diss. inaug. de congestioni-
bus. Resp. *Ioan. Frider. Wilhelmi* Ienae 4.

Eiusd. Diss. inaug. de pulsibus Resp. *Iodoc. Ehrhart*,
ibid. 4.

Eiusd. Progr. IV et vltimum exponens rationem
structurae quarundam auris partium. ibid. 4.

Eiusd. Progr. exhibens quaedam de cordis et arte-
riarum in sanguinem actione. ibid. 4.

Eiusd. Progr. I. de causis pelluciditatis partium cor-
poris humani praesentis et sublatae. ibid. 4.

ANDR. NUNN, Diss. inaug. de affectibus rheuma-
tico - arthriticis ex emanatione mensium. Resp.

Carol. Frider. Hauswald. Erfordiae, 4.

Delle Acque di Recoaro, et delle Regole concer-
nenti il loco uso: Dissertazione di HOR. MARIA
PAGANI. in Vicenza, 8.

PAULAE ANDR. PARENTI de dosibus medica-
mentorum liber singularis in ordinem alphabeti
digestus, quo ex scriptoribus optimis et praxi fide-
lissima pro diuersa hominum aetate plerorumque
tam simplicium, quam compositorum remediorum
usitata et legitima quantitas determinatur, cum prae-
fatione HIERONYMI DAV. GAUBII, Editio
tertia multo emendatior, Lugd. Batav. 8.

Eandem hanc libri huius editionem eodem anno *Krause*,
bibliopola *Viennensis* recudendam curauit *Viennae*, 8.

Idem liber, ab ipso *Auctore* vero multum auctus eo-
dem anno prodiiit sub hoc indice: Dosium tum ad
simplicia, tum ad composita medicamenta spe-
ctantium index omnium, qui haecenus prodierint,
locupletissime auctus et clarissimorum *Authorum*
eruditionibus cum chemicis tum botanicis et *Ga-*
lenicis nouiter ac longe exornatus, variisque hu-
mani corporis aetatibus accommodatus *PAULI*
ANDREAE PARENTI, vna cum *Antidotario*
chirurg.

chirurgico in calce libri ab eodem excep-
chirurgiae professoribus elargito. Bononiae. 4.

*Alia aucta huius libri editio eodem anno prodit Ven-
tiis, quae in ipso indice eius vocatur Editio per
duas Bononienses prima Veneta. 4.*

Dictionnaire de Physique, dédié a M. le Duc de
BERRY par le P. AIME HENRI PAULIAN, à
Avignon. 4. c. f. Voll. 3.

Coniectures nouvelles sur les causes physiques des
phenomenes électriques pour servir de nouveau
Prospectus au Grand Dictionnaire de Physique par
le P. AIM. HENR. PAULIAN. à Avignon. 4.

MICH. PERRIER, Diss. de brady spermatismo,
Monspelii, 4.

Extrait du nouveau Systême de Physique et d'Astro-
nomie; ou du Systêm Eleétrique de l'Univers de
M. DE LA PERRIERE, Chevalier-Seigneur de
ROIFFE à Paris, 12.

CARL PETERSEN Diss. om Metallernes calcina-
tioner i Eld. Vpsal.

Bibliothèque choisie de Médecine, tirée des ou-
vres périodiques tant françois qu'étrangères avec
plusieurs Pièces rares et des Remarques utiles et
curieuses, avec un très-grand nombre des figu-
res gravées en taille douce; par M. PLANQUE
à Paris, 4. Voll. 6. (*Duplici in forma uno eodem-
que tempore hic prodit liber, in quarta nimirum et
in duodecima, ut appellant: numerus itaque volumi-
num dispar est, in quarta quippe forma sex tantum,
in duodecima vero duodeviginti iam prostant volu-
mina*).

ANTON. GUIL. PLAZ. Progr. de natura plantarum
muniente. Lipsiae, 4.

Insecta musaei Graecensis, quae in ordines, genera
et species iuxta systema naturae CAROLI LIN-
NAEI digessit NIC. PODA. Graecii. 8.

Infor.

Infortuni del Vajuolo e methodo di andarne al riparo, opera del Conte SILVESTRO ANTONIO PONTICELLI, in Parma, 8.

IOH. HEINR. POTT *physicalisch chymische Abhandlung von dem Urinsalze und dessen weitläufigen Anwendung, nebst einem neuen apologetischen Anhang, 2te Auflage. Berlin. 4.*

Eiusd. *wichtige und ganz neue physicalisch chymische Materien mit vielen Experimenten ausgeführet, samt einer chymischen Zerlegung der Vorwürfe und Beschuldigungen. die ihm der Herr Bergrath von Just in dem 2ten Theile seiner chymischen Schriften zur Last legen will. ibid. 4.*

Cl. viro D. FRANCISCO SERAO in Reg. Neapolitana Vniuersitate Pub. Med. Professori D. CASSAR POZZI, P. Matthes. Professor. Romae, 4. (*Perstringuntur, in hac epistola experimenta a Cl. DE TURKE capta, de figura particularum sanguinis.*)

Observations on the Diseases of the Army by JOHN PRINGLE. The third Edition enlarged, London. 8.

IOSEPHI QUARIN *tentamina de cicuta. Vienn. 8.*

FRID. LUDOV. ALBERT. RAUCH, *Diss. inaug. de haemoptysi. Argentor. 4.*

La Fabrique des Ancres par M. DE REAUMUR, à Paris fol. c. tab. aen.

L'Art de l'Epinglier par le même. ibid. fol. c. tab. aen.

HENR. IOSEPH. REGAE *tractatus duo de vrinis. Prior Quaestio Quodlibetica, an vlla scientiae medicae inuestigatione, aut experimento, quispiam possit ex sola vrinarum inspectione morborum naturam ad medelam dignoscere? Alter de vrinis vt signo: In quo ordinarius et naturalis hominis sani vrinae ad pectus eiusdemque ab eo mutatae constitutio morbi tempore proponitur, in causas*

causas inquiritur et quid singulae variationes inf-
cent, tam ex veterum, potissimum Hippocratis
quam recentiorum observatione exponitur. Ed.
ad Moen. 8.

D. REINHARDS *verletzte Leber. Glogau, 8.*

ANT. RELHAN'S short History of Brighthelmston
with Remarks on its air and analysis of its water,
particularly of an uncommon minerale one by
JOHNSTOHN. London, 8 maior.

CLAUD. ANTON. RENARD, Quæst. med. an li-
teratis vita coelebs? aff. Resp. *Lud. Gilbert, Boy-
rot de Ioncheres.* Parisiis, 4.

GASPARDUS IOANNES RENE, Quæstiones me-
dicæ duodecim pro regia cathedra vacante defen-
sæ. Monspelii, 4.

MATTHIAS RICHEVILLE, Diss. inaug. an, vt sæ-
pius chronicorum officina ventriculus, ita et acu-
torum fomes? Trai. ad Rhen. 4.

GEORG. GOTTL. RICHTER. Progr. de antiqui-
tate et salubritate victus animalis, Goett. 4.

COLLINE ROBERTSONE, Diss. inaug. de expui-
tione sanguinis e pulmonibus editi. Trai. ad Rh. 4.

NICOL. LE ROY DE S. AIGNAN Quæst. med.
ana a perito *Χημίας* medico, quam plurima *ὀψείας*
præcepta salubriora, certiora dentur? aff. Resp.
Cosma Aug. Lezurier, Parisiis, 4.

A methodical Synopsis of Mineral Waters by **RUT-
TY**, London. 4.

AUG. SCHARSCHMIDTS *Nachrichten von dem Ge-
sundbrunnen bey Freyenwalde. Berlin, 8.*

*Der wunderbare und vielleicht in der Natur noch nie
erschienene Eulenzwitter, nebst der Baumraupe, aus
welcher derselbe entstanden, und welche vor einigen
Jahren an vielen Orten Sachsens überaus großen
Schaden gethan hat, beschrieben und mit einigen auf
die Natur dieser Raupen sich gründende Vorschlägen
für*

se am leichtesten zu verringern und am sichersten auszurotten, begleitet von IAC. CHRIST. SCHARFFER. *Nebst einer Kupfertafel mit ausgemahlten Abbildungen. Regensburg, 4.*

Eiusd. piscium Bavarico - Ratisbonensium pentas, cum tabulis 4. aere incisus icones, coloribus suis distinctas, exhibentibus. *ibid.* 4.

Eiusd. icones et descriptio fungorum quorundam singularium et memorabilium; simul fungorum Bauariae icones, natiuis coloribus expressae, editioni iam paratae, propediem euulgandae denuntiantur. Ratisbonae, 4.

Idem libellus eodem anno Germanice quoque prodit.

IOAN. PHILIP. BONAVENT. SCHALLER, *Diss. inaug. de ialappa.* Argentor. 4.

D. G. SCHREBERS *Sammlung verschiedener Schriften, welche in die oekonomische Policey und Cameralwissenschaften einschlagen. 7 u. 8ter Theil, Halle, 8. m. K.*

IO. HENRIC. SCHÜTTEI *Oryctographia Ienensis siue fossilium et mineralium in agro Ienensi breuissima descriptio etc. quam reuidit, nonnulla praefatus est, adnotationes subiecit* CHRIST. VALENT. MERCKELIUS. *Editio altera renouata, Ien. 8.*

IOAN. ANT. SCOPOLI, Ph. et Med. D. S. R. I. et C. M. *Montanae Ciuitatis Physici de hydrargyro Idriensi tentamina physico-chemico-medica 1) de minera hydrargyri 2) de vitriolo Idriensi, 3) de morbis fossarum hydrargyri. Venetiis, 8.*

GEORG. FR. SIGWART. *Diss. inaug. de hydropo vteri grauidi, Resp. Georg. Bern. Bisfinger, Tübing. 4.*

GEORG.

BORG. FR. SIGWART. Diss. inaug. de tione per tactum vtilissima et summa artis obstetriciae enchiresi. Resp. *Ioh. Ien. ner.* ibid. 4.

Eiusd. Diss. inaug. medicinae dynamicas IV sistens. Resp. *Christ. Conrad. Köhkreuter.*

The Family Physician: Being a Collection of Family Remedies. Together with Plain and Full Directions for Administering them, and properly Nursing the Sick, where the Advice of a Physician is difficult to be procured. To which is added a short Account of those Cases in which Bleeding and Blisters are really serviceable: by HUGH SMITH. The third Edition with Additions. London. 4.

FRID. SNIP, Diss. de lithotomia s. calculi sectione. Amstelod. 8.

IOH. FRIEDR. SOELEMANN'S *Einleitung in die Pharmaceutik und pharmaceutischen Benennungen, für Anfänger der Apothekerkunst und Chirurgie, durchgesehen und verbessert von D. IOH. TRAMPFEL.* Lemgo, 8.

IOH. NICOL. SPACH. Diss. inaug. casum sacro hydroceles exhibens. Argent. 4.

IAC. REINE. SPIELMANN, Diss. de hydraggi praeparatorum internorum in sanguinem effusibus. Resp. *Ioan. Frider. Ehrmann.* ibid. 4.

FRANZ ANTON VON STEINBERG gründliche Nachricht von dem in Ienner-Crain liegende Crinnützer See, worinnen alle Seltenheiten desselben beschrieben, wie nämlich in einem Jahre bey An- und Auslauf jährlich in solchem gefischt, gejaget und eingedröndet, Heu und Stroh eingebracht, von den darauf wohnenden die Oeconomie besorget werde. mit 35 Kupfern. Grätz. 4.

I. G. STOCKAR DE NEUFORN tractatus chemico-
 medicus de succino in genere, nec non specia-
 tim de eo, quod nuper in agris Wisnoriensibus
 effossum est, in quo per tentamina chemica na-
 tura succini succincte examinatur, atque auctorum
 de eo opiniones inuestigantur atque examinantur.
 Lugd. Bat. 8.

ANTONII STÖERCK annus medicus secundus, quo
 sistuntur observationes circa morbos acutos et
 chronicos, adiiciunturque eorum curationes et
 quaedam anatomicae cadauerum sectiones. Vin-
 dobonae. 8.

Eiusd. libellus secundus, quo demonstratur, cicutam
 non solum usu interno tutissime exhiberi, sed et
 esse simul remedium valde utile in multis morbis,
 qui huc vsque curatu impossibiles dicebantur,
 ibid. 8.

Eiusd. Supplementum necessarium de cicuta, vbi si-
 mul iungitur cicutae imago aere exeusa, ibid. 8.

Eiusd. prioris de cicuta libelli hoc anno altera prodiit
 editio, ibid. 8.

Idem libellus gallice redditus editus est, ibid. 8. Voll. 3.
Lanü brukets rätta Högd uti rön och machiner af
MAGN. STRIDTSBERG, Stockholm. 8 min.

Traité des Bandages et des Appareils; avec un De-
 scription abrégé des Brayers ou Bandages et de
 plusieurs Machines propres à différentes Maladies,
 par M. SUE. Seconde Edition, a Paris, 12.

*Die Kennzeichen der Insekten nach Anleitung des Rit-
 ters CARL LINNAEUS durch 24 Kupfertafeln er-
 läutert und mit derselben natürlichen Geschichte be-
 gleitet von I. H. SULZER, mit einer Vorrede des
 Herrn IONANNIS GESNERS, Zürich, 4.*

Description abrégée des Maladies, qui regnent le plus
 communement dans les Armées avec la methode
 Tom. XI. Pars IV. B b b de

de les traiter; par M. VAN SWIETEN.
sterd. 12.

Diario dell innesta del Vajuolo fatto ne due figli
TADINI nel mese di Maggio 1761 in Milano.
CAR. IO. SIGISM. THIEL, Diff. inaug. de singulis
Goett. 4.

FRID. LUD. THIEL, Diff. inaug. de curatione mor-
borum artificiali per vlcera. ibid. 4.

IO. LE THIEULLIER Quaest. med. vtrum omni-
bus in morbis natura coctiones molitur? aff.
Resp. Aug. Roux. Parisiis, 4.

Nob. Illustrissimo ALB. V. HALLERO, Soc. R. Sc.
Goett. Praef. de variolis, apoplexia et hydropse, a
A. D. TISSOT. Lausannae, 8.

Avis au Peuple sur sa Santé. avec des Remedes pour
se conserver par M. TISSOT. ibid. 8.

De methodo medendi variolis haectenus cognita,
saepe insufficiente, magno pro inoculatione argu-
mento, dissertatio epistolaris ad Cl. D. B. CASP.
SULZERUM exarata a D. BALTH. LUD. TRAIL-
LES. Vratislaviae. 8.

ANDR. GOTTFR. TRETZELIUS, Diff. inaug. de
insigni et praestantissimo vsu corticis peruviani in
medicina. Altdorf. 4.

— TRIBOULET, Quaest. med. vtrum sit secunda
vena in indigestione. Duaci.

DAN. WILH. TRILLER, Diff. inaug. de tabacipar-
mici abusu ceu atrocis affectus ventriculi aliorum-
que morborum causa. Resp. Aug. Lud. Vniversit.
Witteberg. 4.

H. G. N. TROSCHEL, nothwendige Nachricht von den
wahrhaften Böhmischen Bitterwasser Saydschütz-
Ursprungs aus dem Hochbetscher Berge. Leitmeritz. 8.

JOH. FRID. TUNZEL, de vita rustica, rusticaeque
rei scriptis ecclesiarum pastoribus rure degentibus
commendandis. Brunsw. 4.

Memoires sur les Defrichemens par M. le Marq. de
TURBILLY, a Paris 12.

Praeclarissimo viro Abbati NOLLETO, IO. MARIA
DE TURRE S. P. Neapoli. 8. c. 2 tab. aen.
(*Agitur in his literis de particularum sanguinis
figura*).

Nouveaux systeme du Microcosme ou Traité de la
Nature de l'Homme; dans laquelle on explique la
cause du Mouvement des fluides, le principe de la
vie, du sang et des humeurs, la generation et les
autres operations des parties du corps humain
par le Sr. DE TYMOGNE, a la Haye. 8. c. f.

PAULI VALCARENGHI, Com. Eq. Prim. Prof. Med.
Ticin. de praecipuis febribus specimen practicum
ad VINCENTIUM, filium. Cremonae. 4.

Minéralogie, ou Nouvelle Exposition du Regne Mi-
neral. Ouvrage dans le quel on a tâché de ranger
dans l'ordre le plus naturel les Individues de Regne
et où l'on expose leurs propriétés et usages mé-
chaniques, avec un Dictionnaire Nomenclateur et
des Tables synoptiques par M. VALMONT DE
BOMARE. Tome Premiere, a Paris. 8.

DOMINICI VANDELLI de thermis agri Patauini:
accedit bibliotheca hydrographica et apologia
contra HALLERUM. Patauii, 4 mai. c. tab. aen.

Journal de Medecine, Chirurgie, Pharmacie etc. par
M. VANDERMONDE Janvier — Decembr. 1761
Tome XIV. XV. a Paris 8. Voll. 2.

DAVID VASSE, Quaest. med. an pueri bene mane
cibandi? aff. Resp. Carol. Salin. ibid. 4.

MICHAEL LUD. VERNAYE, Quaest. med. an post
longas defatigationes, subito instituta vita deses
periculosa? aff. Resp. Nicol. Jean-roy, ibid. 4.

EMAN. MAURIT. DU VERNEY, Quaest. med. an
sudare tutius, quam algere? aff. Resp. Hugo Gau-
thier, ibid. 4.

Dell' Arte Ostetricia, Trattato di GIUSEPPE VIGLI
in Firenze, 4.

**Commentatio physiologica, qua foetum in utero
liquore amnii, sed sanguine, per venam umbili-
alem aducto, nutriri ostenditur a IOH. HARTZ
VOGEL, Goett. 4.**

**RUD. AUGUSTIN VOGELS neue medicinische Bi-
bliothek. Des vierten Bandes, fünftes Stück. ibid. 3.**
**Das Steinreich systematisch entworfen von IOH. ERNST
IMMANUEL WALCH, der Beredsamkeit und
Dichtk. ord. öffentl. Lehrer auf der Univ. zu Jena,
Halle, 8. m. K.**

**IOH. GOTTSCHALK WALLERIUS, Physische Chy-
mie. 1ster Theil. Aus dem Schwedischen übersetzt,
Gotha, 8. m. K.**

**Eiusd. Diss. analysin et synthesein pulueris laxantis
d'AILHAUD sistens. Resp. Petr. Christoph.
Schulz. Vpsaliae, 4.**

**Eiusd. Diss. qua dubia quaedam, contra transme-
tationem aquarum mota, refelluntur. Resp. Iac.
Wahlström. Holmiae, 4.**

**Eiusd. Diss. de principiis corporum, Resp. Er.
Schoenstedt. Vpsal. 4.**

**Eiusd. Diss. Agriculturae fundamenta chemica (latine
et suecice) Resp. Gust. Adolph. Gyllenborg, Comes.
ibid. 4.**

**Eiusd. Diss. om Guld och Silfver - skedning. Resp.
Car. Henr. Flintberg, ibid. 4.**

**Eiusd. Diss. de origine oleorum in vegetabilibus
Resp. Georg. Rothmann. ibid. 4.**

**Eiusd. Diss. an interitus mundi quaedam indicia in
globo terraqueo sint obuia? Resp. Nic. Ion. Brä-
berg. Holm, 4.**

**Eiusd. Diss. de incrementis montium dubiis. Resp.
Petr. Iac. Frisendahl. Vpsal. 4.**

IOAN. GOTSCH. WALLERIUS, Diff. de insulis
natantibus. Resp. *Ioh. Brodin.* ibid. 4.

Eiusd. Diff. de mutata facie telluris. Resp. *Eric. Su.*
Wagenio. Strögnesia. 4.

Eiusd. Diff. de tellure olim per ignem fluida. Resp.
Ioan. Murberg. Vpsal. 4.

Eiusd. Diff. de origine fontium. Resp. *Sven. Westphal.*
ibid. 4.

Eiusd. Diff. Animaduersiones chemicae ad ictum ful-
minis in arce regia Vpsaliensi d. 24 Aug. 1760
(*latine et suecice*). Resp. *Car. Petr. Wibom.*
ibid. 4.

Eiusd. Diff. om metallernes calcinationes i eld.
Resp. *Car. Petersen.* Holmiae. 4.

Eiusd. Diff. de diluuiio vniuersali. Resp. *Aestian Petr.*
Harlin. Vpsal. 4.

Eiusd. Diff. de vegetatione seminum vegetabilium
per mortem. Resp. *Mich. Henr. Otin.* ibid. 4.

Eiusd. Diff. de indole aquae mutabili. Resp. *Nicol.*
Schwarz. Holm. 4.

C. L. WALTHERS *sonderbare Anmerkungen, welche*
sowohl in der Medicin, Anatomie, als Chirurgie vor-
fallen. Nürnberg. 8. m. K.

The Life and Literary Remains of RALPH, BA-
THURST by THOM. WARTON. London, 8.
(*Continentur varia scripta medica, ex quibus emi-*
nent tres praelectiones de respiratione habitae).

10. NIC. WEISIUS, Diff. sistens historiam partus
impediti ex membrana tendinosa os vteri inter-
num arctante. Resp. *Andr. Gottfr. Tretzelius.*
Altdorf. 4.

ANDR. WESTPHAL, Diff. sistens succinctas aliquas
animaduersiones medicas circa potiora quaedam
momenta in passione optimi maximi seruatoris
occurentia. Resp. *Tim. Christ. Guil. Overkamp.*
Gryphiswald. 4.

Physiological Essays, containing, 1) an Inquiry into the Causes which promote the Circulation of the Fluids in the very Small Vessels of Animals. 2) Observations on the Sensibility and Irritability of the Parts of Men and other Animals; occasioned by M. de HALLER's late Treatise on these Subjects. The second Edition, corrected and enlarged. With an Appendix, containing an Answer to M. de HALLER's Remarks in the 4th Volume of the *Memoires sur les parties sensibles et irritables*. By ROBERT WHYTT. M. D. F. R. S. etc. Edinburgh. 8.

An Essay on the Virtues of Lime-Water and Soap in the Cure of the Stone. The third Edition corrected and enlarged with an Appendix, containing the Cases of Lord WALPOLE, the Bishop of Landaff, WILLIAM HAY Esq. M. L. TRIVIGAR, etc. by ROBERT WHYTT. *ibid.* 8.

10. GOTTFR. WOLFIIUS, Diss. inaug. de ballismis vitae, Altdorf. 4.

Della Cura de Bambini attaccati della rachitide. trattato di GIOV. EVERARD. ZEVIANI, in Verona. 4. Eiusd. Trattato del flato a favore degl' Ipocondriaci. *ibid.* 4 min.

Contenta in hac parte.

1. Noui Commentarii Academiae Scientiarum Imperialis Petropolitanae, Tom. VII et VIII. p. 575
2. BRISSON Ornithologia l. synopsis methodica auium Tom. I ad VI p. 591
3. Histoire abrégée des Insectes qui se trouvent aux environs de Paris, Tom. I et II. p. 612
4. BERTRAND Memoires sur la structure interieure de la Terre p. 619
5. BALLEXSERD Diff. sur l'education physique des enfans p. 626
6. MEESE Plantarum rudimenta p. 638
7. OOSTERDYK, Diff. de Aceto p. 642
8. VANDERMONDE Iournal de Medecine, Chirurgie, Pharmacie cet. p. 644
9. FABRICII Enumeratio methodica plantarum horti medici Helmstädiensis. Editio secunda p. 664
10. RUSSEL Dissertation on the Use of Sea Waters in the Diseases of the Glands p. 670
11. MORGAGNI de sede et causis morborum per Anatomen indagatis, Libri V p. 677
12. Actorum Academiae Electoralis Moguntinae scientiarum vtilium, quae Erfordiae est. Tom. II. p. 694
13. Noua physico-medica p. 713
14. Continuatio indicis scriptorum physico medicorum, quae anno 1761 prodierunt p. 727

INDEX.

A.

- A**bdominalia viscera, circa ea varia observata 306 sq. eorum situs per-
versus et mala confor-
matio 707 sq.
- Ablactationis infantum tem-
pus 414
- Absorptio, quibus vasis fiat 283 seqq.
- Acephalorum consideratio 338
- Acetum quid 642. parandi
modus eiusque natura
643. acetii vini vsus in hy-
drophobia 720
- Achillis tendinis disrupti sa-
natio 130
- Acida, opii antidotum 120.
acidi virriolici cum aliis
corporibus coniuncti sepa-
ratio 271
- Aconiti eiusque extracti vsus
et effectus in variis mor-
bis 239
- Acta Helvetica Vol. IV. 313
- Acus nova declinatoria 579.
nova triquetra ad perfo-
randum hydrocephalum
apta 267
- Acutorum morborum signa
ex discrimine soni pectoris
discussi desumenda 59
- Aduasio vulnerum sclopeta-
riorum 268
- Aer, quatenus vegetationem
promouet 144
- Aerugo cupri pendet a sul-
phure cupri 211
- Aeschynomenes americanae
descriptio 587
- Aggeres extruendi
aquam iis arcendi 131
- Agriculturae fundamen-
ta chemica 139 seqq.
- Agros pinguefaciendi mo-
dus 191
- Albinus, Bernh. Siegf. Re-
giae Scientiar. Societatis
Londin. socius. 718. de
sceleto humano liber. 473
- Alcali volatilis vsus in robis 653
- Alston, Car. vita, obitus et
scripta 556 sqq.
- Alui obstructio incurabilis 262
- Amadou, fungi vsus ad tis-
tendam haemorrhagiam 653
- Ambrosina, novum plantae
genus 539
- Americae quadrupeda indi-
gena 454. partis, Kam-
schadaliae proximae de-
scriptio 16
- Ammoniacum salem, parandi
modus 17. 671. huius
vis potulenta refrigerans 391
- Amputatio, femoris sponta-
nea 246. huius in artica-
lo difficultates et possibi-
litas 251 sq. eam in arti-
culo instituendi modus 253 sq.
- Amygdala marina, concha 49
- Anatomia artificialis a virgi-
ne Biberon praeparata 254
- Anecdotes de Medecine 53
- Aneu-

Aneurysma verum, sponte
sanatum 649. arteriae
spermaticae et scrotum in-
de scirrhum factum 649.
arteriae subclaviae enor-
me 653. aneurysmate de-
functorum sectio 688 sq.
Anguillae massae farinaceae
acelcentis microscopio ob-
servatae 531
Animae sedis disquisitio 341
Animalcula iusculi carnis mi-
croscopio observata 531.
marina aquae innatantia
in littoribus Belgicis ob-
via 315
Animalia Americae indige-
na 454. orbi antiquo in-
digena 452. orbi utrique
communia 456. anima-
lum in Belgio habitantium
Centuriae duae 325
Anthoporita s. Anthopora
petrefacta, quid? 321
Anus, ad illum excrescen-
tiae peculiaris historia 530
Aphronitri examen chemi-
micum 703
Apis foetus suos foliis inno-
lutos in ligno putrido ab-
scondens 34
Apoplexiae distinctio 681.
ea defunctorum sectio ib.
Aqua, quatenus vegetatio-
nem promoveat 144.
aquae elementaris forma
73. incondensibilitatis,
circa eandem experimenti
Florentini fallaciae quae-
dam 65. usus in doloribus
ventriculi 57. calidae in-
iectionum in vterum usus
in retentione secundina-
rum 270. marinae usus in

morbis glandularum 670.
experimenta circa eam in-
stituta 671. eam edulco-
randi artificium 358.
aquae minerales magnae
Britanniae 673. vitrioli-
cae in insula Mona 14
Arationis usus eique aptum
tempus 153
Arena, an ad foecundatio-
nem terrae conferat 149
Argi, Zoophyti descriptio
509
Argilla quid, et quatenus
ad fertilitatem contribuat
146
Arifarum potamogeti folio
Baccon. 539
Arsenico demortui cadaue-
veris sectio 693
Arteriarum structura 393.
irritabilitas, circa eam
difficultates 82
Artificum morbus singularis
21
Asbestus in Gall. repertus 33
Ascaridum historia physiolo-
gica 488. descriptio et
structura interna 490. va-
rii motus et nutrimentum
491 sq. generatio 492
de Asch, Geo. in munere
supremi Russicorum exer-
citus Medici confirma-
tus 554
Ascitis curatio et cum educta
aqua instituta experimen-
ta 266. mira crisi curatio
265. tartaro emetico cu-
ratio 267. venaesectioni-
bus et opio curatio 243.
eum tractandi methodus
647. eo demortuorum se-
ctio 691
Bbb 5 Afel-

- A**
- Acellus maior hermaphroditus** 312 sq.
- Afinus marinus** 50
- Asper verus, piscis** 277
- Asperuli piscis descriptio** 277
- Astacorum character genericus** 468. **propagatio** 469. **chelarum restauratio** 470. **astaci Norvegici curiosi descriptio** 314
- Astruc, J. Traité des Maladies des femmes** 213
- Auditus organi descriptio** 297
- Auenbrugger, Leop. Inuentum nouum ex percussione thoracis humani vt signo, abstrusos interni pectoris morbos detegendi** 57
- Auis a phasiano et gallina Afric. prognata** 33. **auium synopsis method.** 590 sqq.
- Auriculæ cordis dextrae præternaturalis dilatatio** 268
- Auris eiusque partium descriptio et vsus** 297 seq.
- B.**
- Ballexferd Diss. sur l'education physique des Enfans** 626
- Balneorum vsus** 228. **horum incommoda** 229
- Barberet ab Acad. Scient. et Artium Rothomagiensi præmium reportauit** 552
- Barometri ad instar, nautis inferuntur, cuiusdam instrumenti descriptio** 585
- Bassii, Ferd. Ambrosina, novum plantæ genus** 539
- Basteri, Jobi opuscula subseciua Liber III.** 310. **opuscula subseciua Tom II. Liber I.** 468
- Bathoniensis fontis medicæ descriptio et vsus** 674
- Baurenseind, obitus** 720
- Belladonnae vsus internus in cancro mammae** 645. 654. **vsus in scirrho intestinorum** 258. **circa eius vsum instituta experimenta** 259. **tincturam parandi methodus eiusque vsus in cancro mammae** 652. **fructuum effectus funestus** 389. **horum antidota** ib.
- Beltz, Urban. ab Acad. Reg. Scient. Berolinensi præmium reportauit** 164
- Berolinensis Academiae Reg. Scient. thesis et præmium ad ann. 1764. et 1765.** 164
- Bertrand, Elie, Memoires sur la structure interieure de la Terre** 619
- Bezoar humanum** 646
- Bilguer, Jo. Vlr. Anweisung zur ausübenden Wundarzneykunst in Feldlazarethen** 496
- Boehmer, Phil. Adolph. Academiae Reg. Chirurg. Parisiensis socius** 166
- Bohadsch, Jo. Bapt. de quibusdam animalibus marinis eorumque proprietatibus Liber** 501
- Boleti nona species** 316
- Bose, Ern. Gottlob, Prof. Physiologiae ordin. Lipsiensis** 168
- Botanica expeditior in tabulis** 279
- Boyer Methode a suivre dans**

dans le traitement des différentes maladies épidémiques, qui regnent dans la Generalité de Paris 493

Brassicae chinensis descriptio 587

Briffon, A. D. Ornithologie Tome I. - VI. c. Supplem. 591 seqq. Regnum animale in IX Classes distributum auctius editum 612

Bristoliensis aquae medicae descriptio et usus 674

Büchner, Andr. El. Reg. Scient. Societatis Lond. socius 165

C.

Cadaveris hominis subito demortui sectio 660

Calculosa massa in intestino colo equi reperta 31

Calculus insignis ex vesica sectionis ope extractus 262. ad calculi sectionem lateralem instrumenti descriptio et usus 653

Caloris vis vegetationem promouens 143. summi gradus ad certa fluida experimentis declarati 588 sq.

Calvariae foramina horumque usus 101 seq.

Calvet, Spirit. Claud. Franc. Acad. Paris. Inscriptionum et elegant. literarum correspondens 166

Calx, an ad fertilitatem contribuat? 147. eam praeparandi, coquendi eaque utendi modus 120 seq.

eius varietates 207 seq. calcareae terrae varietates 207 seq.

Camphorae proprietates et noua vegetatio chymica, quae ope eiusdem fit 400 seq. usus in mania 525. vis venena corrigens 30

Cancer mammae vsu belladonnae curatus 652

Cancris marini ad littus Ariminense 46. de iis observationes 471. eorundem duae species 471

Capitis vulneris cum cranio depresso curatio 533

Caracal, animal. 463

Carbonis fossilis, *Bovey-Coal* dicti descriptio et origo 22 seq. analysi chemica 24. cum eo instituta experimenta 43

Carcinomatis vteri natura et cura 222

Cardialgiae conuulsivae curatio 645

Cariei ossis pubis casus 209

Carnis frustum e trachea egressum 256

Caro ab Acad. Scient. et Artium Rothomagensi praemium decretum 552

Cartilaginum vasa negantur 285

Cassia fructu nigro *Gmel.* 579

Catalepsis pediluuiis et frictione mercuriali curata 247

Catamenia qua ratione contingant 215 seq. horum diuersi status 216. suppressio 217

Causticorum effectus in cadavera obseruatus 269

Cellu-

Cellulosae membranae in-	Colicae verminosae curatio
sensibilitas dubia reddita	270
82	Coma vigil.
Cera flava pictorum vsui ac-	Concha anomia plicata
commodata	λυσιππογυγγυλιος penficata
705	326. sphaerica fluviatilis,
Cerebelli descriptio 331. a	alata, ex badio et nigro
cerebro et medulla spinali	colore variegata 695.
differentia	chae minimae ad littus
338	Ariminense
Cerebri mensura, definitio	Conchyliorum characteres
et substantia 329 seqq.	determinandi ratio 396
eius vasa 333. ventriculo-	Congelationis phaenomena
rum vsus 342 hydrops 269	72 seq.
Cernuae, piscis descriptio	Corallii spongiosi historia
277	582 sq.
Cesto del mare, animalis de-	Cordis vasa et motus 304 sq.
scriptio	motus a voluntate pendens
502 sqq.	56. irritabilitas quid? 85
Chlorosis causa et curatio	sq. circa hanc difficultates
217 seq.	82. harum solutio 89 sqq.
Choreae S. Viti curatio 653	sensibilitas et difficultates
Chronicorum morborum	circa eam
causae et signa ex sono	81
percussi thoracis sumenda	Cornua oborta ad femora
60	plurium feminarum 654
Cicntae vsus externus chi-	eorundem in hominibus
rurgicus 241 seqq. vsus	origo 304. cornua ammo-
internus salutaris 651.	nis minima ad littus Ari-
vsus in scirrho et carcino-	minense
mate 659. 664. in mor-	44
bis scrophulosis 654. ex-	Cortusae Matthioli descri-
tractum parandi modus	ptio
230. eius dosis et effectus	325
236. huius vsus in amauro-	Cotyledonum plantae diffe-
li 234. in podagra ib.	rentiae 637. ab iis me-
in obstructione glandula-	rhodus desumta 648 sqq.
rum 231 seqq. in carcino-	Conguar, animal.
mate ib. in variis morbis	461
232 seqq. 236	Crantz, Henr. Nepom. so-
Cinnabaris, circa hanc expe-	lutiones difficultatum cir-
rimenta chemica 706. eius	ca cordis irritabilitatem 84
effectus antispasmodicus	seqq.
707	Cretaria terra an ad fertili-
Clauī hysterici curatio 663	tatem contribuat? 147
Cochleae punctatae genesis	Cucumerum succi vsus in vi-
49	cere pulmonum
	427
	Cutu

Cotis eiusque glandularum
descriptio 301

D.

Danicae societatis, iter in
orientem facientis, pluri-
ma membra moriuntur

719

David, ab Acad. Reg. Chi-
rurg. Parisiensi praemium
reportavit

716

Delirii phrenitici curatio 663
Diarthrosis ossium, eiusque
genera

475

van Doeveren, Gualt. Me-
dic. theoret. et pract. che-
miae et artis obstetriciae
Prof. Groening.

357

Durae matris descriptio 332.
motus, arteriae et nervi.

292 sq.

Duretus, Ludov. eius in elo-
gium praemium constitu-
tum

356

Duverney Oeuvres anatomi-
ques

290

Dysenteriae ao. 1759 Suin-
furti grassantis descriptio

524

Dysuriae, ex ulcere intesti-
nali in vesicam peruiò, in
marasimum desinentis ca-
sus

323

E.

Eau de Luce vsus in rabie

658

Echinitae species singularis

326

Echinus f. Echinometra vul-
garis aculeis nigris

48

Electrica experimenta 19.

36 seq.

Electricitatis effectus, in di-

versis morbis 322. in
membra frigore vlt et alio
modo adfecta

710

Ellenberger de Zinnendorf,
summus rerum medicarum
atque chirurg. in exer-
citibus Regis Borussiae
Praefectus et Consiliarius
supremi Collegii Medico-
rum

358

Emeticorum vsus in morbis
acutis grauidarum

661

Endemii morbi vrbis Jön
Koeping eorumque caus-
sae

194

Epiplenteroceles cum spha-
celo et iactura partis in-
testini curatio

651

Epiptoi monstrosi obseruatio

267

Epsomienfis fontis medicari
eiusque salis descriptio et
vsus

676

Eruca salicis lignum rodens

418. 421. eius historia

naturalis 421. corpusculi

diuisio 422. partium ca-

pitis exteriorum descri-

ptio anatomica 423 seqq.

exteriorum corporis par-

tium microscopio obser-

vatarum descriptio 427

seqq. interiorum partium

fabrica 430. musculorum

descriptio 430 sq. cere-

bri, medullae spinalis,

gangliorum, nervorum-

que descriptio 432 sq. va-

forum aereorum descriptio

433 sq. cordis descriptio

435 sq. corpora renifor-

mia 437. vasa granulosa

438. pars adiposa ib. ca-

nalis alimentarius 439. sqq.

vafa

vasa bombycina 443. vasa
dissoluentia 444 sq. partes
in capite contentae 445.
mutatio in chrysalidem et
phalaenam 421 sq. 446
Euphorbii tincturae effectus
eorumque curatio 29
Excrefcentia ad linguae ra-
dicem ligatura extirpata
645. gangraenosa in ca-
pite membri virilis per li-
gaturam huius partis cu-
rata 127
Exfoliatio ossium post 57 an-
nos contusionem capitis
secuta 248 sq.
Exostoseos ossis cylindrici
nova species 648. mon-
strosae descriptio 271

F. .

Fabricii, Phil. Conr. Enu-
meratio methodica plan-
tarum horti medici Helm-
stadiensis 664
Febris putridae spasmodicae
et rheumaticae casus 316.
catarrhalis cum ulcere pul-
monis casus ib. continuae
in intermittentem anoma-
lam transeuntis historia
655. proteiformis descri-
ptio 656. putridae vermi-
nosae cum delirio phre-
nitico curatio 657. febre
hectica demortui sectio
656
Felis ex india orientali de-
scriptio 27
Femoris ossis fractura sola
musculorum actione pro-
ducta 256. os vi externa
luxatum 31. ossis luxatio

et repositio 35. variatio
a causa interna luxatio
curatio 323 seq. sponta-
nea amputatio 246. am-
putatio in articulo 211 sq.
Filicis maris radice virum
foetum ex utero expellen-
di 263
Fimbriae, animalis marini
descriptio 507. an Zoo-
phytum? 508
Fistulae ex adipe renum or-
tae curatio 124 seq.
Flagrorum usus in obstructio-
ne alui 96
Fluidi neruei, materies et
natura 339 sq. motus quo-
tuplex 341. quatenus est
causa motus muscularis
349 seq.
Fluidorum resistentiae dilu-
cidatio 584
Fluoris albi causae et cu-
ratio 218
Foemina 9 annorum filiam
peperit 320
Foetus ad 29 menses in ute-
ro gestus et per abscessum
eductus 662
Folia, eorum in plantis per-
fectioribus usus 70 seq. in
respirationi plantarum in-
feruiant? 71
Forskal, obitus 720
Fractura, femoris sola mus-
culorum actione producta.
256. ossis humeri et me-
morabilis eius operatio et
complicata humeri ad arti-
culum cubiti eiusque cu-
ratio 663
*Franckische Sammlungen von
Anmerkungen aus der Na-
surlehre, Arzneigelahrtheit
Dico.*

*Oeconomie &c. 5ter und
6ter Band* 521

*Reyenwaldensis agri et fon-
tis descriptio* 50 sq. fon-
tis *analysis chemica* 52

*Trigoris, effectus in instru-
menta musica* 212 seq.
*summi gradus ad certa flui-
da experimentis declarati*
588 seq.

*Friis, Christ. Lodberg, De-
canus Facult. med. Hafn.*
357

*Fulminis effectus nonnulli
obseruati* 244 seq.

*Furoris vterini causae et
curatio* 219

G.

Gadus hermaphroditus 312
*Ganglii in femore feminae
extirpatio* 257

*Gangraenae abdominis cu-
ratio* 261

*Gardeniae, plantae descri-
ptio* 40

*Gaubius, Hier. Dav. Socie-
tat. Reg. Scient. Londin.
socius* 718

*Gehler, Jo. Car. Botanices
Prof. Publ. extraord. Lipf.*
168

*Gelu quomodo fiat, circa
illud phaenomena* 72

Genetta, animal. 467

*Geoffroy iun. Histoire des
insectes Tome I. et II.* 612

*Gerard, Lud. Flora Gallo-
Prouincialis* 402

*Glacies an commotionem
electricam transmittat* 39

Glandulae, plantarum 399.
*cutaneae, harum in quin-
que species distinctio* 301.

*glandulae in vagina vteri
offense factae observatio*

255. *glandularum vagina-
lium descriptio* 308

*Glarea an ad foecundatio-
nem terrae conferat?* 149

*Glaux Rivini, eius propa-
gatio et vsus* 701

*Globulus plumbeus diu post
acceptum vulnus vomitu
reiectus* 522

de Gorter, Jo. obitus 171
memoria 361 seqq. scri-
pta 371

*Gottingensis Acad. Reg.
Scient. thesis ad ann. 1764.*
355

*Gouan, Ant. Hortus Regius
Monspelienfis* 154. seqq.

*Grauditis signum peculia-
re* 260

Gronouii, Jo. Frid. obitus
171. *memoria et scripta*
721

Gustus organi descriptio 300

*Gymnoti tremuli descriptio
et experimenta cum eo
instituta* 314

H.

*Haemoptoseos casus singula-
ris et curatio* 20 seq.

*de Haen, Ant. Difficultates
circa modernorum syste-
ma de sensibilitate et ir-
ritabilitate corp. hum.* 76.

*Vindiciae difficultatum
circa modernorum syste-
ma de sensibilitate et irri-
tabilitate corp. hum. con-
tra Alb. v. Haller* 97

*Hagstroemii medicamenta
tria domestica* 197

Halesiae, plantae descript. 40
v. Haller,

- v. Haller, Alb. ad Ant. de
Hsien difficultates Apo-
logia. Elementa
Halleri Tom. I. 1756.
- Harlemaensis societatis scien-
tiarum commentarii P. V. 120
- Hartmann, Jo. Frid. Reg.
Scient. Societatis Götting.
Correspondens 166
- Hartmann, Petr. Imman. Me-
dicinae Prof. Publ. ord.
Francof. ad Viadr. 168
- de Haven, obitus 720
- Hellebori nigri extractio de-
mortui sectio 693
- Hernia, quatenus cum te-
sticulo communi sacculo
deprehenditur 288. scro-
talis cum inflammatione
vomitu spontaneo curata
255. inguinalis, circa eam
observationes 263. 645.
cruralis 268. ventralis
cum graviditate 660. her-
niarum congenitarum ra-
tio 289
- Hillary, Guil. obitus 171
- Hirudines asseruandi iisque
vtendi modus 198 seq.
- Hirundinum migratio 13.
- Histoire de l'Academie Roya-
le des Sciences à Paris,
année 1756. 385. abre-
gée des Insectes, qui se
trouvent aux environs de
Paris Tom. I. et II. 612.
naturelle generale et par-
ticuliere, avec la Descrip-
tion du Cabinet du Roy
Tom. IX. 449
- Holmann, Samuel. Christ.
Commentationum in Reg.
Sci. Societate Gort. inde ab
ann. 1756. recen-
sylloge
Holmianis Reg.
Homolocenchrus,
graminis genus
Hope, Jo. Materiae
Botan. et Med. Prof. Edin-
burg. 558
- Hordei arista per vinum
evacuata 260
- Hordeoli, plantae mexica-
nae virtus 257
- Horrebow, Petr. obitus
719
- Humus, quatenus vegetatio-
nem promouet 145
- Hunter, Will. Medical
Commentaries Part. I. 281
- Hyaena, animal. 463
- Hydrae, zoophyti descri-
ptio 511 seq.
- Hydrophobia, eius sedes
483. curatio 484 seqq.
ei medendi specialis me-
thodus 487. an sit sequela
morsus animalis rabidi?
480. eius per mortuum
propagatio ib. seq. natu-
ra et symptomata 482.
ea demortuorum sectio
quid ostendat 482 seq.
684 seq. a solo terrore
exorta 55. spontanea, et
defuncti sectio 699
- Hydrops insultu apoplectico
curatus 663. vitione sana-
tus 54. eo demortuorum
sectio 691. ascites vid.
Ascites, peritonaei, eius
causae et signa 692
- Hyoscyami eiusque extracti
effectus

in variis morbis 238 seq.
Hydri mali causae et cu-
ratio 224

I.

Iguar, animal. 461
James, R. Treatise on ca-
nine Madness. 479
Jancke, Jo. Godofr. de fo-
raminibus ossium calua-
riae eorumque usu Diff. I.
201. de ratione venas c.
h. angustiores, in pri-
mis cutaneas ostendendi
106. memoria et scripta
176 seqq.
Iasini promontorii bonae
spei descriptio 41
Ilicis imberbis descriptionis
supplementum 584
Inediae casus singularis 388
Infantis recens nati cura
412 seq. 627 seqq. abla-
tati educationis ratio 629
seq. monstri descriptio
657. infantes in orpha-
notropha recipiendi tem-
pus 416. horum vestimen-
torum, nutrimenti et ex-
ercitiorum modus 641 sqq.
Inoculatio variolarum a su-
prema Parisiensi curia in-
terdicta 558. huius prae-
stantia 124. historia et ori-
go 128. 225. eam insti-
tuendi modus et ratio 226.
circa illam observata 122
Insectorum characteres 447.
in agro Parisiensi repe-
riandorum methodica dis-
positio 613 seqq.
Tom. XI. Pars IV.

insensibilis, an sit qualitas
335. tendens, eius in-
ventio controversa 287
Insitio variolarum vid. Ino-
culatio.

Ipecacuanhae in infuso pro-
pinatae effectus 266
Irritabilitas, an sit qualitas
occulta? 89. cordis, hu-
ius a sensibilitate diffe-
rentia 88. partium quid
eiusque a sensibilitate dif-
ferentia 344 seq. eius
gradus 345. circa illam
difficultates 82 seq.
Isenflamm, Jac. Frid. Prof.
Med. Ord. Erlang. 718

K.

Karakatizae, polypi marini
descriptio 580 seq.
Klinkosch, Jo. Thaddeus,
Anatomiae Prof. Publ.
Pragensis 167
Kniphof, Io. Hier. memo-
ria et scripta 559 seqq.
Koelreuter, Jos. Theoph.
a Ser. Marchione Badensi
Consil. et Hist. naturalis
Prof. 553
Kongl. Vetenskaps Acade-
miens Handlingar för år
1760. Vol. XXI. 193

L.

Lacrymalis glandulae du-
ctuum descriptio 295. ho-
rum indentio controuersa
285

Cce

Lacta-

- Lactatio**, circa eam monita 413
- Lapidum** figuratorum origo et diuersitas 622. 625
- Laponiae** borealis confinium climatis salubritas 206
- Laurter**, Franc. Ioseph. obitus 161
- Leber**, Ferd. *Abhandlung von der Nutzbarkeit des Schierlings in der Wundarzneykunst* 241
- Lens** crystallina, eius vasorum distributio 287. 296. sine ea an visus esse possit? 530
- Leonis** historia naturalis 449. seqq.
- Leopardi**, a tigride, vncia et pardo differentia 459
- Lepra**, piscium et animalium in Norwegia morbus 211
- Lernaeae**, animalis marini descriptio 502 seq. 508
- ventriculus dentibus instructus 504 an venenis adnumeranda 506 seq.
- Ligamentorum** insensibilitas dubia redclita 80. 100
- Lignorum** fossilium in montibus praealtis reperientorum descriptio 18 seq.
- Limbourg**, Io. Phil. ab Acad. Louaniensi praemium reportauit 553
- Linguae** partium descriptio 300
- Lithoromia** per lithotomum occultum facta 651 vid. Calculi sectio.
- Lochiorum** obstructio guifugis sublata 38
- Ludolf**, Christ. Frid. 161
- Lugdunensis** Acad. Scient. elegantiorum Literarum et artium, historia et membra 547 seqq. thesis ad eam 1765. 550
- Lupi** nigri descriptio 467
- Lymphaticorum** vasorum origo, circa huius institutionem controuersia 282
- circa eorundem vsum controuersia 283. 286
- Lyncis** descriptio et historia naturalis 462
- Lyonnet**, Pierre, *Traité anatomique de la Chenille, qui ronge le bois de Saule* 418
- M.**
- de Macclesfield, Geo. Comitis obitus 556
- Magneticae** acus visus in mineris ferri inuestigandis 199
- Malachites** veterum quid? 701
- Mania**, a phantasia et nausea exorta breui curata 525. ea defunctorum lectio 682 seq.
- Manuum** monstrosarum descriptio 758
- Marga?** quid an ad fertilitatem aliquid conferat 148
- Maris** aestus reciproci eiusque causa 47 sedimentum ad litus Arimini 44
- marinorum corporum in vasa

- terra continente origo 74
Martialium et salinorum
 vsus in colica verminosa 270
Matthiae, Geo. Prof. Med.
 Ord. Gotting. 717
Maxillae contractio a me-
 dela morbi venerei orta 668
Medullae oblongatae de-
 scriptio 331 spinalis di-
 stributio ib.
Medusa palliata f. vrticata,
 zoophytum 518
Meese, Dav. het XIX Classe
 van de Genera plantarum
 van de Heer Car. Lin-
 naeus Syngenesia ge-
 naamt, opgeheldet en ver-
 meerdert 535. Plantarum
 rudimenta f. illarum me-
 thodus ex differentia se-
 minum, cotyledonum cet.
 635
Melancholia, eius peculiaris
 casus 521 in maniam le-
 thalem, breui tempore
 mutata 525 ope sanguinis
 asinini curata 534 ea de-
 mortuorum sectio 682 sq.
Menstrui fluxus nimii signa
 et curatio 218 vid. Cata-
 menia.
Meningum insensibilitas,
 circa eam difficultates
 79
Mercurii, vsus in vomitu
 323 in hydrophobia 485
 dulcis vsus in morbis ve-
 nereis 709 sublimati vsus
 historia 222 huius vsus in
 vena medinenfi 267 mer-
 curius vitae, circa eum
 obseruata 704
Messerschmidiae plantae de-
 scriptio 586
Meteora sine fragore visa
 196
Millepora tubulis parallelis
 326
Moguntinae Academiae Ele-
 ctoralis scientiarum, quae
 Erfordiae est, Actorum
 Tom. II. 694
Monstri infantilis descriptio
 657
Montes, horum origo 625
 praealti ligno fossili infar-
 cti 17 seqq. argillaceo-
 calcarei et argillaceo-
 gypsei 696
Morgagni, Io. Bapt. de se-
 dibus et causis morborum
 per anatomen indagatis
 Libri V 677
Morochthi disquisitio 697
Mors, ex gaudio 56 subita-
 nea a nimia obesitate 661
 repentina ex vitio valo-
 rum sanguiferorum in
 thorace 688
Moschiferi animalis descri-
 ptio et differentia ab ani-
 mali zibethico 465
Mulierum morbi 213 seqq.
Mumiae aegyptiacae effe-
 ctus 251
Murray, Io. Andr. Prof.
 Med. Extraord. Gotting.
 717
Mus araneus, amphib. 307
Muscularis, fibrae fabrica
 342 motus causa 347 seqq.
 C c c 2 qua-

quatenus a nervis depen-
det 337 phaenomena 343
horum explicatio 346 ad-
minicula 347 utilitas 350
Mytilorum descriptio, eo-
rumque propagatio 310

N.

Napellus vid. Aconitum.
Nani cuiusdam nobilis Po-
loni, Borwslasky descri-
ptio 264
Narium et ad illas perti-
nentium partium descri-
ptio 298 seq.
Nervi, eorum contemplatio
334 an fluidum iis insit.
339 caui sint, observatio
microscopica 523
Nitrariae, plantae descriptio
579
Nutrix, qualis infanti eligen-
da? 628

O.

Observationes anatomicae
387 seq. 650 botanicae
326. 351 seq. physicae
385 seq. practicae 531
Occhio griso, plantae vene-
ratae effectus 317 seq.
Occiput, ad illud magnae
excrecentiae descriptio
531
Oculi, eiusque partium de-
scriptio et usus 295
Oesophagi obstructio pecu-
liaris 257
Oestrum marinum 50

Οκταπῆς, polypi marini
descriptio 580. seq.
Oleandri foliorum succo ex-
presso demortui sectio
692
Oosterdyk. Nic. Geo. Diss.
de aceto 642
Opisthotonus balneis cura-
tus 266
Opium, eius usus in phthisi
107 seq. in hydropse 109
ascite 243 in melancholia
110 in mania ib. seq. in
suppressione mensium 112
in grauidarum morbis
112 seq. in morbis par-
turientium et puerpera-
rum 114 seq. in morbis
infantium 115 seq. in mor-
bis senum 117 usus ex-
ternus 118 quatenus ve-
nenorum antidotum 118
seq. eius tanquam veneni
antidota 119 eius usus uti-
lis et noxius per experi-
entiam declaratus 135
sine subsequente noxa
larga dosi sumtum 711
Orchidum classis, eius gene-
ra et species 318 seq.
Ornithologia methodica 591
seqq.
Orphanotrophei Holmienfis
ratio 416 seq.
Os in pelui viri repertum
28 a femina deglutitum
et cum vrina eiectum 250
ossa dealbandi nova me-
thodus 355 foetus per
anum eiecta 532 ossium
c. h. descriptio 473. 476
seqq. genesis, articulatio
et

- et varia circa eadem obseruata 4. 302 articulationis ratio 474 seq. ossium eorumque medullae insensibilitas dubia reddita 80
- Ostreum plicatum, plicis valde inaequalibus, lapidefactum 326
- P.
- Paracenthesis centies quadragesies ter trium annorum spatio instituta 662
- Parasitae spuriae plantae 390
- Pardi descriptio et historia naturalis 459 seq. a tigride differentia 458
- Parentum viuendi ratio, antequam infantem progignant. 627
- Parisiensis Acad. reg. scientiarum historia et commentarii ad an. 1756. 385 et Ac. reg. chirurg. thesis et praemium ad ann. 1764. 163 thesis et praemium ad ann. 1765. 552 supremae Curiae (*Parlament*) interdictio infisionis variolarum 558 regionis mineralogica descriptio 398 varii morbi epidemici 493
- Parotidis tumor, cuius pus in pectoris cauum se euacauit 269
- Partus monstrosi historia 528 laboriosi infantis praerenaturalis descriptio 664
- Pastinacae aculeus 472
- Pectoris, morbi, quatenus ex sono percussi thoracis cognosci possint 60 seq. gladioperfossi vulnus eiusque curatio 662
- Peithner, Thaddeus, Metallurg. Prof. Pragensis 166 seq.
- Penis valde decurtatus impotentiam virilem non efficiens 532
- Penna marina, zoophytorum genus 514 eius species ibid.
- Percae vulgaris descriptio 273 seqq. fluuiatilis minoris descriptio 277
- Pericardium, eiusque liquoris descriptio 304 sanguine plenum mortis causa 56 aqua impletum, eius signa 63
- Periosteï insensibilitas in dubium vocata 80
- Peritonaei insensibilitas, circa eandem difficultates 80
- Peruiani corticis vsus in gangraena 646 in febribus malignis 709
- Petropolitani Collegii Medici supremi noua constitutio eiusque membra 613 seqq.
- Pewter Medicine* vsus in hydrophobia 486
- van Phellsum, M. Historia physiologica ascaridum 488
- Philosophical Transactions Vol. LI. Part. II for the Year 1760. 13
- Phthisi renali defuncti sectio 659
- C c c 3 Pho-

- Pholades**, an saxa perforare possint? 520
- Pilorum** circa pudenda resectionis vsus in gonorrhoea 717 seq.
- Pinguefactio** agri quomodo instituenda? 151
- Pinschbach**, metallum componendi modus 210
- Piscium**, Bauarico-Ratisbonensium pentas 272 auditus organon describitur 278
- Placenta** vterina cauo membranoso retenta 650
- Plancus**, Ian. de conchis minus notis Liber 43
- Plantulae** seminales frumenti, de iis obseruationes 701
- Pleurae** insensibilitas, circa eandem difficultas 79. 100 huius solutio 95
- Pleurothotoni** vniuersalis curatio 529
- Podex** marinus, vrticae marinae species 47
- Poissonier**, Petr. aquam marinam edulcorandi artificium detexit 358
- Poleni**, Io. obitus 357
- Polypi** marini, Russis Karakatzia dicti descriptio 580 seq.
- Polyporitae** quid? 321
- Polyposae** concretiones ex pectore reiectae 246
- Pulex** marinus 472
- Pulmonum** motus, substantia, vasa 305 insensibilitas dubia reddita 81 vlcus machina Muzelii sanatum 527 succo cucumerum curatum ib.
- Pulsuum** praeternaturalium historia 686. seq.
- Pupillae** vtriusque oculi contractio optice declarata 578
- Pupillaris** oculi membrana, circa eius inuentionem controuersia 287
- Pylorus** offeus exulceratus vomitus diuturni causa 256
- Pyritae** inter lignorum fossilium strata reperti 18
- R.
- Rabies** canina quid sit? 481 eius signa ib. eius cum variolis hominum analogia ib.
- Radicatio** singularis arborum in suo trunco 123
- Raia**, eius caudae aculei descriptio 472 eius ouorum et ouarii descriptio 519
- Rana** piscis Surinamiensis 27
- Rapuntii** vrentis Soloniensis effectus 659
- Raulin**, Ioseph. Reg. scient. societ. Londin socius 166
- Refrigeratio** potulentorum sine glacie 391
- Reichardsrothenis** aquae medicatae disquisitio 533
- Renes**, horum et vteri peculiare laesiones 522 circa hos obseruatio anatomica 650 renis atque vreteris ynici in homine reperti obseruatio 268
- Respirationis** mechanismus et vsus 67 seqq. Rigi.

- Rigiditas manuum a frequenti filorum aeneorum tractatione 41
- Roederer, Io. Geo. obitus 172
- Rosarum tincturae vsus in morbo pectoris cum humorum fluxione 56
- Rothomagensis Acad. Scient. artiumque thesis et praemium ad ann. 1764 et 1766. 551 seq.
- Russel, Rich. Dissertation on the use of Sea Water in the diseases of Glands 676
- S.
- Sachsi, Io. Iac. memoria 172
- Sal antepilepticus Weismanni quid? eiusque vsus 247
- salia mineralia vegetationem non promouent 150
- Sanches, Ant. Riber. Acad. scient. Petropol. membrum honorarium confirmatum 554
- Sandaracha veterum quid? 700 sandaracinus puteus Philostrati ib.
- Sanguinis, globulorum diuersitas 328 figura 526 ad caput tendentis mensura et ratio 332 asinini vsus in melancholia 534 sanguis albus scarificatione eductus 534
- Sanguisugae ex sympathia menstruatae 55
- Sapatillae granorum in colica nephritica effectus salutares 265
- Sarcoceles curatio 655
- de Saussure, Horat. Bened. Phys. atque Mathes. Prof. publ. Geneuensis 167
- Scabies ope gummi ex arbore pruni in aceto soluti sanata 57
- Schaarschmidt, Aug. de agro et fonte Freyenwaldensi 50
- Schaeffer, Iac. Christ. Piscium Bauarico-Ratisbonensium pentas 272 Botanica expeditior 279 ab Elect. Palatino collectione numismatum donatus 555
- Schlettwein, Io. Aug. a Reg. scient. societate Goting. duo praemia reportauit 717
- Schmiedel, Casim. Christ. Ser. March. Brandenburg. Onolsbac. Archiater 168
- Schraifser, piscis descriptio 277
- Schreber, Dan. Gottfr. Oeconomiae Prof. Lips. 718
- Schroeder, Phil. Geo. Med. et Anat. Prof. Ord. Goting. 717
- Schulz, Dav. Intrades talom Barns Skörsel i gemen 412
- Scirrhus, pulmonum, eius signa 61 vteri, eius causae et curatio 221 intestinorum inueteratus belladonna curatus 258
- Scleroticae oculi tunicae descriptio 295
- C c c 4 Scolo

Scoolo, Iac. Med. Practicae
Prof. Publ. Primar. Patav.

254

Scrotum ab aneurysmate ar-
teriae spermaticae scir-
rhosum factum

649

Seminatio, circa eam moni-
ta

153

Seminum, vis intrinseca mul-
tiplicativa 143. quatenus
arte promouenda 150 ex
eorum differentia metho-
dus stabilienda

626

Sensibilitas partium humani
corporis, circa hanc diffi-
cultates

76 seqq.

Sensorium commune se-
des animae

341

Sensus quid? 335 exercetur
per nervos ib. seqq.

Seta palustris

50

Shaw, Petr. obitus

171

Sinum cerebri utilitas

333

Smellie, Guil. obitus

171

Solani furiosi effectus

248

Speculorum vstoriorum

emendatio

577

Spirituum animalium, mate-
ries s. natura

339 seq. mo-

rus quotuplex?

341

Squali ex roso varii, pinna
ani media inter anum et

caudam pinnatam, ouorum
descriptio

519

Squamarum piscium varietas
et vsus

312

Squillae marinae, circa eas-
dem observationes

472

Stellae marinae, ad littus

Ariminense reperiundae

46 harum incessus

49

Stenius, Iac. ab Acad. Reg.

Sient. Holmieni prae-

mium reportavit 355 seq.

Stoerk, Ant. Libellus 11 in

quo confirmatur: cicu-

tam non solum vsu inter-

no tutissime exhiberi, cer.

230 supplementum ne-

cessarium de cicuta 236

Libellus quo demonstra-

tur: Stramonium, Hypo-

sciamum, Aconitum non

solum tuto posse exhiberi

vsu interno etc.

237

Stramonium, huius extracti

effectus salutare

238

Succini versus nitrum rela-

tio

704

Sudor picardinus 493 seq.

huius curatio

494 seq.

Suecicae acad. Reg. scient.

acta ann. 1760 Vol. XXI.

193

Sulzer, I. H. *Die Kennzei-*

chen der Insekten

447

van Swieten, Gerard. imago

in sui honorem in audito-

rio acad. erecta

555

Syngenesiae plantae chara-

cteres

535

Syrinx, zoophytorum genus

513

T.

Tabani, insecti origo

210

Taberg, montis Smolandiae

eiusque ferri fodinarum

descriptio

193

Tactus organi descriptio

301

Tae

- Taeniae origo, signa et ratio 202 seqq.
- Tartari emetici vsus in hydropse ascite 267
- Tellina fasciata bicauda, concha 49
- Telluris structurae phaenomena 619 seqq. horum phaenomenorum hypotheses 623 seqq.
- Temperamenta dignoscendi tempus et signa 633
- Tendinum, insensibilitas, circa eam difficultates 76 seqq. harum solutiones 86. 94. disrptio, super hac obseruatio 130. structura et natura 343
- Terra, quatenus vegetationem promouet 145. ex animalibus acquisita, circa hanc experimenta 205 sq. calcarea ex plantis, animalibus et mineralibus producta, eiusque varietas 207. ex aqua parata, circa eius naturam experimenta 194 sq. ex vegetabilibus producta, circa hanc experimenta 200 sq. terrarum mixturae ad fertilitatem conferunt 152. has instituendi modus ib. terrae motuum causa et phaenomena 25 sq. 64 sq. motus in Syria 22
- Testium, in foeta statas eorumque descensus 288 sq. vasorum iniectio horumque inuentio controuersa 282 sq.
- Tethyum, zoophytorum genus 517
- Tetrahit. Gerardi, nouum plantae genus 405
- Thermometri metallici descriptio et vsus 32
- Thoracum noxa in puerperis 414
- Thorax, ex eius percussione variis in locis orta sonorum diuersitas exhibet signum morborum 58 seq.
- Thuringiae montium descriptio 697
- Tibiae amputatae prologatio peculiaris 528
- Tigridis descriptio et historia naturalia 452. 457 sq.
- Tiliæ singularis in suo trunco radicatio 123
- Timony, Antoine, Diff. sur l'inoculation de la petite verole 225. Diff. sur les Bains des Orientaux 228
- Tralles, Balth. Lud. vsus opii salubris et noxius in morborum medela Sect. IV. 107
- Transactiones philosophicae Vol. LI. Pars II. 13
- Tremoris corporis vniuersalis curatio 261
- Trepanationis, vsus ad sanandam exulcerationem et cariem tibiae 132 seq. repetitae vtilitas 136
- Triller, Dan. Wilh. Diff. de morte subita ex nimio violarum odore oborta 159
- Trochitarum descriptio et species 321 sq.
- Ccc 5 Tubi-

- Tubiporae maris albi indi-**
genae descriptio 583
- Tubuli vermiculares marini,**
cornua ammonis referen-
tia 696
- Tumoris, insignis exstirpatio**
270. in orbita exstirpatio
272. in fornice palati ex-
stirpatio 650. super mam-
mam dextram siti exstir-
patio 661
- Tunquinenfis pulueris vsus**
in mania 711
- Turpethi mineralis vsus in**
hydrophobia 480. 484.
487
- V.**
- Vandermonde, Car. Augu-**
stin. vita et obitus 169.
Journal de medecine, chi-
rurgie pharmacie cet.
Tom. XI. et XII. 243.
T. XIII. et XIV. 644
- Variolarum, naturalium ar-**
tificialibus superuenien-
tium casus 227. eruptio
balneis adiuta 644. ino-
culatio vid. Inoculatio.
- Vegetabilium principia che-**
mice disquisita 140
- Vegetatio, plantarum quid?**
142. eius principia ib.
chymica, quae fit ope
camphorae 400sq.
- Venae medinensis curatio**
261
- Venae, earundem irritabili-**
tas in dubium vocata 82.
eas angustiores inprimis
cutaneas ostendendi ratio
106
- Venaesectionis reitertatae,**
vsus in ascite 243. in mor-
bis acutis grauidarum 661
- Venenis assumtis defuncto-**
rum sectio 693
- Ventriculi, magni descriptio**
533. in duas partes diuifi
obseruatio 708
- Verbesinae, Hebenstreitii**
descriptio 587
- Verhandeligen uitgegeven**
door de Hollandse Maat-
schappye der Weeten-
schappen te Harlem V
Deel 120
- Vermium intestinorum cauf-**
sae et curatio 202sq.
- Veronicae vsus in febre ter-**
tiana 531
- Vesiculae aerae post lapsum**
praegressum in cute ortae
264
- Vestimentorum infantilium**
et puerilium ratio 414sq.
631
- Vinadienses thermae, harum**
descriptio et vsus 34
- Violarum nimius odor mor-**
tis caussa 159seq.
- Visci betulini examen chy-**
micum 702
- Visus, vitium peculiare 526.**
an sine lente crystallina?
530
- Vitrum an transmittat mate-**
riem electricam? 37
- Vnciae a tigride et pardo**
differentia 458
- Vomicae ichorosae signa 61**
seq. purulentae clausae
signa 62
- Vomi-**

Vomit^{us} diuturni causa et
curatio 256. 323. cruenti
sequela 647

Vrinae retentio a verme vil-
loso 263

Vrinariae vesicae structura
praeternaturalis observata

324

Vteri appendices venosae

215. vascula vermicularia

ib. inflammatio 220. gan-

grana et sphacelus ib. abs-

cessus 220 sq. vlcus 221.

scirrhus ib. steatoma et

farcoma 222. cancer eius-

que cura 222. hydrops ib.

tympanites 223. descen-

sus s. prolapsus ib. pro-

lapsus ex terrore conspe-

cti muris orto curatio 56.

offei facti observatio 255.

vteri clausi observatio

533. duplicis observatio

709 ad eum suffulcien-

dum instrumentum novum

127. vagina, extrinsecus

penitus occlusa, resecta

et sanata 134. vteri et re-

num peculiare laesiones

522

Vulneris contemplatio et sa-

natio 497 sq. symptoma-

ta 499. pectus petum for-

tius terrae impactum; pe-

ctori inflicti curatio 249 sq.

symptomata a peregrino

corpore ad 14 annos ei

inhaerente orta 255. va-

riis symptomatibus stipati

historia 648

W.

Wagler, Car. Gottlieb. ab

Acad. reg. scient. Gotting.

praemium accepit 355

Wallerius, Jo. Gottsch. Agri-

culturae fundamenta che-

mica 139

Weissenborn, Frid. Guil.

ab Acad. Reg. scient. Got-

ting. praemium accepit

354

Willich, Christ. Lud. de

plantis quibusdam obser-

vationes 351

Wrisberg, Henr. Aug. ab

Acad. Reg. Scient. Got-

ting. praemium reporta-

vit 355

Z.

Zibethici animalis descriptio

eiusque differentia ab ani-

mali moschifero 464. 466

Zinci usus ad parandum ther-

metrum 32

Zoophyta petrefacta quid?

321, zoophyti marini e

coralliorum genere histo-

ria 582 seq.

Emendanda.

Pag. 20. lin. 16. uedius lege medius. p. 21. l. 10. elixir
 proprietatis lege elixir vitrioli l. 15 loco proprietatis lege
 vitrioli. p. 30. l. 16. corrosiua l. corrosiuas. p. 53. l. aguam l.
 aquae p. 58. l. 2. cognofuntur l. cognofcuntur. p. 60. l. 29. pa-
 tefcaciendis l. patefaciendis p. 66. l. 4. hydragyri l. hydrargy-
 ri. p. 93. l. 73. frufta l. fruftra. p. 97. l. vlt. varolarum l. var-
 iolarum. p. 101. l. 26. post 1762. add. 4to. p. 106. lin.
 7. post pl. 2 $\frac{1}{2}$ add. 4to. p. 120. l. 15. post 1760. add.
 8vo. p. 146. l. 8. vegetarianem l. vegetationem. p. 181.
 l. 23. Giovanni l. Ginanni. p. 194. l. 13. nimis l. minus.
 p. 207. l. vlt. maximum l. minimum. p. 244. l. 30. non-
 unllis l. nonnullis. l. 31. Mateau l. Morteau. p. 255. l. 29.
 fcirrosa l. fcirrhofa. p. 260. l. 8. ceaffrunt l. cellarunt.
 283. l. vlt. queaut l. queant. p. 290. l. 21. post 1761.
 add. 4to. p. 292. l. 9 Rcgiae l. Regiae. p. 310. l. 11.
 post 1761. c. Ind. add. 4to. p. 353. l. 14. ob lege ab. lin.
 26. fcripfit l. fcripferit. p. 354. l. 28. erat l. effet. p. 406.
 l. 26. fthaecadum l. ftaechadum. p. 418. l. 17. post 1762.
 add. 4to. p. 444 l. 2. peuitus l. penitus. p. 468. l. 8. post
 1762. adde 4to. p. 486. l. 10. fuerit l. fuerint. p. 584. l. 7.
 imperbis l. imberbis. p. 612. l. 11. post 1762. adde 4to.
 p. 624. l. 6. Leignitius l. Leibnitius. p. 631. l. 31. affa-
 tam l. affam. p. 640. l. penult. edanem l. eandem. p. 687.
 l. 13. post 1762. add. fol.

